

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Sayı 75 / 31 Mart 1989 / 2.50 DM

ŞIRNAK'TA NEWROZ ATILIMI

●Şırnak-Dereler köyü Dolay mezrasında sömürgeci ordunun operasyon koluna saldıran ARGK birliği, düşmana ağır kayıp verdirdi.
●Kızılsu'daki TV vericisi istasyonuna saldırı düzenlendi. Ağır maddi hasar verdirildi. Çıkan çatışmada özel tim elemanlarından, subay ve askerlerden ölen ve yaralananlar oldu.
●Cevizdüzü köyü ve Bilkasma mezrasında gerçekleştirilen baskınlarda, işbirlikçi ajanlara ait evler yakıldı, mallar tahrip edildi.
●Sömürgeci ordu birlikleriyle yoğun bir çatışma içerisine giren ARGK gerilla müfrezesi geri çekilirken Şırnak Kömür Ocakları Maden Karakolu, Cevizdüzü ve Kiraz karakollarına da peşpeşe saldırılar düzenledi.

HABERLERİ 3. SAYFADA

Amasya Cezaevi'nde açlık grevi sonuçlandı

Amasya cezaevinde 2 Mart'ta başlayan açlık grevi, isteklerin kabul edilmesi sonucu sona erdirildi. Sakine Cansız ve Muzaffer Ayata'nın mide kanaması geçirdiği eylemde, birçok savaş esirinin durumu da ağırlaştı. Şekerli ve tuzlu suyun verilmediği eylemin 18. gününden itibaren devrimci tutukluların durumu daha da ağırlaştı.

12 Eylül faşist rejiminin sık sık hak gasplarına yönelik saldırılarına karşı son aylarda birkaç kez açlık grevine gitmiş olan savaş esirlerine eylemde şekerli ve tuzlu su verilmemesi, durumlarının daha da ağırlaşmasına yol açtı. Tüm kısıtlamalara rağmen, savaş esirleri istekleri kabul edilene kadar eylemlerini sürdürdüler ve başarıya gittiler.

Amasya cezaevi, 88 Ekim'inde yapılan sürgünlerle birlikte siyasi bir nitelik kazandı. Öncesinde adi mahkumların kaldığı cezaevi, zemin katın bulunması ve bundan dolayı da tünel kazmaya elverişli olmaması nedeniyle siyasi tutuklular buraya sürgün edildi. Böylece, Amasya cezaevinin bileşimi farklılık gösterdi.

Bunu da bir fırsat bilen sömürgeciler, devrimci tutsakların kazanmış olduğu hakları gasp etmeye yöneldiler. Zaten altyapısı olmayan cezaevinde, yeni hak kısıtlamasına yönelik saldırılarla, durumları daha da ağırlaştırıldı. Bu saldırılara yönelik olarak, PKK'li savaş esirleri ile Dev-Sol'lu tutsakların girişimi sonucu THKP-C(Acilciler)'in de katıldığı bir eylem birliği oluşturuldu. Bu eylem birliği ile kazanılmış olan hakların uygulanması için girişimlerde bulunuldu. Cezaevi yönetimi, diyalog çabalarına karşı çıkarak, olumsuz tutumunu devam ettirdi. Bunun üzerine de 2 Mart'ta eyleme başlandı.

Amasya cezaevi açlık grevinin devrimci tutsakların isteklerinin kabul edilmesi ile sonuçlanması, hak gasplarına yönelik saldırılara karşı sessiz kalınmayacağını gösterdi. Aynı şekilde, devrimci tutsakların kazanımlarını korumakta kararlı olduklarını da gösteren bir direniştir.

NEWROZ BİRLİK, DİRENİŞ VE İSYAN GECELERİ

Paris-Newroz kutlamasında Koma Serhed

Newroz kutlamalarına devam ediliyor. Nürnberg, Göteborg, Rüsselsheim, Duisburg, Saarbrücken, Stockholm ve Paris alanlarında kutlamalar güçlü ve coşkulu geçti.

NÜRNBERG: Batı Almanya'nın Nürnberg şehrinde kutlanan Newroz gecesine yaklaşık 1000 kişi katıldı. 4 Mart 1989 günü yapılan gece, B. Alman devletinin direktifiyle polis tarafından engellenmek, provokasyon yaratılmak ve kitle katılımı en aza indirilmeye istendi. Gecenin başından sonuna kadar 200'e yakın polis salonun çevresini kordona aldı. Kutlamanın engellenmesine yönelik tüm girişimler boşa çıkarıldığı gibi, kitleler kutlamaya coşku ile katıldılar.

Devamı 4. sayfada

ERNK Birlik Konferansları yapıldı

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi-ERNK'nin yurtdışı örgütleri Ocak-Şubat aylarında Avrupa'nın çeşitli alanlarında konferanslarını yaptılar. 1988 yılında örgütlenmesini geliştirerek çeşitli alanlarda 1. konferanslarını gerçekleştiren Kürdistan Yurtsever Işçiler Birliği-YKWK, Kürdistan Devrimci Gençlik Birliği-YXK ve Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği-YJWK örgütlendiği alanlarda 2.

Devamı 7. sayfada

Halepçe Katliamı 1. yılında bir kez daha protesto edildi

Bonn-Halepçe katliamını protesto eylemi

Bundan bir yıl önce, 16 Mart 1988 günü, faşist-katil Saddam rejimi, kimyasal gaz ve napalm bombalarıyla Kürdistan'ımızın güney parçasındaki Halepçe şehrinde yaşayan insanlarımıza ölüm yağmurunu yağdırıyordu. Biricik neden Kürtlük ve Kürdistan'dı. Yaşlı, genç, kadın ayrımı yapılmadan, henüz doğmuş bebeler bile hiç düşünülmeden, ölüm yağmuru, acımasız ve çırpındırarak canlarını alıyordu insanlarımızın; kimilerinin de bedenlerini tanınmaz hale getirerek... Bununla, vatanımız Kürdistan'ın yaşadığı katliamların sayısızlığına bir tane daha eklenecekti. Dünyanın gözleri önünde katlediliyordu insanlarımız. Çok cılız sesler dışında suskun kalıyordu dünya. Bu da Kürdün kaderi olacak, ya da en azından böyle gerekli görülecekti.

Devamı 6. sayfada

Halk, Evren-Özal kliğine hayır dedi

SEÇİMLER, FAŞİST REJİMİN KRİZİNİ DAHA DA DERİNLEŞTİRDİ

26 Mart seçimleri 12 eylül faşist rejiminde yeni krizlere yol açtı. Rejim 1983'te siyasal kurumlaşmasını tamamlayıp yönetimi sivillere devretmeyi hesaplıyordu. 1983'te çıkarılan seçim ve partiler yasası da bu amaca hizmet edecekti. Anayasa referandumu, seçimler, cuntanın görevlerini tamamlayıp yerini sivil faşist kliğe bırakması için bir dönüm noktasıydı. Ancak, 12 Eylül faşist rejimi, seçimlerden beklediği sonucu alamadığı gibi, yeni krizlere götürecek bir sonuçla çıktı. Günümüze kadar da Evren-Özal kliği biçiminde varlığını sürdüren rejim, halk kitlelerinden giderek daha fazla tepki toplamaya başladı.

1988 yılı sonunda yapılan referandum, son 26 Mart yerel seçim sonuçları, bu tepkiyi gösteren açık örneklerdir. ANAP oyları büyük bir düşüş gösterdi. ANAP'ın çöküşü, 12 Eylül rejiminin çöküşü demektir. Evren-Özal kliği, 9 yıllık uygulamaların sorumlularıdır. Kitleler bugün, bu kliğin uygulamaları altında daha fazla yaşamak istemiyorlar. Seçimlerden çıkan sonuç bunun bir kanıtıdır.

26 Mart yerel seçimleri, genel seçim düzeyinde etkili olacak bir seviyeye yükseldi. ANAP'ın oylarının beklenenden de daha alt bir düzeye, %22'lere düşmesi ve 3. parti haline gelmesi, bir erken genel seçimi daha da kaçınılmaz kıldı. Muhalefet partileri seçimlere giderken, ANAP oylarının düşmesi halinde erken genel seçime gidilmesinin şart olduğunu daha fazla telafuz etmeye başladılar. Nitekim, seçim sonuçları belli olduğunda ANAP oyları beklenenden de daha alt bir seviyeye düştü. ANAP da DYP'nin ardından 3. parti oldu.

Devamı 15. sayfada

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı TC'nin "yeni" cansimidi:

KÜRDİSTAN'DA DİNİ HAREKET

ORTA SAYFADA

Halk düşmanlarına karşı devrimci şiddetin ustası

VESİM ARAS

Ulusal kurtuluş mücadelemizin her gün gelişip güçlenmesinde şehitlerimizin berlirleyici rolü vardır. Ülkenin bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi uğruna, Partimizin ve halkımızın değerli evlatları fedakarlığın en yüce ölçütü olan ölümsüzlüğe ulaşmak için kendilerini feda etmekten bir adım bile geri durmamaktadırlar. Ülkemizin hemen her karış toprağı şehit kanlarıyla sulanmıştır.

Şahadet; Parti Önderliğine, ulusal kurtuluş devrimine ve halka olan bağlılığın, inancın ve güvenin, bağımsızlığa ve özgürlüğe duyulan özlemin, derin yurtseverlik tutkusunun bir gereği olarak ulusal kurtuluş savaşımızın kaçınılmaz sonuçlarındandır. Her kazanımın, toplumsal ilerlemenin ve gelişmenin mutlaka bir bedeli vardır. Mücadelemizin zaferle taçlandırılmasının da bedelleri şehitler olmaktadır. Partimizin militan kişiliği daha büyük kazanımlar, ilerlemeler ve gelişmeler yaratmak için hiçbir fedakarlıktan çekinmeden ölünmesi gereken yerde bu bedelleri ödemektedir. Bu savaşımızın bir gerekliliği ve geleceğin yaratılmasıdır.

Şehitlerin uğruna şehit düştükleri mücadele bayrağını daha da yükselterek ve bunu zaferle taçlandırıncaya kadar devam ettirme azmi, kararlılığı ve şehitlere bağlılık temsilini, PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelemizde bulmuştur. Ve bu temsil şimdiden kanıtlanmıştır.

Devrim şehitleri kervanına Botan cephesinin değerli komutanlarından Vesim ARAS (Cafer) yoldaş da katıldı. Vesim ARAS yoldaş 31 Aralık 1987 tarihinde Gabar Dağı'nda sömürgeci faşist ordu birlikleriyle girdiği bir çatışmada, Mehmet DÜZGÜN (Şoreş) ve Mehmet KIZIL (Hüseyin) yoldaşlarla birlikte kahramanca direnerek şehit düştü. Çatışmada başta faşist binbaşı Ergun Soyer olmak üzere iki astsubay ve onlarca asker öldürülmüş, iki helikopter de düşürülmüştü. Yoldaşlarımızın, ağır kış koşullarında iki gün boyu devam eden çatışmada faşist ordu birliklerini yenilgiye uğratmaları 1988 atılımının güçlü bir başlangıcı olmuştur.

Vesim ARAS yoldaş, Kars ilimizin Kağızman ilçesinin Pıfık köyünde dünyaya geldi. Orta halli bir ailenin çocuğu olan Vesim ARAS çocukluğunu köyde geçirir. İlkokulu bitirdikten sonra ortaokul ve liseyi de bitirme olanağına kavuşur. Daha lise yıllarında iken devrimci düşüncelerle tanışır. İstanbul Üniversitesi Dişçilik Fakültesi'ne devam eder. 1978'lerden itibaren Partimiz saflarında yer alan

Vesim yoldaş İstanbul'da üniversite gençliği arasında devrimci mücadele yürütür.

12 Eylül faşist rejiminin iktidarı eline geçirmesinden sonra, yaşanan örgütsel krizden dolayı Partimiz; mücadelemizin sürekliliğini sağlamak, hareketin nefes borularını açmak, kadroları eğitmek ve yeniden ülkeye giriş için geçici bir süreyle geri çekildi. Vesim ARAS yoldaş da bu süreçte Avrupa üzerinden yurtdışına çıktıktan kısa bir süre sonra tekrar Partisine kavuşur. Dağınıklığın, yılgınlığın, her türlü düşkünlüğün yaşandığı böylesi bir dönemde Vesim yoldaşın hiçbir ikircikliğe düşmeden Partisine kavuşması elbette ki soylu bir davranıştır.

Partimizin Lübnan sahasında yaratılan eğitim olanaklarından en iyi bir şekilde yararlanan Vesim yoldaş, 1981-82 döneminde zamanı altın değerinde değerlendirerek, ideolojik, politik ve askeri alanda kendi eğitimini tamamladığı gibi, yoldaşlarınının da eğitimine aktif olarak katıldı. Özellikle bu dönemde uç veren ve Partiye dayatılan yıkıcı, bozguncu, tasfiyeci ve ajan-provokatör faaliyetlere ve anlayışlara karşı militanca tavır sergileyerek kararlıca mücadele etti.

Partimizin II. Kongre sürecinde güçlerimizin ülkeye taşırılması hazırlıklarını yürütmek üzere Mehmet KARASUNGUR yoldaşla birlikte Doğu Kürdistan'a geçer. 1982 başlarından itibaren Doğu ve Güney Kürdistan'daki faaliyetlere aktif olarak katılır.

1983 Baharıyla birlikte Serhed Eyaleti'nde faaliyetlerin sorumluluğunu üstlenerek bir grup yoldaşıyla birlikte silahlı propaganda faaliyetlerini yürütür. Dönemin zorluklarını, devrimci irade ve bilinçle yenmesini bilen Vesim yoldaş, Partiye ve halka bağlılığın bir sembolü olarak hiçbir fedakarlıktan çekinmez. Faşist cuntanın kitleler üzerinde estirdiği baskı ve terörden ötürü, kitlelerde görülen çekingenlik, kararsızlık ve pasifikasyona karşın sabır, inanç, kararlılık ve bitmek tükenmek bilmeyen bir çabayla sonuna kadar ikna ve kazanmayı esas alarak faaliyetleri yürütür. Bir ilişkiye uğramak için günlerce yol kateder. Kurulan her ilişkiye büyük değer vererek kısa zamanda önemli gelişmeler sağlar. Burada bir noktaya daha değinmekte yarar vardır. Ülke içi pratik yönetimin Parti taktiğini sağa yatırarak hazırlık adı altında silahlı propaganda faaliyetlerinin başlatılmasını habire geciktirmesine karşılık, Vesim yoldaş, sorumluluğundaki Serhed alanında ileri gelişmeler sağlamış, hatta güçlerini dahi büyütmüştür. Partimizin geri çekilme sürecinde, ilişkileri kopan birçok arkadaşla ilişkiler kurarak Partiye ulaştırmayı sağladığı gibi, durumu müsait olan ileri düzeydeki birçok sempatizanı da saflara alma başarısını göstermiştir. Vesim yoldaş 1984 sonbaharına kadar bu eyaletimizde faaliyetlerini yürütür.

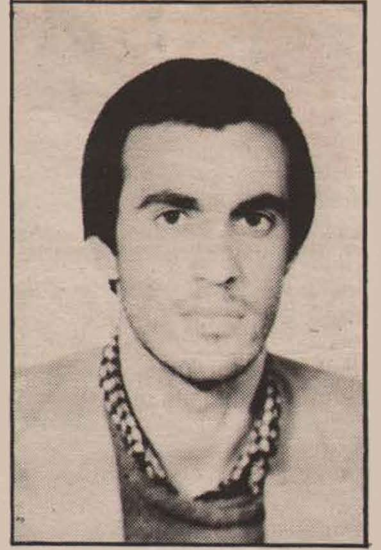
Vesim yoldaş, 1985'in başından itibaren mücadelemizin en önemli alanı ve Kürdistan'ın kalbi olan Botan Eyaleti'nde faaliyetlere katılır. 1985 Bahar atılımıyla cephemiz ERNK'nin ilanı çalışmalarına katılarak yoğun bir hazırlık faaliyeti yürütür. Ağır kış koşullarına rağmen bu hazırlıklarını aralıksız devam ettirir. Şırnak ve Eruh bölgelerinde sorumluluk üstlenerek çalışmaları yürütür. Baharla birlikte yoğun eylemlilikle Şırnak ve Eruh alanlarında düşmana önemli darbelerin indirilmesinde Vesim yoldaş önemli rol oynar.

En başta Mahsum KORKMAZ (Agit) yoldaş önderliğinde olmak üzere, içlerinde Mustafa YÖNDEM (Erdal), Mehmet SEVGAT (Bedran) gibi yoldaşların da yer aldığı 1985 Sonbahar Atılımı gerçekleştirilir. Vesim yoldaş da bu dönemde Eruh bölgesinde Komite Sekreterliği görevini üstlenerek bu atılıma katılır.

Sağ tasfiyeci yönetimin etkisiz kılınarak Parti militanlarının önünün açılmasıyla, Parti Önderliğinin yol göstericiliğinde başta Mahsum KORKMAZ yoldaş olmak üzere yeni yönetim ve Parti militanlarıyla birlikte faaliyetler rayına oturtulmuş, taktiğe sağ yaklaşım ve taktiğin uygulanmamasından ötürü ters gidişatın önüne geçilmiştir. Botan'da baştan başa bir eylemlilik yaşanmış ve sömürgecilerin savunma durumuna geçmeye zorlanması başarılmıştır. Aynı gelişmeler Eruh alanında da yaşanmıştır. 1986 Baharıyla birlikte Agit yoldaşın öncülüğünde Bahar Atılımı Eruh'ta başlamış, bir yandan çeteler silahsızlandırılarak işbirlikçi-hainler cezalandırılmış, sömürgeci orduya önemli darbeler indirilmiştir. Yaşanan yoğun eylemlilik içinde Vesim yoldaş da bizzat yer almıştır.

28 Mart 1986'da Agit yoldaşın ölümsüzlüğünden sonra birlik komutanlığını üstlenen Vesim yoldaş, genelde tüm devrim şehitlerine, özgülde de Agit yoldaşın anısında bağlılığın bir gereği olarak eylemliliği devam ettirmiştir. 14 Nisan 1986 Gabar'da, 22 Mayıs 1986 Çırav'da binlerce kişilik faşist ordu birlikleriyle gün boyu devam eden çatışmaların içinde yönetici olarak yer almıştır. Diğer yandan çete odaklarına yönelik darbeler peş peşe devam ettirilmiş, önemli oranda çetecilik geriletilmiştir. Agit yoldaşın başlattığı ve Vesim yoldaşın devam ettirdiği yoğun eylemlilik ve direnişler, ülke genelindeki gelişmelere eşlik etmiş ve bu da kongre yılı olması dolayısıyla III. Kongre platformunda Partinin direniş çizgisinin hakim kılınmasında katkı sunmuştur.

Gidiyorlar birer birer yüreklerine sevgiyle örülmüş doyumsuz sevdayı ciğerlerine sindirerek... Başları dik gözleri umut dolu yarınlara olan inancı sindirerek...

Başarıyla gerçekleşen III. Kongre çizgisinin ülkeye taşırılmasından sonra Vesim yoldaş III. Kongre çözümlemeleri ve geçmişin yoğun eleştirileri temelinde devrimci militan kişiliği şahsında somutlaştırarak faaliyetlere hükmeden bir konuma ulaşmayı başarmıştır. 1987 Bahar atılımında Şırnak-Eruh alanında yönetici düzeyde gene faaliyetlerin başında bulunan Vesim yoldaş, gerçekleştirilen birçok eylemde hem yönetici, hem de uygulayıcı olarak yer almıştır. Şehit düştüğü son ana kadar birliğinin başında bulunmuş, hiçbir fedakarlıktan çekinmeden, üstün bir cesaretle düşmanın üzerine yürümüştür.

Vesim yoldaş; mücadeleye katıldığınız günden, ölümsüzlüğe ulaştığınız ana dek, Partiye ve halka olan bağlılığınız, Parti değerlerini koruma savaşımında gösterdiğiniz üstün cesaret, fedakarlık, azim ve kararlılığınız bizim de örnek alacağımız özellikleriniz olacaktır. Zorlukları yenme ve mücadelenin önündeki engelleri aşmada sonuna kadar sabırlı ve kazanmayı esas alan devrimci şiddette, halk düşmanlarına karşı gösterdiğiniz ustalık, eylemliliği sürekli kılmak için sarfettiğiniz yoğun çabayı devam ettirmede anınıza bağlılığın bir gereği olarak, Botan'da özgür vatan topraklarını en yakın zamanda yaratacağımıza yemin ediyoruz.

Bir silah arkadaşı
Aralık 88

ŞIRNAK'TA NEWROZ ATILIMI

'89 yılına girerken Cudi Dağı'nda Türk sömürgeci ordu birliklerine indirilen ağır darbe, mücadelemizin ulaştığı seviyeyi göstermesi bakımından önemli bir eylemlilikti. Cudi Dağı eylemliliği, düşmanın tüm demagojilerine rağmen, ulusal kurtuluş mücadelemizin güçlülüğünün de bir kanıtı oldu.

Genelde tüm Kürdistan'da özelde ise Botan'da ulusal kurtuluş mücadelemiz önemli bir aşamaya ulaşmıştır. Kürdistan'ın her alanında silahlı birlikler faaliyet gösterirken, Botan'daysa savaş daha da yoğunlaştı. Botan üstlendiği role daha da yaklaşan bir eylemlilik içerisine girdi.

Türk sömürgecileri ulusal kurtuluş mücadelemizin yükselişini durdurmak için Botan alanına büyük bir güç konumlandırdılar. Yine Aralık '88'den başlayarak Ocak ve Şubat aylarında ağırlıklı olarak, Şırnak, Eruh, Cizre alanlarında operasyonlara giriştiler. Operasyonların bir tek hedefi vardı: Ulusal kurtuluş güçlerimize darbe vurmak ve Newroz atılımını engellemek. Bir yandan kitlelere yönelirken, diğer yandan büyük bir askeri gücü operasyonlara çıkardılar.

Sömürgeci basında "Cudi Dağı'na büyük operasyon, Teröristler çemberde" başlıkları ile duyurulan operasyonlar aylarca devam etti. Hatta, sömürgeci basında "PKK'nin 200 kişilik birliği Cudi'de" haberleriyle de duyurulan operasyonlardan herhangi bir sonuç alamadılar. Aylarca, binlerce asker, özel tim ve köy korucularının helikopter, tanklar, zırhlı araçlar eşliğinde yaptıkları operasyonları sonuçsuz kaldı. Türk sömürgeci ordu birlikleri operasyonlarını gerilla birliklerimizin üs alanlarına kadar genişletmeye cesaret edememiş, belli alanlarla sınırlandırmıştır. Cudi'de 200 kişilik gerilla birliğinin varlığını basından alenen duyurmasına rağmen, üzerine yürüme cesareti görememiştir.

Operasyonların sonuçsuz kalması, ulusal kurtuluş mücadelemizin ulaştığı düzeyi göstermektedir. Bu, aynı zamanda sömürgecilerin, "bitirdik, bitireceğiz" teranelerinin asılsızlığını da kanıtlamaktadır. Türk sömürgecilerinin her türlü özel savaş uygulamasına başvurmaları da onların bu iflasını önleyemiyor.

Operasyonların yoğun olarak yürütüldüğü alanların başında Şırnak geliyor. Şırnak'ın stratejik konumu ve ulusal kurtuluşçu güçlerimizin ulaştığı sağlam mevziler, düşmanı bu alan üzerine daha fazla yönelmek durumunda bırakıyor. Şırnak hem bu özelliği ve hem de düşmanın burayı bir karargah olarak seçmesi nedeniyle, düşmanın yoğun bir askeri güç bulundurduğu bir alan. Daha 1985 yılında Şırnak'taki tabur, alay düzeyine çıkarılmıştı. Sonradan yapılan takviyelerle, Şırnak'taki düşman askeri gücü 3-4 katına çıkarıldı. Özel tim ve köy korucuları da hesaba katıldığında bu sayının daha da yükseldiği görülecektir.

Düşmanın yoğun gücüne ve özel savaş uygulamalarını alabildiğine yoğunlaştırmasına rağmen, Şırnak'ta Newroz atılımı sürekli eylemlilik içerisinde geçti. Bölge Valiliği özel olarak yayınladığı bir talimatla alınan önlemlere ek olarak yeni önlemlerin alınmasını da istedi. Newroz atılımının engellenmesi için olağanüstü tedbirlere başvuruldu. Karakolların, askeri ve ekonomik tesislerin etrafındaki önlemler iki-üç katına çıkarıldı. Bütün bu önlemlere rağmen Newroz yoğun eylemlilik içerisinde, toplantı, gösteri ve askeri eylemlerle kutlandı.

22 Mart günü, Dereler köyü Dolay mezrası yakınlarında konumlanmış olan sömürgeci birliğe yönelik olarak bir saldırı eylemi gerçekleştirildi. Eylemde, ARGK birliği ile sömürgeci birlik arasında çatışma çıktı. Çatışmada sömürgeci ordu birliğine kayıp verdirildi. Özel savaş yönetimi basına yaptığı açıklamada, 5 askerin ağır yaralandığını duyurdu. Kayıplarını sürekli olarak olduğundan az gösteren sömürgeciler, bu eylemde de aynı oyuna başvurdular.

Bu saldırı eyleminde ölü ve yaralı olarak ağır kayıp veren sömürgeciler, alanda operasyonları yoğunlaştırdılar. Operasyonların yoğun olarak sürdürüldüğü bir dönemde ARGK birliği yeni eylemler gerçekleştirdi. Kızılsu'daki TV verici istasyonuna saldırı eylemi düzenleyen ARGK birliği, bu istasyonda ağır maddi hasara yol açtı.

Eylem sonrasında alanda operasyon yapan sömürgeci ordu birlikleriyle ARGK birliği arasında saatlerce süren bir çatışma meydana geldi. Çatışmada subay, özel tim ve askerlerden ölen ve yaralananlar oldu.

Bu çatışmadan bir gün sonra, 25 Mart'ta ARGK birliği yeni eylemler gerçekleştirdi. Cevizdüzü köyünde işbirlikçi-ajanların evlerine karşı gerçekleştirilen eylemde ağır maddi hasar verdirildi. Uyarı amaçlı olan bu eylemde işbirlikçi-ajanlar, ulusal kurtuluş mücadelemize düşmanlık yapmaktan caydırılmak istendi.

Benzeri bir eylem de, yine aynı gece hemen Cevizdüzü eylemi sonrasında gerçekleştirildi. Bilkasma mezrasında gerçekleştirilen bu eylemde işbirlikçi-ajanlara ait evler ateşe verildi; bu arada 100 koyun da evlerle birlikte yandı.

ARGK birliğinin yoğun olarak başlattığı bu eylemlilik sürecini engellemeye çalışan sömürgeciler, alana büyük miktarda güç yığmaya başladılar. ARGK birliğini çembere almak için çaba sarfeden sömürgeci birlikler alanı geniş bir şekilde kuşatma altına aldılar. Yer yer sömürgeci birliklerle yakın temas içine giren ARGK birliği, oluşturulmak istenen çemberi yararak, sömürgecilerin oyununu bir kez daha boşa çıkardı.

26 Mart akşamı çatışmaların şiddeti daha da arttı. ARGK gerilla müfrezesinin üstün bir kabiliyet gösterdiği çatışmada, sömürgeciler gece karanlığında tümüyle hareketsiz kaldılar. ARGK birliği bu fırsattan yararlanarak, yerini değiştirdi.

Manevra esnasında ARGK gerilla müfrezesi yeni eylemler gerçekleştirdi. Saat 23.30 ile 24.00 arasında Şırnak Kömür Ocakları Maden Karakolu ile, Cevizdüzü ve Kiraz karakollarına yönelik olarak eylemler gerçekleştirildi. Her üç karakol da ARGK birliklerince makineli tüfek ve roketatarlarla tarandı. İsabet alan karakollarda ölü ve yaralı sayısı hakkında kesin bilgi alınamadı. Bu eylemler esnasında, işbirlikçi bir ajana ait olan ahır da tarandı; ahırda bulunan 300 koyun öldü.

Operasyonların devam ettiği Şırnak'ta her an yeni çatışmaların olabileceği bildirilmektedir. Newroz dolayısıyla alınan yoğun önlemlere rağmen, ARGK gerillaları birçok yerde düşmanı darbeleme gücünü bir kez daha gösterdiler. Operasyonları bizzat özel yönetimin asayiş komutanı Hulusi Sayın yönetiyor. Özel yönetimin böylesine büyük önem verdiği operasyonlar bir kez daha Şırnak alanında boşa çıkarıldı ve ulusal kurtuluş güçlerimiz önemli mevziler kazanırken, varolan mevzilerini daha da güçlendirdi.

Cizre'de direniş güçleniyor

Newroz atılımımızı engellemek için Türk sömürgecilerinin en yoğun olarak önlemlere başvurdukları bir alan da Cizre'ydi. Yurtsever halkımıza karşı uygulanan insanlık dışı uygulamaların yanısıra, yoğun bir askeri güç de alanda konumlandırıldı.

'89 Ocak'ında **Berivan** yoldaşın direnişiyle, sömürgecilerin oyunları ve saldırıları önüne büyük bir kale dikildi. **Berivan** yoldaşın direnişi, yurtsever kitleler üzerinde derin izler bıraktı. Cizre halkı, böylesine kahraman bir direnişçinin anısına sahip çıkarak gösterdiği yolda ulusal kurtuluş mücadelesine daha fazla katılmaya başladı.

Berivan yoldaşın anısına bağlılığın bir gereği olarak, yoldaşları peşpeşe gerçekleştirdikleri eylemlerle düşmandan intikamını fazlası ile aldılar. Ocak ve Şubat aylarında süren eylemlilik, Mart ayında da devam etti.

Newroz günü, gerçekleştirilen diğer bir eylemle halkımıza yeni kazanımlar armağan edildi. Newroz'un direnişçi geleneği sürdürüldü. 20 Mart akşamı sömürgeci ordu birliğini, Hisar köyü yakınlarındaki Gavit Dağı'nda pusuya düşüren ARGK birliği, 1 astsubayı öldürdü, birçok askeri de ağır yaraladı.

İstanbul ve Diyarbakır'da Newroz gösterilerle kutlandı

Diyarbakır-Dicle Üniversitesi öğrencilerinden yaklaşık bin kişilik bir kalabalık, ateşler yakarak Newroz'u kutladı. Okul bahçesinde yakılan ateşler etrafında halay çekip, türküler söyleyen öğrenciler, Kürtçe ve Türkçe olarak sık sık "Bijî Newroz, Yaşasın Newroz!" sloganlarını haykırdılar.

İstanbul Üniversitesi, Yıldız Üniversitesi ve İstanbul Teknik Üniversitesi bahçesinde toplanan öğrenciler de ateşler yakarak, halaylar çekip, türküler söyleyerek Newroz'u kutladılar. Başka bir grup ise, Sultanahmet meydanında ateşler yakarak Newroz'u kutladı.

Yapılan bu gösterilerin yanısıra, çeşitli sol örgütler tarafından Newroz dolayısıyla bombalı pankartlar asıldı, bildiriler, dağıtıldı, bazı kuruluşlara yönelik bombalı saldırılar gerçekleştirildi.

Bu yıl Newroz'un bu derece geniş bir katılımla ve özellikle de öğrenci-gençlik eylemleriyle kutlanması, 12 Eylül faşizminin yaratmak istediği ortamın parçalandığına dair önemli işaretlerdir. Gençlik hareketlendiği gibi, şovenizm çeperini de kırmaktadır. Türkiye gençliğinin de Kürdistan gençliğinin yanısıra bu eylemlere katılması, buna bir örnektir.

Halkımızın varlığını bile kabul etmeyen sosyal-şoven güçlerin gençlik üzerindeki bu çarpık anlayışlarının kırılması, Türkiye devrimci-demokratik hareketinin doğru bir temelde gelişebilmesi için de elverişli olanaklar sunmaktadır. Bu temelde, öğrenci-gençlik harekti ilerlerse Türkiye devriminin yeniden yükselişine de yol açacaktır.

Newroz'a bu denli sahip çıkışın, yaratılmak istenen pasifikasyon ortamına rağmen gelişmesi, PKK önderliğinde gelişen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin bir sonucudur. PKK'nin geliştirdiği mücadele bütün toplumu etkiliyor ve harekete geçmesini sağlıyor. Newroz'da sokaklara ve meydanlara dökülen öğrenci, işçi vd. kesimler, Kürdistan'da yükselen mücadelenin yarattığı ortamdan aldıkları güçle eylemlere girişiyorlar. Kürdistan'da mücadele yükseldikçe, Kürdistan'da olsun Türkiye'de olsun kitleler daha fazla devrime katılacak ve eski suskunluklarını kıracaklardır.

NEWROZ BİRLİK, DİRENİŞ VE İSYAN GECELERİ

Baştarafı 1. sayfada

Saygı duruşuyla başlayan kutlama gecesinde üç dilden (Kürtçe, Türkçe, Almanca) siyasi konuşma yapıldı. Frankfurt'tan Koma Serkeftin müzik grubu, Ozan Zozan ve Koma Berxwedan devrimci halk türküleriyle programa katıldılar. Bonn'dan ve Frankfurt'tan folklor ekipleri Kürdistan'dan oyunlar sundular. Sahnelenen tiyatroda Kürdistan halkının günlük yaşamı canlandırıldı. Dia filmleriyle Halepçe katliamı ve Kürdistan coğrafyası gösterildi. Gece kutlaması APO Hate Hîlvanê halayıyla sonuçlandı.

Coşkulu ve üstün moralle gerçekleştirilen geceye, Türk ve Kürt Halkıyla Dayanışma Birliği, Nürnberg İşçiler Birliği, Filistin-Lübnan Komitesi, Stuttgart-Kürt Halkının Dostları, ALKARAMAH, YRBK, Almanya'daki tutuklu arkadaşları adına Ali Haydar Kaytan ve bir Alman demokratı mesaj gönderdiler.

GÖTEBOURG: 4 Mart 1989 günü İsveç'in Götebourg alanında kutlanan Newroz gecesine 200 civarında kitle katıldı.

Gece programında, çocuk folklor grupları çeşitli oyunlar sergiledi, yerel ozanlar türküler söylediler. Üç dilden yapılan siyasi konuşmaların da yeraldığı gece programında tiyatro da sahnelendi. Programın sonlarına doğru Koma Nujin'in sahneye çıkıp söylediği türkülerden sonra APO Hate Hîlvanê halayıyla kutlama gecesi coşkulu bir şekilde sonuçlandırıldı.

RÜSSELSHEIM: "Newroz birlik, direniş ve isyan geceleri"nden biri de, 11 Mart 1989 tarihinde Batı Almanya'nın Rüsselsheim alanında kutlandı. Buradaki kutlamaya 1800 civarında kitle katıldı. Kutlama gecesi disiplinli ve ve coşkulu bir şekilde gerçekleştirildi.

Kutlama gecesi programı devrim şehitlerine saygı duruşuyla başladı. Koro devrimci marşlar; Ozan Yusuf, Koma Serkeftin, Ozan Seyitxan ve Koma Berxwedan alkış ve sloganlar arasında türküler söylediler. Üç dilden yapılan siyasi konuşmada kutlama gecesinin önemi belirtildi. Dia filmlerinin de gösterildiği gecede, Frankfurt'tan ve Bonn'dan folklor ekipleri çeşitli oyunlar sergilediler. Gece programı APO Hate Hîlvanê türküsüyle sonuçlandı.

ALKARAMAH, YNK-Avrupa Temsilciliği, Frankfurt-Toplumsal Kurtuluş Taraftarları, TKP (B)-Yurtdışı Örgütü, Yeşiller Hessen Örgütü, I-KSP Almanya Temsilciliği, Rüsselsheim-Kürt Halkının Dostları, Giessen-Kürt Halkının Dostları, Proleter Dayanışma Taraftarları, Der Ausländerbreit der Stadt Rüsselsheim'ın mesaj gönderdikleri gecede; Batı Almanya'da tutuklu arkadaşları adına Ali Haydar Kaytan'ın gönderdiği mesaj da alkışlar ve sloganlar arasında okundu.

DUISBURG: Batı Almanya'nın Duisburg alanında Newroz'u kutlama gecesi 11.3.89 günü yapıldı. Coşkulu ve disiplinli geçen kutlamaya 1000 civarında kitle katılımı gerçekleşti.

Gece saygı duruşuyla başladı, ardından Newroz'un anlamına ilişkin özel program sunuldu. Gecede üç dilden (Kürtçe, Türkçe, Almanca) yapılan siyasi konuşmada kutlamanın önemi ve siyasal gelişmeler dile getirildi. Programın müzik bölümüne; koro devrimci marşlarla, Ozan Dilgeş, Koma Botan, iki yurtsever, Ozan Şiyar, Koma Amed devrimci halk türküleriyle katıldılar. Gece programına folklor gösterileriyle katılan Hannover-Celle folklor ekibi, Duisburg çocuk folklor ekibi, Berlin folklor ekibi alkışlar arasında ilgiyle izlendiler. Düşmanın gizli oyunlarını konu alan tiyatro beğeni kazandı.

Götebourg-Newroz kutlaması

Newroz kutlaması, coşku içerisinde APO Hate Hîlvanê halayı çekilerek sonuçlandı.

Kuzey eyaleti YXK, Ali Haydar Kaytan, İskandinavya YKWK Temsilciliği, Köln-Kürdistan Komite, BWK, Volksfront, SVP, TKP (B)-Yurtdışı Örgütü, Direniş Hareketi Almanya Taraftarları gece kutlamasına mesaj gönderdiler.

SAARBRÜCKEN: 12 Mart '89 tarihinde, Batı Almanya'nın Saarbrücken şehrinde kutlanan Newroz gecesi coşkulu bir şekilde geçti. Kutlamaya 1000'in üzerinde kitle katıldı. Newroz kutlamasına katılanların birçoğunun milli giysilere bürünmesi kutlamayı daha da renklendirdi.

Rüsselsheim-Newroz kutlaması

Saygı duruşuyla başlayan gece kutlaması, 30 kişilik koronun söylediği devrimci marşlarla devam etti. Kitle coşkun şekilde programı izleyerek sık sık sloganlarla eşlik etti. Saarbrücken'den Koma Şoreş, Frankfurt'tan Koma Serkeftin, Ozan Seyitxan ve Koma Berxwedan devrimci direniş türküleriyle programa katıldılar. Koma Serkeftin ve Hunerkom merkezi folklor ekipleri değişik folklor figürlerini sergilediler. Gecede yapılan siyasi konuşmanın yanısıra, bir Alman demokratı dayanışmasını sözlü dile getirdi. Programda bir de köy yaşamı ve Newroz kutlamasını konu alan tiyatro sahnelendi. Gece APO Hate Hîlvanê halayıyla sonuçlandı.

Antifaschistisches Plenum Saar, B. Almanya'da Kürt Tutuklularla Dayanışma Komitesi, Ali Haydar Kaytan geceye mesaj gönderdiler.

HAMBURG: Newroz kutlaması 18 Mart 1989 günü yapıldı. B. Almanya'nın bu yerleşim alanında yapılan gece, kutlandığı tarih 21 Mart'a yakın olması itibarıyla merkezi düzeydeydi. Programı zengin olan bu kutlama gecesine 2000'in üzerinde kitle katıldı.

Coşkulu geçen gece, saygı duruşuyla başladı ve ardından Newroz özel programı sunuldu. Koronun söylediği devrimci marşlarla devam eden programda, Koma Amed ve Koma Berxwedan da devrimci Kürt müziği ile programa katıldılar. Gece programı akışı içerisinde Koma Serkeftin, Hamburg, Bonn, Berlin ve Hanover-Celle'den folklor ekipleri oynadıkları Kürdistan halk oyunlarıyla beğeni kazanarak alkışlandılar. Gecede tiyatronun sahnelenmesiyle birlikte, bir de dia'dan Kürdistan'nın coğrafyasını ve Helepçe katliamını gösteren filmler gösterildi.

Nürnberg-Newroz kutlaması

Gece APO Hate Hîlvanê halayı çekilerek coşkulu bir şekilde sonuçlandı.

Hamburg-Toplumsal Kurtuluş Taraftarları, Hamburg-Ekim Taraftarları, Hamburg Kürt Halkının Dostları, YKK, Türkiyeli Komünistler ve YNK Newroz kutlamasına mesaj gönderdiler.

STOCKHOLM: 18 Mart '89 tarihinde kutlanan Newroz, bu yıl daha coşkulu geçti. "PKK ve Kürt halkı ayrı şeylerdir" safsatasının, İsveç'in Stockholm alanında kutlanan Newroz'la bir kez daha boş bir sahtekarlık olduğu kanıtlandı. 1000'e yakın katılım bu yönlü saldırılara güçlü bir cevap verdi.

Kitleler gece programını coşkulu bir şekilde izlediler. Gece programında yer alan Ozan Armanc ve Ozan Kurdo'nun söylediği devrimci marş ve türküler alkışlar arasında dinlendi. Ayrıca kutlama programında sömürgeci terörü konu alan tiyatro sahnelendi. Çocuklardan ve büyüklerden oluşan folklor ekipleri, çeşitli oyunlarıyla beğenilerek yoğun alkış aldılar. Sık sık sloganların da atıldığı kutlama gecesi, APO Hate Hîlvanê türküsü eşliğinde halay çekilerek sonuçlandı.

PARİS: 18 Mart 1989 tarihinde, Fransa'nın Paris şehrinde kutlanan Newroz kutlamasına yaklaşık 2500 kişi katıldı.

Gece kutlaması Newroz'un anlamını dile getiren özel bir programla başladı. İlgiyle izlenen bu programın ardından gece programı sunularak devrim şehitlerine saygı duruşuna geçildi. Türkçe, Kürtçe ve Fransızca siyasi konuşmalar yapılarak günün anlamı ve son gelişmeler değerlendirildi. Ozan Tirej, Ozan Şemdin, Ozan Zozan, Ozan Xelil Xemgîn, Koma Serhed, Koma Berxwedan ve başka bir ozan Türkçe, Kürtçe türküler söylediler. Montbéliard'dan çocuk ve karma folklor ekipleri ile Paris'ten Koma Serhed folklor ekibi Kürdistan'ın değişik yörelerinden başarılı oyunlar sergilediler. Kutlamaya dayanışmacı olarak katılan Tamiller gösterileriyle programı zenginleştirdiler. Program bölümleri arasında şiirlerin de okunduğu gecede, Botan'dan gerilla yaşamından kesitler sunan video filmi, büyük alkışlarla izlenerek, "Vur gerilla vur, Kürdistan'ı kur" vb. sloganlarla karşılandı. Tiyatronun da sahnelendiği gece, APO Hate Hîlvanê halayıyla sonuçlandı.

Paris'teki kutlama gecesine THKP-C (Acilciler), Tamil Kurtuluş Kaplanları, Stuttgart-Stammheim Cezaevi'nden Ali Haydar Kaytan, Reims'ten Kadınlar ve İşçiler Birliği, Paris'ten Direniş Hareketi Taraftarları, Fransa'da EKİM Taraftarları ve Av. Dev-Genç dayanışma mesajlarını gönderdiler.

AVUSTURYA'DA DAYANIŞMA GECESİ VE ANMA TOPLANTISI

(Berxwedan Viyana muhabiri)

Avusturya'nın Viyana şehrinde, 19.2.89 tarihinde Kürdistan bağımsızlık ve özgürlük şehitlerini anmak amacıyla bir toplantı düzenlendi. Anma toplantısına 200 civarında kitle katıldı.

"Kürdistan'ın abideleri ve onun en büyük değerlerini anmak, onları içten yaşamak ve de yaşatmak için bir toplantı düzenlenecektir" şeklinde çağrı yapan ERNK taraftarlarının düzenlediği toplantı 14.30 sıralarında başladı. Toplantıda yapılan konuşmada, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde şehitlerin rolü etkileyici bir şekilde dile getirildi. Toplantı 17.30'da sonuçlandı.

Avusturya'nın St.Pölten bölgesinde de, yine ERNK taraftarlarının düzenlediği **"ERNK ile dayanışma gecesi"**ne 300 civarında kitle katıldı.

Saat 14.00'te başlayan gecede, programa saygı duruşuyla geçildi. Dayanışma gecesinde yapılan konuşmada siyasal gelişmeler değerlendirildi. Ozan Cuma, müzik grubu ve Ozan Suzan programa türküleriyle katıldılar. Büyüklerden ve çocuklardan oluşan folklor ekipleri çeşitli folklor figürlerini sergilediler. Coşkuyla devam eden gecede PKK Genel Sekreteri'nin bir konuşması ve Halepçe katliamından bazı kesitler video kasetinden gösterildi. Tiyatronun da sergilendiği gece, Apo Hate Hîlvanê türküsüyle sonuçlandı.

Dayanışma gecesinde yayın sergisi de açılmıştı. St.Pölten'de ilk defa bir gece gerçekleştiğinden ve programın güçlü geçmesinden ötürü kitlelerde büyük bir etki yaratıldığı yaşanan coşkudan gözlemlenebiliyordu.

BRÜKSEL VE ATİNA'DA BASIN TOPLANTISI

21 Mart günü, aynı zamanda kuruluşunun yeni bir yıldönümünde ERNK, Belçika'nın Brüksel şehrinde basın toplantısı yaptı.

Basın toplantısında ERNK sözcüsü, 21 Mart 1988-21 Mart 1989 tarihleri arasında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin kaydettiği gelişmelerin dökümünü aktardı. Basın toplantısına katılan basın-yayın organları mensuplarına sunulan bilançoda, faşist TC'nin katliamları ve çatışmalarda şehit düşen Kürdistan bağımsızlık savaşçılarının sayısı da açıklandı.

Basın-yayın mensuplarının sorularını cevaplayan ERNK sözcüsü, ulusal kurtuluş mücadelesinin '89 yılı hedefini açıkladı ve düşmanın sert şekilde cezalandırılacağını belirtti.

ERNK sözcüsü, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin önderi PKK'nin '89 yılına güçlenerek girdiğini belirttiği açıklamalarında, Türkiye alanlarında da eylemlerin gerçekleştirileceğini söyledi. Ayrıca sorulan bir soru üzerine ERNK sözcüsü, ittifaklarda direnişin temel alındığını ve işbirlikçiliğin kabul edilmezliğini belirterek, bu uzlaşmacı-uşak politikanın ulusal kurtuluş mücadelesinde yerinin olmadığını açıkladı.

"KÜRT İNTİFADA'SINA DOĞRU"

Atina'da Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin yeni bir savaş yılına girişi nedeniyle, ERNK-Yunanistan Temsilciliği bir basın toplantısı düzenledi.

"1989 yılının ilk yarısını yaşadığımız şu günlerde, halkımızın direnme savaşı yeni bir niteliksel aşamaya girmiş bulunuyor" sözleriyle basın mensuplarına hitap eden ERNK sözcüsü, PKK'nin sağlam perspektifleri ışığında silahlı mücadele yürüten ARGK'nin, TC'nin 1990 yılına kadarki özel savaş taktiğini boşa çıkardığını açıkladı. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde gerilla savaşının kökleştiğini de belirten sözcü, savaşın en şiddetli geçtiği alanlar olarak da Botan, Mardin, Dersim, Serhed, Garzan ve Diyarbakır-Bingöl eyaletlerini belirtti.

ERNK sözcüsü, Türk askeri birliklerinin yoğun operasyonlara girişmesini, halktan binlerce insanın bu operasyonlarda tutuklanmasını, Kürdistan'da savaşın ileri boyutlara vardığının bir kanıtı olarak gösterdi. Kış döneminden bu yana yoğunlaştırılan operasyonların, ayak sesleri duyulan Kürt intifada'sını önlemeye yönelik olduğuna da yer veren ERNK sözcüsü, *"ERNK yeni bir nitel gelişme ve çalışma dönemine girmiştir"* dedi.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin genel bir bilançosunu basın mensuplarına sunan ERNK sözcüsü, sömürgeci TC'nin içine girdiği bunalım çıkmazını çeşitli örnekler vererek açıkladı.

YUNANİSTAN'DA ERNK KONFERANSI

(Atina Berxwedan muhabiri)

17 Mart 1989 günü, Atina'nın Aspropirgos semtinde ERNK sözcüsü bir konferans verdi.

Konferans, Belediye Başkanının, Kürdistan halkı ve mücadelesiyle dayanışmanın gerekliliği üzerinde yaptığı kısa bir konuşmayla başladı.

İki saat süreyle devam eden konferans, Kürdistan tarihi ve günümüzdeki ulusal kurtuluş mücadelesinin durumuna ilişkin kitleyi bilgilendirme amacını taşıyordu. Konferansa katılanların çoğu, partizan savaşına katılanlardan oluşuyordu.

Konferansı izleyenlerin alkışları ve tartışma bölümünde sordukları birçok soru, onların Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine yönelik sempati ve ilgilerini gösteriyordu.

Konferans konuşması ve tartışmaların ardından Kürdistan'la ilgili ve Botan'daki gerillaların yaşamından bölümler gösteren video kasetleri seyredildi. Ve ayrıca ayrı bir salonda sergilenen kitap ve resim sergisi de ilgi gördü.

Konferans doyurucu şekilde sonuçlanarak amacına ulaştı.

KADINLAR HAFTASI

12 Mart 1989 günü, Hollanda'nın Nymengende alanında, çeşitli halklardan kadınların katıldığı **Kadınlar Haftası** coşkuyla kutlandı. Bu kutlamaya Kürdistanlı kadınlar da katıldı.

Bu kutlamanın amacı, değişik haklardan kadınların birbirlerine kültürlerini tanıtmaktı. Özellikle Kürdistan kadınlarının milli kıyafetleri büyük ilgi gördü. Bu ilgi sonucu, değişik halklardan bazı kadınlar Kürdistan kadınlarının milli kıyafetlerini giydiler.

Festivalde Kürt kadınları milli giysilerle folklor gösterisi yaptılar. Milli giysiler beklenilenin üstünde ilgi gördü. Bu nedenle çok sayıda folklor grubunun fotoğrafları çekildi. Açılan sergi, Kürdistan'ın milli giysileriyle süslenmişti. Yabancı kadınlar sergiye büyük ilgi gösterdikleri gibi milli giysileri satın almak istiyorlardı. Sergide çok sayıda yazılı materyal satıldı.

Festival yoğun bilgi alışverişi içinde geçti.

KÜRDİSTAN'I TANITMA VE DAYANIŞMA TOPLANTISI

Feyka-Kurdistan'ın, 1 Mart '89 günü Oberhausen şehrinde düzenlediği toplantıya 30'un üzerinde Alman demokratı katıldı.

Toplantıda yapılan konuşmada, Kürdistan tarihi; sömürge statüsü, ulusal kurtuluş hareketi ve günümüzde ulaştığı düzey anlatılarak; emperyalizmin mevcut durumdaki Kürdistan politikası ve Batı Almanya'nın üstlendiği rol açıklandı. Konuşmacı, başta Batı Alman devleti olmak üzere, çeşitli emperyalist güçlerin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine yönelik komplo ve provokasyonlarını somut şekilde izah etti.

Toplantıya katılan Alman demokratları, çeşitli sorular yönelterek tartışmaya katıldılar. Ayrıca enternasyonalist dayanışmanın önemi ve nasıl pratikte sergilenmesi gerektiği üzerinde de tartışılarak sonuçlara ulaşıldı.

BAYERN'DE BİLGİLENDİME TOPLANTISI

(Bayern Berxwedan muhabiri):

Kürt Halkının Dostları ve ERNK taraftarları, 17 Mart 1989 günü bir bilgilendirme toplantısı düzenlediler. Bu toplantı geçtiğimiz Şubat ayında gerçekleştirilmek istenmişti, ancak belirlenen toplantı günü polis müdahalesi sonucu salon verilmeyerek toplantı engellenmişti.

Bu son toplantının da engellenmesi için, B. Alman polisi yoğun girişimlerde bulundu. Bu engelleme çabalarına rağmen toplantı gerçekleştirildi. Toplantıya 30'a yakın Alman demokratı katıldı.

Toplantıda Kürdistan tarihi, bölgedeki gelişmeler ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin kaydettiği gelişmeler aktarıldı. Konuşmanın ağırlıklı bölümü B. Alman emperyalizminin ulusal kurtuluş mücadelemize yönelik uygulamalarına ayrıldı. Devrimci Kürt politikacıların haksız nedenlerle tutuklanması üzerinde de ayrıntılı şekilde açıklamalar yapıldı. Toplantı sonunda tartışmalar yapıldı.

Ayrıca toplantıda, Kürdistan'daki gerilla yaşamından kesitler gösteren video kaseti seyrettirildi.

★

DERSİMSPOR VE KÜLTÜR DERNEĞİ KURULDU

Fransa'nın Dreux alanında 5 Mart 1989 tarihinde, coşkulu bir açılış töreniyle, **Dersimspor ve Kültür Derneği** kuruluşunu gerçekleştirdi.

Derneğin kuruluş amacı, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesiyle dayanışma içinde olmak ve onu çeşitli biçimlerde desteklemektir. Dernek, bu genel amaçları yanında şu somut görevleri önüne koymuştur:

— Emperyalizmin yoz kültürüne karşı Kürdistan gençliğini korumak,

— Kürdistan halk kültürünü ortaya çıkarıp geliştirmek,

— Gençliğe yönelik sportif faaliyetler geliştirmek.

Dernek yönetim birimi, Kürdistan halkının her türlü yabancılaştırma, saptırma girişimlerine rağmen ulusal kurtuluş mücadelesine desteğini arttırdığını belirterek, *"Amacımız; kültürel, sanatsal, sportif vb. gibi halkımızın tüm kabiliyetlerini ulusal kurtuluş mücadelesine kanalize etmektir"* şeklinde açıklamada bulundu.

Kürt Halkının Dostları Derneği II. Olağan Kongresi'ni yaptı

Dernek kongresi, Başkan Tom Carlson'un yaptığı açılış konuşmasıyla başladı. Dernek Başkanı Carlson, konuşmasında İsveç'in son yıllarda izlediği polikanın iç açıcı olmadığını belirtti. Bu konuda, PKK ve Kürt halkına dayatılan terörizm iddiasının da bir kanıt oluşturduğunu söyledi. Carlson konuşmasının son bölümünde, "Çalışmalarımızın gündemindeki en önemli madde; İsveç, B. Almanya ve Türkiye üçlüsünün içine girdiği ekonomik-politik ilişkileri ve buna bağlı bir şekilde Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine yönelik oluşan gizli ittifakı gün yüzüne çıkarmak ve teşhir etmektir" dedi.

Kongre, belirlenen gündem maddeleri görüşülerek devam etti. Seçilen yeni yönetim kurulunda bir yıl öncesine göre daha fazla delege yer aldı.

Kongre, Kürdistan'da, İsveç Basın Fotoğrafçıları Merkez üyesi G. Kristianesen'ın çektiği fotoğraflar dia'dan seyredilerek sonuçlandı.

ANC Temsilcisi D. September katledilişinin 1. yılında anıldı

(Paris-Berxwedan muhabiri)

Geçen yıl Güney Afrika ırkçı rejiminin ajanları tarafından Paris'te katledilen ANC (Afrika Ulusal Kongresi) Temsilcisi Dulcie September'in ölüm yıldönümünde bir anma toplantısı yapıldı. Toplantıyı, D. September Kollektifi ve 25 işçi örgütü düzenledi.

Toplantıda Kollektif adına Maurice Schukermann, ANC adına Bayan Smith, SWAPO adına Eddy Amnicongo, Afrika İnsan Hakları Birliği adına da Kane Elimane birer konuşma yaptılar. Konuşmalarda çeşitli uluslararası konular üzerinde de durularak tartışmalar yürütüldü.

Dulcie September'i anma toplantısına davet edilenler arasında ERNK-Fransa Temsilciliği de bulunuyordu. ERNK Temsilciliği bir de dayanışma mesajı sundu.

Yine, 29 Mart '89 günü aynı amaçla birkaç örgütün içinde yer aldığı bir yürüyüş düzenlendi. Yaklaşık 1000 kişinin katıldığı yürüyüşte, FKP-Gençlik Birliği, SWAPO, Irkçılığa Karşı Mücadele Hareketi (MRAP), Avrupa Sürgünleri Federasyonu (FEE), CGT, Fransa'da Demokrasi İçin Kadınlar Birliği ve ERNK yer aldı.

Saat 18.00'de başlayan yürüyüş, D. September'in öldürüldüğü Gare du Nord'daki ANC bürosu önünde sonuçlandı. Burada, D. September'in katledildiği yer çiçeklerle donatıldı.

ERNK taraftarları, yürüyüşte Güney Afrika halkıyla dayanışmayı dile getiren ERNK imzalı bildiriler dağıttılar. Ayrıca yürüyüş kortejinde taşıdıkları bazı pankartlar yanında **"Yoldaş Dulcie September'in anısını Kürdistan'da yükselen mücadelemizde yaşatacağız!"** pankartıyla da enternasyonalist dayanışma gösterdiler.

Reims'te "Radyo Alternatif"le röportaj

Fransa'nın Reims bölgesinde Radyo Alternatif'in istemi üzerine Kürdistanlı yurtsever kadınlar, sözkonusu radyo ile röportaj yaptılar.

Canlı olarak yapılan röportaj bir saat sürdü. 12 Mart 1989 günü saat 12.00'de başlayan Fransızca röportaj bölgedeki Kürdistanlı ve diğer kesimlerce ilgiyle dinlendi.

Kürdistanlı kadınlar, ulusal kurtuluş mücadelesine yönelik sorulan sorularda, bağımsızlık mücadelesini tanıtırken, faşist Türk devletinin de baskılarını teşhir ederek ilerici-demokrat komuoyunu Kürdistan halkıyla dayanışmaya çağırdılar.

HALEPÇE KATLİAMI 1. YILINDA BİR KEZ DAHA PROTESTO EDİLDİ

Baştarafı 1. sayfada

Her şeye rağmen Kürdistan yaşıyor, Halepçe de Kürt olarak yaşayacak ve Kürt olarak kalacaktır. Halkımızın artık kaderine razı olmadığı, onun bağrında bir güneş gibi doğan savaşkan partisi PKK tarafından dünyaya duyurulalı yıllar oldu. PKK ihtilalci çıkışıyla tüm cihana Kürt ölmedi dedirtiyor.

PKK yaşadıkça, Halepçeler unutulmayacak, intikam mutlaka alınacaktır. Ki yaşayacaktır; çünkü Kürt halkı ölmedi, ölmeyecek; ölümlerden hep yeniden doğacak. PKK'nin ruhu her yerde; hesap soran, büyük haksızlığa onun anladığı dilden cevap veren bu ruh Kürdistan sınırlarını aşmıştır. Bunu halkımızın düşmanları da biliyor; PKK'nin varlığı onlar için korkunç bir gelecektir. Uluslararası bir ajan gazeteci, **"Avrupa'da PKK'nin kızıl gölgesi"** diyordu bir çarpıtılmış yorumunda...

Kürdistan halkı artık kendisine sahiplenecek durumda... Partisi, Cephesi ve Ordusu var. Gelecek onun olacaktır...

Avrupa'da ERNK taraftarı Kürdistanlı yurtseverler Halepçe katliamını 1. yılında, çeşitli eylemlerle protesto ederek, halkımız üzerinde gerçekleştirilen katliamları unutmayacaklarını ve buna sessiz kalmayacaklarını gösterdiler.

Gazetemize ulaşan eylem haberleri şunlardır:

16 Mart 1989 günü Batı Berlin'de, içinde ERNK'nin de bulunduğu 11 örgüt bir protesto yürüyüşü gerçekleştirdi. 80'i ERNK taraftarı olmak üzere toplam 300'e yakın kişi katıldı.

Yine aynı tarihte, Hollanda'nın Arnheim alanında tüm Kürdistanlı örgüt ve kuruluşlar, Halepçe'de katledilenlerin anısına bir tören düzenlediler. Anma töreninde siyah çelenk konuldu ve konuşmalar yapıldı. Saat 16.30'da başlayan anma törenine 150 civarında Kürdistanlı katıldı. Ortak eylemde bazı reformist küçük-burjuvaların eylemi kendine mal etme çabaları, tersine sonuç verdi. Hollanda basını eyleme ilgi gösterdi.

Ayrıca aynı alanda, 18 Mart günü ERNK taraftarları bir de yürüyüş yaptılar. Protesto yürüyüşüne 250 kişi katıldı. Eylem disiplinli ve coşkulu şekilde gerçekleşti.

Aynı tarihte, Batı Alman-ya'nın Bonn şehrinde Feyka-Kurdistan bir yürüyüş düzenledi. Yürüyüşe, Kürdistan'ın dört parçasından 1000'in üzerinde yurtsever katıldı. Aynı zamanda bu, halkımızın birlik ve dayanışmasının da güçlü bir örneği oldu. Yürüyüşte sık sık sloganlar atıldı ve konuşmalar yapıldı. Yürüyüşün bitiminde türküler söylendi ve folklor oynandı.

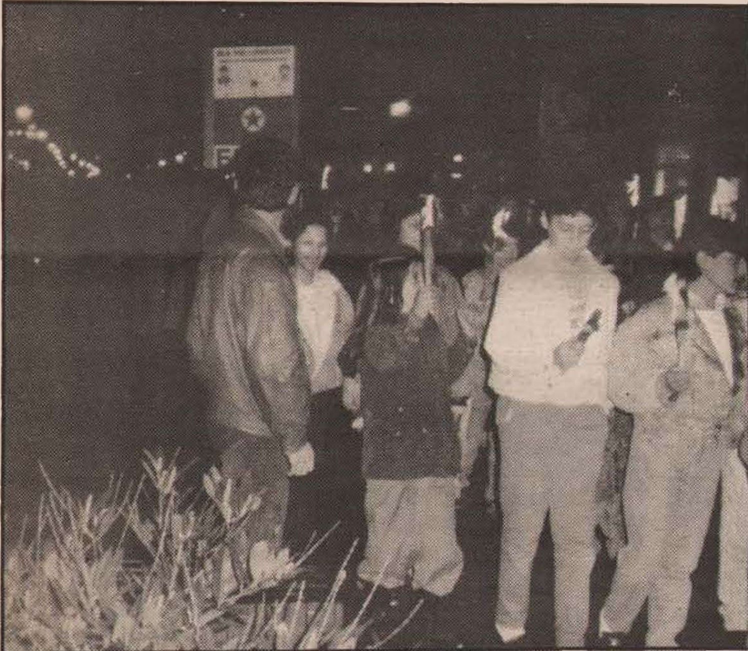
Yine 18 Mart tarihinde, Feyka-Kurdistan Hamburg'da da bir protesto yürüyüşü gerçekleştirdi. Aynı yürüyüşe Kürt Halkının Dostları, Otonom Yakın-Doğu Grubu, El Salvador Komitesi, BWK, FAU/R Arbeitskreis AZANIA, MIR, Che Guevara Zentrum, B. Almanya'da Tutuklu Kürtlerle Dayanışma Komitesi, İran-Halkın Fedaileri (Azınlık Grubu), Freijungen/Hamburg, 130a Plenum Thadenstrasse gibi örgütler de katıldı.

Diğer bir yürüyüş ise Belçika'nın Haselt şehrinde 18 Mart günü gerçekleşti. Eylemi ERNK taraftarları düzenledi. Toplam 500 civarında katılımın gerçekleştiği yürüyüşte, 150 dolayında Belçikalı ilerici ve Kürdistan halkının dostları da yer aldı. Düzenli ve coşkulu geçen yürüyüşte binlerce bildiri vb. yazılı materyal dağıtıldı. Miting alanındaki ilk konuşmayı Kürt Halkının Dotları Komitesi adına bir Belçikalı dost yaptı. Daha sonra bir ERNK taraftarı konuştu. Bu dönemde PKK'li savaş esirlerinin açlık greviyle dayanışma amacıyla açlık grevinde bulunan 10 yurtsever de kürsüye davet edildi ve miting alanındaki kalabalık tarafından şiddetli şekilde alkışlandı. Belçikalı ve Yunanlı demokratlar, açlık grevindeki yurtseverlere çiçekler vererek kutladılar. Ve mitingde açlık grevi eylemcileri adına da bir konuşma yapıldı. Bunun dışında bir Belçikalı milletvekili de konuşma yaparak Kürdistan halkı ile dayanışma içinde olduğunu belirtti. Müzik ve folklor gösterileri çevredeki kalabalığın büyük ilgisini çekti. Eylem coşkuyla sonuçlandı.

Eylem alanında Belçika televizyonu BRT ve çok sayıda gazeteci hazır bulundu.

ERNK taraftarlarının protesto eylemleri dışında **ERNK-Avrupa Temsilciliği** ve **Feyka-Kurdistan** birer bildiri yayınlayarak Halepçe katliamını, 1. yılında bir kez daha şiddetle protesto ettiler. Ayrıca birçok örgüt de çeşitli biçimlerde Halepçe katliamını protesto etti.

ULUSAL KAHRAMANLIK HAFTASI KUTLAMALARI

Hannover-Meşaleli yürüyüş

Bilindiği üzere Kürdistan halkının öz kurtuluşçu Partisi PKK, 1986'da gerçekleştirdiği III. Kongresinde 21 Mart-28 Mart günlerini **Ulusal Kahramanlık Haftası** olarak kararlaştırmıştı. 21 Mart'ta (1982), Mazlum DOĞAN yoldaş zindan karanlığından aydınlığa giden yolu kahramanca çizerek ölümsüzleşmiş; 28 Mart'ta (1986) ise, Mahsum KORKMAZ yoldaş Gabar Dağı'nda onbinlerce kişilik faşist Türk ordu birliklerine karşı kahramanca direniş sergilemiştir. "Ulusal Kahramanlık Haftası", bu kahraman yoldaşlarımızın anısına bağlılığın ve ulusal kurtuluş mücadelesi yolunda kahramanca yürümenin bir gereği olarak ilan edilmiştir.

B. Almanya'nın Hannover ve Celle alanlarında yaşayan Kürdistanlı yurtseverler bir araya gelerek Kahramanlık Haftası'nı 21 Mart gecesinde kutladılar.

Hannover ve Celle'den Kürdistanlı genç-ihtiyar, kadın-çocuklardan oluşan iki ayrı koldan yürüyüş yapıldı. Saat 19.00'da başlayan yürüyüşlerde meşaleler taşındı. Toplam katılım 400 civarındaydı.

Her iki yürüyüş kolu, daha sonra bir noktada birleşti. Burada yürüyüş kolları mitinge dönüştürülerek Kahramanlık Haftası'nın anlamı üzerinde kısa bir konuşma yapıldı. Konuşmanın ardından, gecenin geç saatlerine kadar Kürdistanlı yurtseverler davul-zurnalı, müzikli halaylar ve türkülerle kutlamayı sürdürdüler.

Hamburg'da ise, Kahramanlık Haftası, Kürdistan Kültür Merkezi'nde bir toplantı düzenlenerek kutlandı. Toplantıya 80'nin üzerinde Kürdistanlı ve Alman demokratı katıldı.

Düzenlenen Kahramanlık Haftası toplantısı, Mazlum ve Mahsum yoldaşların anısına bir dakikalık saygı duruşuyla başladı. Toplantı akışı içerisinde direniş ve isyan türküleri söylendi. Yapılan bilgi yarışmasında ülke ve şehitlerimizle ilgili sorular soruldu. Alman dostlar da Mahsum KORKMAZ'ın büyük boy bir posterini Kürdistan Kültür Merekezi'ne hediye ettiler.

Ayrıca Hamburg'un Altona alanında müzikli açık hava toplantısı yapılarak Kahramanlık Haftası kutlaması tamamlandı.

Faşist Türk sömürgeciliği Hitler soyundan ve Pentagon asıllıdır

Cizre Direnişinin ölümsüz kahramanı Berivan'ımız Kürt ve Kürdistanlı'dır

Kürdistan tarihini biraz da olsa bilenler, Kürdistan'da halkımızın gerçekliğini inkar edemezler. Halkımızın gerçekliği apaçıkken neden barbar Türk sömürgeciliği halkımızı ya inkar ediyor, ya da aslını başka gösteriyor? Önderimiz ve büyük insan APO'muzun da değerlendirmeleriyle kanıtladığı gibi, Türk sömürgeciliği yaşamaya **hakkı olmayan Hitlerci faşist ve Pentagon asıllıdır.**

Faşist Türk sömürgeciliği, halkımızı kendi egemenliği altında tutabilmek için, dinciliği, mezhepçiliği vb.'ni körükleyerek onu birbirine kırdırtmak ve parçalamak istiyor. Bu, çağdışı Türk sömürgeciliğinin sürekli gündeminde tuttuğu bir oyundur. Artık bu oyunlar da tutmuyor. Bize yol gösteren partimiz PKK ve onun Lideri APO gibi bir önderimiz vardır.

Sömürgeci basında, "Berivan Kürt değil, Ermeni'dir" vb. propagandalar geliştirildi. Ya da "Yezidi kökenlidir" denildi. Her şeyden önce Ermeniler de insandır. Her halk saygıya değerdir. Ancak faşist sömürgeciliğin buradaki amacı sinsi ve maksatlıdır. Berivan yoldaşın direnişçi pratiği yöre halkı üzerinde derin etki yarattı, onların gözünde efsaneleşti. İşte bu derin etki kırılmak isteniyor, bu alçakça propagandalarla.

Evet tekrarlıyoruz; o bir Kürttü, halkımızın gelenek ve göreneklerinin en çok yaşatıldığı Yezidi kesimindendi. En önemlisi de Partimiz PKK'nin yetiştirdiği öncü bir militandı.

Bilindiği gibi, düşman halkımızın Yezidi kesimi üzerinde çok yönlü oynuyor. Onların Kürt olmadığını propaganda yaparak, Kürdistan'dan kovmak ve mücadeleye karşı çıkarmak istiyor. Bu oyunlar süredursun, Partimizin çizgisi ve bu çizginin yarattığı Berivanlar ulusal kurtuluş pratiğinde en güçlü cevabı veriyorlar. Bir de bu oyunlar, Yezidilere "sahip çıkma"adı altında geliştiriliyor. "Kömürümüzü yakıyorlar, külünü bize veriyorlar." İnsanlık dışı yöntemlere sahip bir yönetim olan Türk sömürgeciliği Kürdün herhangi bir mezhebine sahip çıkabilir mi... "Yezidicilik" adı altında, Güney Kürdistan'daki halkımızın mücadelesinin ezilmesinde mimarlık rolünü oynayan kişiler çokça tanınmış emperyalizmin gizli istihbaratlarında yer alanlardır... Biz kanmayacağız ve gerçek öncümüzü takip edeceğiz.

Daha düne kadar, sömürgecilikle işbirliği içinde halkımıza yönelik oyunlar geliştiren güçlerin kimliklerini kim ortaya çıkardı ve kim halkımızı aydınlattı? Özellikle Batman, Urfa ve Mardin'de... Elbette PKK aydınlattı. PKK'nin çıkışından bu yana, ağa-şeyh vb.'lerinden gelen saldırılara karşı Yezidi kesimini kim koruyor? Yine PKK. Halkımızın birliği uğruna Batman'da Edip SOLMAZ'ı, Urfa'-da Veysi BADEM'i, Midyat'ta Darar AKAY'ı şehit veren PKK ve onun önderi APO'muz bize doğru yolu gösterirken, biz ne diye düşmanın oyunlarını görmezlikten geleceğiz? Gerçek bu kadar açıkken, birkaç ne idüğü belirsiz, toplumun en düşkün kişileri faşist TC'nin ve B. Alman devletinin oyunlarına alet olmakta ve bunu halkımızın Yezidi kesmine bulaştırmak istemektedirler.

Bu konuda yurtseverlere seslenmek istiyoruz:

Gerçekten düşmanın politikalarına alet olan kişiler, birazcık da olsa kendilerini halkımızın mensubu olarak görüyorlarsa, Kürt Yezidi kesiminden şehit düşen Ahmet ERGİN, Abdullah SEVGAT, Derviş SEVGAT ve daha tanımadığımız başka şehit yoldaş ve yurtseverler için ne düşünüyorlar? Ya Berivan (Binevş AGAL) yoldaş için? Bu şehitlerin anılarına bağlılığın gerekleri nelerdir; nasıl yerine getirilecek? Bu tipler, şehitlerimizin anılarına bağlı mı kalıyorlar yoksa kafa karışıklığı mı yaratıyorlar? Örneğin 1985-86 yıllarında halkımızın iltica talebini TC konsolosluğuna zorla kabul ettirme çabaları, ajanlaştırma vb. faaliyetler birliğimizin ve örgütümüzün parçalanmasına yönelikti. Bir de TC konsolosluğuna verileceği söylenen iltica talepleri Alman devletine veriliyordu. İltica yasasına uymayan oyunlar oynandı. **Diğer taraftan bu oyunlar kimler aracılığıyla yapıldı? Partimizin düşmanları tarafından... Bu oyun sahipleri bizlerce biliniyor.** Yine bu oyunlara aracılık edenleri de çok iyi tanıyoruz. Bunlar evlerinde rahat oturunlar, yoksa kışkırtıcılığa gereken cevabı vermeyi biliriz. Biz halkımızdan, bu oyunlara karşı uyanık olmasını ve tavır koymasını istiyoruz. Yeminimizi tekrarlıyoruz; yurtseverlik gereği olarak, şehitlere, zindanlarda ve dağlarda direnen yoldaşlara, Partimizin yüce önderi APO'-muza bağlılıkta sınır tanımaz şekilde, birliğimize yönelen her türlü düşmanca çabaya karşı sessiz kalmayacak; Türkiye, Kürdistan, Avrupa ya da başka herhangi bir kıtada da olsa gereken karşılığı vermekten çekinmeyeceğiz. Zaten Berivan yoldaşın anısı bizim için bu yönlü bir çağrıdır.

Tabii ki, düşman sadece halkımızın Yezidi kesimi üzerinde oynamıyor; sünni ve alevi kesimi üzerinde de oynuyor. Örneğin sünnilik adına Kamran İnan vb. uşaklar, alevicilik adında da sosyal-şoven provokatörler ve değişik faşist devlet yetkilileri hareket ederek halkımızın birliğini parçalamaya girişiyorlar. Bu düşmanca çabalar, günümüzde Partimize yöneltilerek başarıya ulaştırılmak isteniyor.

Artık tüm bu oyunlara yeter diyoruz. Bizi, hiçbir düşmanca girişim kurtuluşçu öncümüzden koparamaz.

—Kahrolsun Türk sömürgeciliği ve işbirlikçileri!
—Yaşasın halkımızın birliğini, insanlık onurunu yaşatan APO'muz!
—PKK-ERNK-ARGK bayrakları altında birleşelim!
—Yolumuz A. ERGİN, A. SEVGAT, D. SEVGAT ve B. AGAL yoldaşların yoludur!

Celle'den ERNK Taraftarları

ERNK BİRLİK KONFERANSLARI YAPILDI

Baştarafı 1. sayfada

konferanslarını gerçekleştirerek örgütlenmesinde yeni bir adım atarken, bazı alanlarda da YKWK, YXK ve YJWK'nın yeni **örgütleri oluşturularak** 1. konferanslarını gerçekleştirdiler. Böylelikle ERNK'nin birlikler temelindeki örgütlenmesi nitel ve nicel bir gelişme kaydederek daha geniş işçi, gençlik ve kadın kesimlerini saflarında birleştirdi.

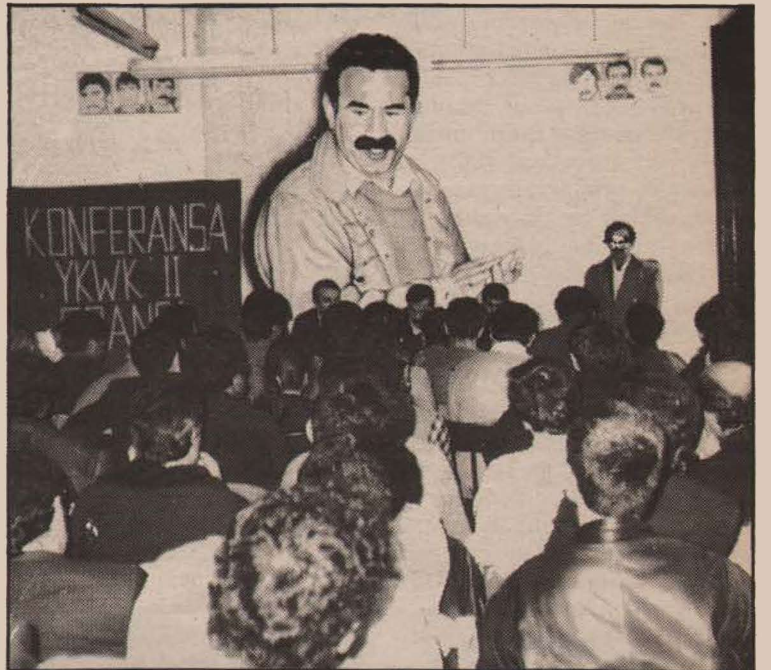
Ocak ayının ortalarından başlayarak Şubat ayında da devam **eden konferanslar** şu alanlar da gerçekleştirildi:

Kürdistan Yurtsever İşçiler Birliği-YKWK: İsviçre, Danimarka, Fransa, Hollanda, Belçika, B. Almanya (Köln, Duisburg, Bonn, Hamburg, Hannover, Bielefeld, Frankfurt, Stuttgart, Bavyera, Mannheim, B. Berlin.)

Kürdistan Devrimci Gençlik Birliği-YXK: İsviçre, Fransa, Hollanda, Belçika, B. Almanya (Köln, Duisburg, Bonn, Hamburg, Hannover, Bielefeld, Frankfurt, Stuttgart, Bavyera, B. Berlin.)

Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği-YJWK: Köln, Bonn, Duisburg, Bielefeld, Stuttgart, Hamburg, Hannover, Bavyera.

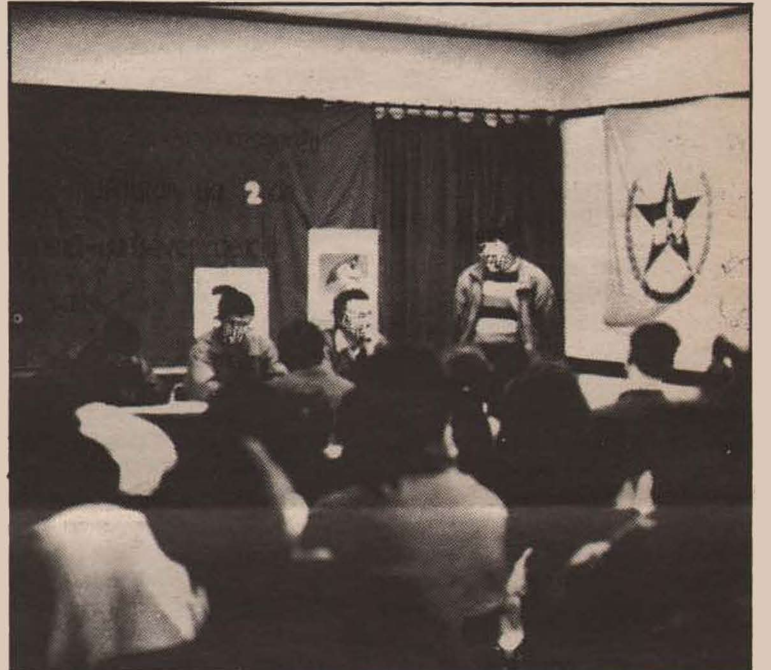

Bonn-YKWK II. konferansı

Fransa-YKWK II. konferansı

Bielefeld-YJWK II. konferansı

Frankfurt-YXK II. konferansı

Gerçekleştirilen konferanslara yüzlerce Kürdistanlı işçi, genç ve kadın katıldı. Konferanslar halkımızın mücadeleye ve örgütlenmeye olan derin arzusunu olduğu kadar yönetme arzunun da geliştiğini gözler önüne serdi. Kürdistanlı işçiler, gençler ve kadınlar kendi öz sorunlarını tartıştıkları konferanslarda çözümler konusunda da ortak kararlara vararak mücadelenin gerçek sahipleri oldukları gerçeğini derinden yaşadılar. **Bu anlamda da konferanslar** halkımızın örgütlendirilmesinde ve mücadeleye çekilmesinde olumlu birer platform oldular.

Ulusal kurtuluş mücadelemizin Kürdistan zemininde yükselen ulusal kurtuluş savaşımızın gelişimine paralel olarak kitleler içinde daha örgütlü bir yapıya kavuştuğu günümüzde, ERNK'nin halk komitleri tüm Kürdistan sathında giderek yaygınlaşmaktadır. Halk komiteleri içinde örgütlendirilen Kürdistan halkı ulusal kurtuluş savaşında her geçen gün daha büyük bir coşku ve fedakarlıkla yerini almaktadır. Örgütlenen Kürdistanlı kitlelerin mücadelemize sunduğu destek gözle görülür bir ivme kazanmaktadır. Nitekim, bu gelişmenin farkında olan sömürgeciler, dağlarda gerillalara karşı sürdürdükleri imha savaşını daha geniş alanlara yayarak, kentlerde ve köylerde halktan insanlara yönelik operasyonlarına son aylarda hız vermişlerdir. Aralık ayı ortalarından başlayarak Ocak ve Şubat ayları boyunca sürdürülen geniş kapsamlı operasyonlar, sömürgecilerin, halkımızın örgütlenmesinden duydukları büyük korkuyu gözler önüne sermiş: ERNK'nin Kürdistan halkı içinde gelişen örgütlenmesinin itirafı olmuştu.

Kürdistan zemininde ERNK'nin örgütleri geniş alanlarda yaratılırken, yoğun bir Kürdistanlı kitlenin bulunduğu Avrupa alanı da ERNK'nin örgütlendirilmesinde önemli bir alan durumundadır. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin ülke zemininde yarattığı gelişmelerden yoğun bir biçimde etkilenen Avrupa'daki Kürdistanlı kitleler her geçen gün artan bir hızla ulusal kurtuluş mücadelemiz saflarına akın etmektedir. Mücadelemiz açısından büyük önem taşıyan yurdışındaki bu potansiyelin örgütlendirilip Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin hizmetine sokulması hayati bir sorun durumundadır. Bu gerçeklikten hareketle, ERNK'nin kuruluşu ardından daha da yoğunlaştırılan kitleleri örgütleme faaliyeti, III. Kongre sonrası girişilen Birlik örgütlenmeleri temelinde bir ivme kazanmıştır. Ancak ERNK'nin işçi, gençlik, kadın kolları niteliğindeki YKWK, YXK, YJWK'nin güçlü bir şekilde örgütlendirilip işlerliğe kavuşturulması yolunda atılan adımlar bugüne kadar mücadelemizin düzeyine denk düşen bir yetkinliğe kavuşturulamamıştır. 1989 yılı ile birlikte, mücadelemizin kitlelerin örgütlendirilmesi görevini daha da artan bir ağırlıkla dayatması sonucu, ERNK'nin birlik örgütlenmesine güç kazandırma yolundaki çabalar da yoğunlaştırılmıştır.

Bu hedef doğrultusunda, ERNK birliklerinin örgütlenmesini tamamlayarak ERNK Kongresine gitmeyi hedefleyen bir takvim oluşturulmuş ve adım adım hayata geçirilmeye başlanmıştır.

ERNK Kongresine giden ilk adım olarak, 1989 yılı başlarında Kürdistanlı kitleler arasında ulusal kurtuluşçu faaliyetlerin sürdürüldüğü Avrupa ülkelerinin birçok alanında Birlik konferansları gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen YKWK, YXK ve YJWK konferanslarında her alan özgülündeki geçmiş faaliyetler eleştirel bir gözle değerlendirilip dersler çıkarılmış; yeni faaliyet döneminin kararlarına ulaşılmış ve işçi, gençlik, kadın birliklerinin alan yönetimleri saptanmıştır. Konferanslar ardından her birlik yönetiminin öncülüğünde birliklerin toplumsal katmanlar içindeki örgütlenme faaliyetlerine hız verilmiş ve olumlu adımlar atılmıştır.

ERNK Kongresi öncesi hazırlıkların bir parçası olarak, konferanslarını gerçekleştiren birliklerin kongreleri önümüzdeki dönemde ayrı ayrı gerçekleştirilerek birlik üst yönetim organları ve hedefleri saptanacaktır. Bunun ardından hazırlıklar ERNK Kongresini gerçekleştirmeye yönelik olarak yoğunlaştırılacak ve Kürdistan halkının yönetim organlarına ulaşılacaktır.

21 Mart 1989 günü 5. Kuruluş yılına giren ERNK, Kürdistan ve yurtdışında sürdürülen örgütlenme faaliyetlerinin ulaştığı düzey açısından yeni yılına niteliksel ve niceliksel bir güçlenme ile adım atmıştır. Kürdistan halkının öncü örgütü PKK'nin halklaştığı gerçeğinin somut ifadesi olan bu gelişme, bundan sonraki dönemde haklaşan ulusal kurtuluş savaşımızın daha büyük zaferlere doğru yol alacağını şimdiden müjdelemektedir.

Kendi birlikleri içinde örgütlenmenin ilk adımlarını atan Kürdistanlı işçiler, gençler ve kadınlara bundan sonra daha büyük görevler düşmektedir. İşçi, Gençlik ve Kadın Birliklerini nitelik ve nicelik olarak güçlendirip tüm toplumu kucaklayan örgütlere dönüştürme görevi her yurtseverin omuzundadır. Kürdistan'ın bağımsızlığı ve halkımızın özgürlüğünden yana olan her yurtsever mücadele içindeki sorumluluklarını omuzlamak için kendi birliği içinde örgütlenmeli, çevresini de bu örgütlenmelerin içine çekmelidir. Halkımız gelecekteki öz yönetiminin çekirdekleri olan YKWK, YXK, YJWK içinde örgütlenerek kendi kendini yönetme sanatında ustalaşmalı, kendi iktidarını kendi elleriyle yaratmalıdır.

ÖLÜMSÜZLÜĞE ERMELERİNİN 17. YILDÖNÜMÜNDE KIZILDERE DİRENİŞÇİLERİNİ SAYGIYLA ANIYORUZ

Mahir Çayan

Safet **Alp**
Cihan **Alptekin**
Ömer **Ayna**
Sinan Kazım **Özüdoğru**
Hüdai **Arıkan**
Ahmet **Atasoy**
Ertan **Saruhan**
Sabahattin **Kurt**
Nihat **Yılmaz**

Yaşasın Kürdistan ve Türkiye halklarının mücadeleci dayanışması!

Eskişehir Özel Tip Cezaevi'nde Şubat Direnişi sürerken kaleme alınan aşağıdaki yazıyı, kamuoyunun dikkatini sömürgecilerin insanlıkdışı uygulamalarına çekmek amacıyla yayınlıyor; tüm dürüst insanları insanlık görevlerine sahip çıkmaya çağırıyoruz.

BERXWEDAN

Eskişehir Cumhuriyet Savcısı Uğur İbrahimhakkıoğlu, *"Kadın ziyaretçileri çırılçıplak soyarak aramaya devam edeceğiz"* diyor!..

16 Şubat 1989 tarihli "Cumhuriyet" ve yine aynı tarihli "Sakarya" adlı Eskişehir'de çıkan bölge gazetesinde, Eskişehir Özel Tip Cezaevi'nde Açlık Grevi" başlığı altında bir haber yayınlandı. Bu haber kapsamı içerisinde, Eskişehir Cumhuriyet Savcısı Uğur İbrahimhakkıoğlu'nun gerçekleri saptıran demagojik açıklamalarının yanısıra, ahlak ve insanlık-dışı uygulamaların sürdürüleceğini belirten sözlerine de yer veriliyordu.

9 Şubat'ta başlayıp, halen devam etmekte olan ve özünde temel insani taleplerimizin dile getirilişi olan açlık grevimiz karşısında, söyleyeni küçültmekten başka bir işe yaramayan cesur (!) açıklamaların sahibi Savcı İbrahimhakkıoğlu'nu, sözleri ve bu sözlere uygun düşen uygulamalarından dolayı lanetliyoruz. Ve yaşamımız pahasına da olsa ahlak ve insanlık-dışı uygulamalara ve uygulamacılarına karşı direneceğimizi, insanlık onûrunu çiğnetmeyeceğimizi bir kez daha ilan ederken; kendine "insanım" diyen herkesi bu uygulamaları protesto etmeye, açlık grevimize destek vermeye çağırıyoruz.

Bakın Cumhuriyet Savcısı açıklamasında ne diyor?

"Şunu açıkça belirtelim ki, yasadışı hiçbir işlem yapılmamaktadır. Geçenlerde bir kadın ziyaretçinin külotunun içinden 4 bin mark ve 200 dolar çıktı; bu hangi amaçla cezaevine sokulmak isteniyor? Bu aramalara devam edilecek..."

Bu açıklamanın demagojik yanına ileride değineceğiz. İlk önce savcının böyle bir açıklamaya neden gereksinim duyduğunu belirtelim. Zaten niyet ve amaç ortaya çıktıkça, yapılan demagoji ve bu demagojinin arkasındaki güç kaynakları da kendiliğinden ortaya çıkar.

Bu açıklamayla ilk önce verilmek istenen mesaj şu:

İnsan olmayan, doğal olarak da "insan hak ve hürriyetine" saygısı olmayan, toplumun ahlaki değer yargılarını, ahlaki güç ve hassasiyetini önemsemeyerek hiçe sayan; ona saldırma, onu incitme, ayaklar altına alma hak ve yetkisini kendinde gören bir savcının, bir "nizam-hukuk adamı"nın, Eskişehir Cumhuriyet Savcısı İbrahimhakkıoğlu'nun, "kadın ziyaretçileri çırılçıplak soymaya devam edeceğiz, aramaları bu şekilde sürdüreceğiz" demesi ve bunu vicdani bir rahatsızlık duymadan tüm dünyaya ilan etmesi; ve bu cüreti kendinde bulup, bu yönlü uygulamaları bizzat uygulayarak yönlendirmesi; toplumda kendi yerinin ne olduğunu açıkça ilan etmeye yöneliktir. Ve bu açıklamayla "ben buyum, onun için benden insana yakışır bir davranış beklemeyin" demek istemektedir.

Bu mesaj mutlaka belirli çevrelerde olumlu yankısını bulmuştur. Bulmuştur diyoruz, çünkü İbrahimhakkıoğlu, halen savcı olarak görevine devam etmektedir.

Bizler ve "insanım" diyen herkes açısından ise bu mesaj; sahip çıkılması gereken değerlerin ne ölçüde ayaklar altına alınmak istendiğini ve saldırıların hangi boyutlarda sürdürüldüğünü göstermektedir.

Savcının kadın ziyaretçilerimize yönelik bu uygulaması, bir insanlık suçu, bir yüzkarası olduğu kadar; toplumumuzda "namus-haysiyet" kavramıyla özdeşleşen, toplumca büyük duyarlılık gösterilen "kadınlarımıza, anne ve bacılarımıza" bakış açısını, öz niyet ve yaklaşımını da yeterince açığa vuran ve ne denli insanlık ve toplum dışı bir anlayışa sahip olduğunu, herkesçe bilinir-anlaşılır tarzda ifade eden belirli bir anlayışın tipik bir örneğidir.

Bu anlayış, eski Adalet Bakanı M. Oltan Sungurlu'nun, *"Avrupa'da birisi hapse düştü mü, onun ailesi, kendisiyle pek ilgilenmez, hapis yatanı devletin emin ellerine bırakır"* doğrultusundaki bir demecinin, yani aile ile tutuklu arasındaki bağı koparmaya yönelik bir anlayışı uygulamaya koyma çabalarının bir devamıdır.

Cezaevi önlerinde, meclis kapılarında, yollarda jandarma dipçiği ve polis coplarıyla gözaltına alınarak, cezaevlerine konularak, işkence ile yıldırılamayan aileler (anneler, bacılar) bu anlayışa göre, mutlaka evlatlarına sahip çıkmaktan vazgeçirilmelidir.

Yapılan tüm uygulamalarla başarıya ulaşamayan bu anlayış sahipleri; bu sefer de borçharç edindikleri parayla uzak yerlerden ziyaretimize gelen ve hangi koşul altında olursa olsun sevgisini ve bağlılığını bizden esirgemeyen analarımızın, bacılarımızın külotlarına kadar el atmayı övgüye değer (!) bir şekilde uygulamaya koydular.

Burada amaç ve savcının sözlerinde de dile gelen mesajın ailelerimize yönelik yanı, gayet açık olarak sırıtmaktadır.

Bununla ailelerimize şöyle denilmek isteniyor; "ne yaptıysak sizleri çocuklarınızdan uzaklaştıramadık; işkence yaptık, tutukladık, öldürdük (Didar ŞENSOY) olmadı; külotlarınıza el attık, çırılçıplak soyduk olmuyor; bu böyle yürümez, ya çocuklarınızdan vazgeçin, ya da özel kabinelerde veya açık olarak, sizlere daha değişik uygulamalar yaparız." Evet, yorumumuz gayet açık ve bu yorum yaşadığımız gerçeklerin gidişini de içermektedir.

Peki, savcı böylesine cesurca çıkış ve pervasızlığının kaynağını nereden almaktadır?

Birincisi; 12 Eylül'den bu yana meydana gelen olayların ahlak ölçülerini tanımayan uygulamalarından. Dikkat edilirse bu ahlaksızlık örnekleri basının da gündemini sık sık işgal etmektedir. Doğrudan doğruya siyasal yönetimin direktifleri doğrultusunda hareket edilen ahlaksızlıkların, hemen hemen hiçbirisi kovuşturmaya uğramamıştır. Polis, jandarma karakolları, gözaltı yerleri, cezaevleri genç kız ve kadınlara her türlü işkence ve soysuz hareketlerin merkezleri haline gelmiştir. Bugün de halen bu durum sürmektedir.

İkincisi; genel olarak toplumun her kesiminden muhaliflere yönelik işkence ve hayasızlığın örneklerinin ardı-arkası kesilmeksizin süregelmesi ve tüm ısrarlara rağmen bu tür olayların üstüne gidilmemesi.

Üçüncüsü; bizim özgülümüze ilişkin olarak; haklı taleplerden kaynaklanan direnişimizin kamuoyunda destek bulmamasıdır. Ve ailelerimizin de yalnız kalmasıdır.

Dikkat edilirse, dışarıda kadınlarımızı "kızlık ve cinsel temas kontrolü"ne tabi tutan ahlak dışılık, düşkünlük hangi anlayışın ve zihniyetin ürünüyse, kadın ziyaretçilerimize yönelik bu uygulamalar da aynı anlayışın, aynı düşkünce tavrın ürünüdür.

Savcı, demeciyle vermek istediği mesajı böylece her kesime ulaştırmış oluyor. Herkes savcı karşısındaki konumuna göre mesajın ne demek istediğini gayet iyi anlıyor. Önemli olan bu "Ali kıran, baş kesen" anlayışın karşısında alınacak tavırdır.

Biz bu konuda yetersiz de olsa, etki gücü az da olsa gerekli tavrı geçmişten bu yana aldık ve almaya devam edeceğiz.

Kadın ziyaretçilerimiz bu uygulamalarla daha önce de karşılaştı. "Arama" bahanesi altında ahlak dışı uygulamalara tabi tutuldu. İnsan olarak, kadın olarak aşağılandı. Kadın yakınlarımız yine Cumhuriyet Savcısının emri ile çırılçıplak soyundurulup yoklandı.

Bu uygulamalar, biz tutuklulardan ve ailelerimizden haklı olarak tepki gördü. Bu uygulamalardan vazgeçilmesi, kadınlarımızın çırılçıplak soyundurulmadan, insan onurunu rencide etmeyecek, aşağılamayacak bir tarzda aranması defalarca idareye bildirildi.

Bazı tepkiler sonucunda kısa bir süre bu tür aramalardan vazgeçildiyse de, savcı İbrahimhakkıoğlu'nun talimatı üzerine yeniden bu ahlak dışı uygulamaya geçildi.

Savcı, işte bu yeniden uygulamanın bahanesini yaratmak için yalana başvuruyor, gerçekleri çarpıtıyor ve demagoji yapıyor. Ve "külotun içinden 4 bin mark ve 200 dolar çıktı" derken de kendi ahlak dışı uygulamasını gözler önüne seriyor.

Şimdi biz olayın aslına, savcının çarpıtarak yansıttığı olaya dönelim.

Tutuklu arkadaşlarımızdan Mustafa İspert'in Almanya'dan gelen kızkardeşi (...) üzerinde bulunan paraları çıkarıyor ve cezaevi dış emanetine teslim ediyor. Yani savcının belirttiği gibi paraları külotuna saklayarak belli amaçlar için (!) cezaevine sokmuyor, ya da sokmaya çalışmıyor. Durum bu iken, buna rağmen sözkonusu bayan "arama" bahanesiyle çırılçıplak soyunduruluyor ve insanlık dışı uygulamalara maruz kalıyor.

Savcının bu garip demagojik açıklaması ve "bu hangi amaçla cezaevine sokulmak isteniyor" şeklindeki sorusu bize, bundan önceki 17 Ekim'de başlayan ve 37 gün sonra bitmiş olan açlık grevi sırasında yapmış olduğu yalana dayalı bir açıklamayı anımsatıyor. Ve doğal olarak iki açıklama arasında bir bağ kuruluyor.

Taleplerimiz içerisinde olmamasına rağmen savcı bizim için "siyasi iltica hakkı istiyorlar" diyordu. Sonraki açıklaması ile de savcı, herhalde iltica talebinde bulunanlar yabancı para da temin etme yoluna giderler demek istiyor. Böylece bu garip sorudaki "hangi amaçla..."nın cevabı da verilmiş oluyor! Ve savcı birinci yalanını ikinci bir yalanla takviye ederek doğrulamış (!) oluyor. Matematikte de böyle bir denklem var. İki eksi sayının çarpımı artı bir sonuç verir. Savcı bu denklemden esinlenmiş olsa gerek.

Ve savcı bir yandan en bayağı uygulamaları dayatıp bu dayatmaları sözleriyle onaylarken, adeta düşmüş olduğu bataktan çıkmak için; isteyen gazetecinin cezaevini gezebileceğini ve gerçekleri görebileceğini belirtmekten geri kalmıyor.

Evet gerçekler!

31 Aralık yeni yıl açık görüşünde 50 yaşındaki bir kadın ziyaretçimiz, tutuklulardan Mustafa Çelik'in annesi yaşlı Şemsa Çelik'i çırılçıplak soyarak aramak da bir gerçektir, sayın savcı.

Temsilcimizle de görüşürken, *"Kadınları çırılçıplak soymak zorundayız ve aramaları bu şekilde sürdüreceğiz"* diyen savcı, acaba cezaevine gelen gazetecilere (bayan) ve açıklamaya göre *"Cezaevine çağırdık gezin dedik, fakat kabul etmediler"* denilen TAYAD'lılara gerçekleri gösterirken, onları da soyundurarak arattıracak mı? Öyle yapması gerek; çünkü gerçek bu. Acaba onlara, açlık grevinin olacağını duyar duymaz sıcak suyu düzenli akıttık diyecek mi? Acaba açlık grevi içerisinde —önceden olmaz dediği halde— belediyenin normal görüşlerde de otobüs tahsis etmesini sağladık diyecek mi? Çünkü gerçek bu.

Savcının bu yaklaşımının altında yatan gerçek, asıl niyet nedir? Savcıyı toplumun ahlaki ve insani değer yargılarına karşı ayaklandıran nedir? Nedir savcıyı, insanlık onuru ve şahsiyetinden bu denli uzaklaştıran?

Bu ne bir "görev aşkı", ne "sorumluluk duygusu", ne "güvenlik önlemi" ve ne de normal insanın mantığının alacağı başka bir şeydir.

İnsanlara pislik yedirildiği, insan çığlıklarının falaka altında, elektrik kablosu uçlarında ayyuka çıktığı, bir lise müdürünün 15 yaşındaki bir öğrenciyi polise ihbar ederek işkenceye gönderdiği ve Başbakan'ın bile uygunsuz cümlelerle muhaliflerine laf attığı bir siyasal ortamda, bunun değerlendirmesini ve böylesi ağızlardan çıkan sözlerin doğruluğunu varın siz hesaplayın.

Burada işin bir diğer yanı da şu:

İstanbul'da bir hakimin, "Kadının sırtından sopa, karnından sıpayı eksik etmeyeceksin" sözleri üzerine, kadın hakları savunuculuğunu yapanlar, güya kadına değer verenler ve hakim aleyhinde gösteriler düzenleyip, sözlü-yazılı propaganda yapan feministler, sanatçılar, kısacası kadın hakları savunucuları nerede kaldı? Savcı İbrahimhakkıoğlu'nun söyledikleri onun kadınlara yaklaşımı, sanki o zihniyetin bir devamı ve o sözlerin başka bir biçimde bir tekrarı değil mi?

Kadın hakları diye diye, siyasal propaganda yapan, her şehirde imam nikahı yerine belediye nikahı deyip bunu uygulamaya koyan ve kendilerine o güzelim kır çiçeklerinden birinin adını takan "PAPATYALAR", hani kadın hakları nerede kaldı?

Muzır yasasını çıkartıp, güya halkın ahlakını korumaya çalışanlar; şimdi savcının bu açıklaması karşısında siz ne yapıyorsunuz? Şu anda en büyük ahlaksızlıklardan birisi, bu cezaevi ziyaretlerinde kadınlarımıza karşı yapılıyor.

İnsan Halkları Komisyonu'nun açıklamalarının arkasında artniyet arayan ve onlara sözlü-yazılı saldırılar düzenleyenler bu savcınız neler diyor! Burada ne yapılmasını emrediyor! Dönüp bir de buraya bakın!

Ya siz, kendisine "sosyalistim", "demokratım", "insanım" diyenler, sizlere ne oluyor? Yoksa bu tür açıklamalar karşısında söyleyecek söz mü bulamıyorsunuz? Unutmayın ki, bu tür olaylar karşında tavırsız kalmak zulme hizmet etmekle eş anlamlıdır.

Burada biz, insan olmanın bilinciyle hareket ederek, siyasal kimliğimizin bir gereği olarak; tüm haksızlıklara ve ahlaksızlıklara karşı gereken tavrı koyuyoruz ve koymaya devam edeceğiz.

Bizler, tüm demagojik açıklamalara, yalanlara ve soysuzluklara karşı canımızı ortaya koyarak bir savaşım veriyoruz. Bu bizim için en doğal bir insanlık görevidir. Bizler için insanca yaşam, siyasal kimliğimizi korumaktan ve bu kimliğe uygun davranış biçimi sergilemekten geçer.

Bizler, sadece bize-ailemize yönelik olanları değil, ülkemizde, bölgemizde ve dünyamızda nerede olursa olsun; en ufak bir haksızlığa karşı tüm gücümüzle direnmeyi önümüze görev olarak koyduk. Bu görev uğruna her şeyimizi feda etmeye hazırız. Yaşamayı seviyoruz, ama insanca olanını. Onun için şu anda bizim için, sizler için ve tüm dünya için insanca yaşam için ölüme yattık. Parça parça eriyen canımızda giderek temposu düşen nabız atışlarımız, dünya insanlığının insanca yaşamı içindir.

Biz görevimizi biliyor ve gereğini yapıyoruz. "İlericiyim", "demokratım", "sosyalistim", "devrimciyim", "insanım" diyenler! Sizler de üzerinize düşen görevleri yerine getirin. Gelin birlikte, acısız, eziyetsiz, güzel bir dünya kuralım. Bunun için her türlü acıya birlikte katlanalım. Haksızlığa, soysuzluğa, ahlaksızlığa, aşağılanmaya, horlanmaya ve zulme

Ceyhan Cezaevi'nde PKK'li savaş esiri İrfan Güler'in Newroz mesajı

NEWROZ'DA ÖZGÜRLÜK ATEŞİNİ DAHA DA HARLANDIRALIM

Merhaba arkadaşım,

Gönderdiğin mektubu aldım. Newroz kutlamalarına biz tutsakları davet ediyorsun. Başlattığınız kutlamalara fiili olarak katılamadığımız için üzüntümüzü belirtmek istiyoruz. Buna rağmen, Ceyhan cezaevindeki tutsaklar olarak aşağıdaki mesajı gönderip kutlamalara katıldığımızı belirtiyoruz. Bağımsız ve özgür olduğumuz Newrozlarda buluşmak dileğiyle.

Yüzyıllar boyu halkımızın beklediği günlere ulaşmanın coşkusuyla yeni bir Newroz'u kutluyoruz. Beklenen günlere ulaştık diyoruz; çünkü, Newrozları artık gerçek anlamıyla kutluyoruz. Halkımızın yiğit evlatları Newrozları silahların namlularından çıkan ateşle kutluyorlar. Newroz özgürlük ateşinin harlandığı günlerse, özgürlük için ateş saçan namlular, özgürlük ateşini her gün daha da harlandırıyor. Kürdistan'da Newroz artık yalnız bir gün değildir; yılların tüm günüdür. Ülkemiz bağımsız, halkımız özgür olana kadar da yılın her gününü ülkemizde Newroz coşkusuyla yaşayalım! Her günü Newrozlaştıralım ki, yarın tek bir Newroz bayramı kutladığımızda, bu bir gün binlerce günün anlamını, özgürlük için mücadele edilen günlerin yoğunluğunu, güzelliğini taşısın. Bu bir günde binlerce günü yaşayalım. Bu bir gün, halkımızın özgürlüğe ne kadar tutkun olduğunun, bu uğurda ne kadar fedakarlıklar yaptığının simgesi olsun. Bugün Newrozları böyle anlamak, bunu yaratmaya çalışmak zorunludur, yurtseverlik görevidir. Bugün Newroz'u kutlarken gelecek günlerin, yılların coşkusunu içimizde taşıyalım. Her birimiz bir nükleer bombadaki enerji potansiyeli gibi, mücadele potansiyeli ile dolu özgürlük bombaları haline gelelim, gelmeliyiz. Newroz, geçmişi anmak olarak görülemez. Newroz, yoğun halk ve ülke sevgisine dayanan mücadele azminin daha da bilendiği günler olarak anlaşılmalıdır!...

Halkımızın yüzyıllar boyu beklediği günlere, yıllara vardık. Halkımız, tarihin hiçbir döneminde özgürlük için bu denli kararlı biçimde mücadeleye atılmamıştı. Bu mücadeleye atılmak, bizlere miras kalan birçok olumsuz özellik dışlanarak yaratıldı. Döneme göre değişerek farklı özelliklere bürünse de, kollektif bilinçle yüzyıllardır bize kadar gelen kendine güvensizlik, başka güçlere bel bağlama, dostunu-düşmanını iyi tanıyamama, özgürlük anlayışının çarpıklaşması, uzun soluklu bir mücadele geleneğinin olmaması, büyük mücadelenin "büyük insanları olamama, yüzyıllardır yaşamında önemli değişikliklerin olmaması sonucu ortaya çıkan yılgınlık, duyarsızlık, kadercilik, kozmopolit kültür etkileri altında şekilsizleşen kişilik vb. olumsuzluklar dıştalanmadan, yeni bir kimliğe kavuşmadan, tek adım dahi atılamazdı. Atılsa bile sonuç olarak halkımızın tarihini değiştirecek bir potansiyel güce ulaşılamazdı.

PKK'nin yarattığı mücadele birçok olumsuzluk aşılarak ilerledi. Bu olumsuzluklar hem bireylerde, hem halkımızda vardı. Bu engeller birer birer aşılmaya, birey ve halk olarak yeni bir öze doğru yol almaya başladık. Birey ve toplum olarak hala istenen kişiliklerde tam başarılı olduğumuz söylenemez. Daha çok çaba gerekiyor.

Bu Newroz'da, partili, partisiz tüm yurtseverlere ve halkımıza her şeyden önce şunları söylemek istiyoruz: Görülen olumsuzluk ve eksiklikler bu söyleyeceklerimizi önemli hale getiriyor.

Bugün Partice, halk olarak bir dönemdeyiz. Dönemin yeni niteliği, yeni anlayışlar ve kavrayışlarla donanmamızı zorunlu kılıyor. Eski alışkanlık ve kavrayışlarla yeni dönemin ihtiyaçlarına yanıt vermek olanaksız. Eski anlayış ve kavrayış, birçok gelişmenin özünü yakalayamaz, kişileri sersemletir, başını döndürür.

Ülkemizdeki bağımsızlık mücadelesi önünde büyük zorluklar, engeller vardır. Mücadelemizin yüceliği de bundandır. Çok soylu bir kavgaya atılmışız. Mücadelenin zorluğu ve büyüklüğü, büyük davanın küçük insanları değil, büyük insanlar olmamızı gerektirir, gerektiriyor! Yeni koşullara göre birey ve halk olarak değişmeden mücadeleyi yükseltmek olanaksız. En büyük sorumluluk da, kadrosundan taraftarına kadar partililerindir. Bizler kendimizi dönüştürmeden ülkemizi, halkımızı dönüştüremeyiz.

Kendini dönüştürmeyen insanlarımızı ve nereye yamandıklarını görüyoruz. Yeni dönemi eski kafayla düşünen, eski kafayla tasfiyeci rol üstlenmeye soyunan çevrelere izin vermeyelim. Bu tür çabaları boşuna çıkaralım. Bunlar yer yer demokrasiseverler, yer yer militan mücadele savunucusu cilasıyla karşımıza çıkmaktadır. Bunlar yeni dönemde bunalan, ayak uyduramayan, mücadelenin keskinleşmesiyle yüzlerini açığa çıkaran, halk tarihimizin iğdiş ettiği, tortulaştırdığı kişiliği eksik olan bireyler ve çevrelerdir. Ülke tarihimizin geleneksel sınıfları, kişileri ne kadar kendine yabancılaştırdığını biliyoruz. Bugün Kürt-küçük burjuvazisi de yabancı kültür tezgahında dokunduğu, yabancı egemenlik ortamında türediği için kendini yeni koşullara, savaş ortamının ihtiyaçlarına göre biçimlendirmediği an soysuzlaşma noktasına varabilmektedir.

Bizim mücadelemiz, ülkemizi bağımsızlaştırmak olduğu kadar bu mücadele sürecinde Kürt insanına özgür bir kişilik kazandırmaktır aynı zamanda. Bunda az yol alınmadı; ancak Kürt insanı için kişilik kazanma süreci bitmiş değil. Olumluya gidiş hızlandığı gibi, değişmediği için bunalıp eski karakterine göre tutum takınmakta direnenler de olabilir, olacaktır da.

Mücadelenin getirdiği süreçte bunalmamak için kendimizi dönüştürmek, güçlü bir kişilikle donanmak şarttır. Mücadelenin her taraftan sarıldığı bir dönemde güçsüzlük, bunalım ve çözülme getirir. Emperyalizmden, sömürgecilikten, bir takım sol'a kadar mücadeleye saldırı yapıldığı bu süreçte bu baskıyı yarmanın, üstesinden gelmenin yolu, azim ve mücadeledir. Bunun dışında her arayış, yalpalanma, insanları olmadık noktalara götürür. Bu bilinmeli!...

Bu mücadele bu günlere nasıl geldi? Kimin ne kadar payı oldu? Tüm bunları öğrenmek, bilince çıkarmak, yolumuzu aydınlatacak ufkumuzu berraklaştıracaktır.

Bu mücadele, halkımızın direnme mirası dışında, hiçbir miras üzerinde yükselmedi. Bu bakımdan kökleri yeni bir mücadeledir. 1973'lerden sonra Abdulllah ÖCALAN yoldaşın yılmaz azmi ve çalışması bu günlere gelmede belirleyici rol oynamıştır. Her değerin yaratılmasında, bizlerin yaratılmasında, bu büyük insan, bu büyük devrimci ve coşkulu yurtseverin payını küçümsemek, bugün gelinen mücadeleyi küçümseyip inkar etmek olur. Kim bu mücadeleye, yaratılan değerlere sahip çıkıyorsa, bu onur herkesten önce Abdullah ÖCALAN yoldaşa aittir. Tüm insanlarımız bunu böyle bilmeli! Bunu teslim etmeyenler inkarcılardır, ve Kürdistan halkının dostları olamazlar.

Dün Rızgari'den, Özgürlük Yolu'na ve daha başka gruplara kadar savunulan bir görüş vardı; anti-diyalektik olan bu görüş, şöyleydi: "PKK'liler yurtseverdir, dürüsttür; ancak önderlik şöyledir, böyledir" diyerek kitle ile önderlik ayrımı yapmak istiyorlardı. En akılsız insan da bilir ki, PKK'liler dürüst, fedakar, yiğit insanlarsa, bu özelliği onlara önderlik ve ideolojisi vermiştir. PKK ideolojisini yaratan da yine önder yoldaşımız Abdullah ÖCALAN'dır. Önderlik dürüst, fedakar ve olumlu nitelikte olmasaydı, bugün PKK'liler de diğer örgütlerin bireylerinden farklı olmazdı. Hiç birimize bu özellik ne doğuştan verilmiştir ve ne de başka kurumdan bize kalmıştır. Biz bu olumlu özelliklerimizi Partimizden ve onun yaratıcısı önderliğimizden aldık. Diğer örgütlerin insanları bugün PKK'lilerin gösterdiği pratiği ve yaşamı gösteremiyorlarsa, nedeni önderliğin bu olumlu nitelikte olmamasıdır.

Bugün zararlı bir insan olan Hüseyin Yıldırım'ın da içinde olduğu komplocu-tasfiyeci bir çevre, "Partiye evet, APO'ya hayır" diyerek kimlerle hangi noktada kesiştiklerini ortaya koymuşlardır. Kendilerini değiştiremeyenlerin, başka güçler tarafından kullanılanların bu düzenbazlıklarını tecrit ve teşhir etmek her PKK'linin, her yurtseverin görevidir. "APO'ya hayır" demek inkarcılıktır. Partiyi ve mücadeleyi inkar ve tasfiye etmenin güdümlenmiş yoludur. Bu tutumdaki teorik gıdalarını, sömürgecilik, Türk solunun revizyonist-oportünist kesimi ve reformist-teslimiyetçilerden almaktadırlar. Yıllardır önderliğe karşı sürdürülen yıpratma, karalama kampanyasının cilalanıp yeniden ortaya sürülmesinden başka bir özelliği yoktur. Abdullah ÖCALAN yoldaşa saldırılmasının tek nedeni, PKK'nin varlığının rahatsız ettiği çıkarlardır. PKK mücadelesinden rahatsız olanlar, ayakları altındaki toprağı kayanlar, doğal olarak Partiye saldıracaklardır. Bugün Parti pratiğinin geldiği noktada birçok çevre Partiye saldırma gücünü bulamadıkları için önderliğe saldırmaktadırlar. Sol görünüp Partiye saldırmak, olanaksızlaşmış gibidir. Çünkü böyle bir tutum, sözkonusu çevreleri kitlelerden tümden tecrit edecektir. Bu nedenle Partiye saldırmanın yeni yolunu şimdi Abdullah ÖCALAN yoldaşa saldırarak sürdürüyorlar. Hüseyin Yıldırım'ın içinde bulunduğu çevrenin yaptığı budur.

Sizler Abdullah ÖCALAN yoldaşın mücadelemiz içindeki yerini biliyorsunuz. O halde, bu tür saldırılara gerekli yanıt verilmeli, mücadele düşmanlarının yeni türleri susturulmalıdır. Her Newroz, Parti değerlerini ve önderliğini korumanın ve bu bilinçle hareket etmenin anıldığı günler olmalıdır aynı zamanda. Savaşımızı yükseltmenin, süreklileştirmenin gereğidir bu. Bugünkü mücadeleyi yükseltmenin birinci koşulu, Parti değerlerine, örgütlülüğe ve önderliğe sahip çıkmaktır. Önderliğimizin gücü ve mücadele içindeki yeri tartışılmazdır. Hiçbir güç bu gerçeği değiştiremez. Ancak PKK'lilerin buna rağmen duyarlı olmasını, bundan sonra da bu tür saldırıların geleceği bilincinde olmasını zorunlu görüyoruz.

Newroz, özgürlük ateşini harlandırmaksa, bugünkü gerilla savaşımızın ihtiyaçlarına cevap verebilecektir!...

Başarı dileklerimizle!

İrfan Güler
06.03.1989

---

karşı hep birlikte dur diyelim.

Unutmayın ki, insanlığın başı üzerinde dönen felaket; insanlar arasında yaş, cinsiyet, ırk, renk, din mezhep ve siyasal görüş ayrılığı gözetmiyor. Bugün devrimcilerin ve yakınlarının üzerinde kanat çırpan zulüm kuşu, yarın demokratların ve ben "insanım" diyen herkesin üzerinde kanat çırpmaya başlayacak.

Evet şu anda biz 9 Şubat'ta başlayan açlık grevi içindeyiz. Taleplerimiz gayet açık ve net. Hiçbir demagojik açıklama ve yalan bu açıklığı sizlerden gizleyememeli. Taleplerimiz siyasal ve sosyal içeriklidir. Siyasal yönetim bizi nasıl değerlendirirse değerlendirsin, bizler, uluslararası anlaşmaların da belirttiği gibi savaş esiriyiz. Ve bu statüye uygun yaşam biçimini istemek bizim en doğal hakkımızdır.

Ama şu anda bırakın böyle bir statüdeki yaşamı, normal bir insanın yaşamına uygun düşen temel insani haklardan bile yoksun bırakılmak isteniyoruz. 37 günlük açlık grevimizi sonuçlandıran sözler yerine getirilmek istenmediği gibi, sürekli olarak bizler geri yaşam içerisine sürüklenmeye çalışılıyoruz.

Şu anda isteğimiz, bizlere ve ailelerimize karşı insanca muamele yapılsın ve koşullar buna göre düzenlensin. Böylesi bir yaşamın kalıcılığı ise ancak birtakım yasal değişikliklerden geçer. Yoksa her idareci dönemine uygun olarak keyfi uygulamalarla insanlığımızı ayaklar altına almak için, hayasızca saldırmayı kendisine bir "hak" olarak görür.

Bu nedenle bu açlık grevimizde de, geçen seferkinde olduğu gibi, tüm duyarlı kamuoyunu keyfi uygulamaları ve bu uygulamaların Eskişehir'deki mimarı Savcı İbrahimhakkıoğlu'nu protesto etmeye ve bizlerle dayanışmaya çağırıyoruz.

—İnsanlık dışı uygulamalara son!
—İnsanlık onuru işkenceyi yenecek!
—Yaşasın süresiz açlık grevimiz!

Eskişehir Özel Tip Cezaevi'ndeki
PKK'li savaş esirleri adına
Şükrü Göktaş

Yüreğim ateş hattında
Meşgul konuşamaz
Selam Newroz.
Nasılsın Halepçem
Unutmadım Kawa
Bağışla Mazlum
Üç kibrit çöpün
Üç koca dağ
Hala yanıyor...
Ceviz kabzasında ismin
Umut azimle kardaş.
Hoş geldin Newroz
Üzülme Halepçem
Mart'ın yükü ağır
Mazlum Diyarbakır
Özgecanlar senin için.
Bir türkü artık
Söyleyeceğiz
Newroz'dan
Halepçe'den
Ve bizden yana.

Şükrü Gülmüş
Ceyhan Cezaevi / 21.03.1989

Impressum:	Yazışma Adresi:	Ödeme Adresi:				
M. Atar	Berxwedan	BfG. - Bonn	Avustralya	3.00 $	Hollanda	3.00 hfl.
Göttinger Chausse 75	c/o Feyka-Kurdistan	Konto Nr.: 12 05 24 21 00	Avusturya	18.00 s.	İngiltere	0.80 £
3000 Hannover 91	Postfach: 15 31	BLZ: 380 101 11	Belçika	60.00 bfr.	İsveç	6.00 skr.
	5300 Bonn 1		Danimarka	8.00 dkr.	İsviçre	2.50 sfr.
			Fransa	6.00 ff.	Norveç	10.00 nkr.

"Newroz, direniş ruhu ve ateşinin çağlar boyunca kuşaktan kuşağa iletilmesidir"

Dostlar, yoldaşlar!

Bugün Newroz'u kutlamak bir başka güzeldir; ülkemizde, kırlarımızda, ovalarımızda, semtlerde, evlerde, zindanlar ve yurtdışında. Güzellliğin anlamı başarılarımızda, yeni atılımlarımızda, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelemizin her yıl saptanan hedeflere ulaşarak boyutlanmasında, genişlemesinde yatıyor. Newroz'a güzellik katan, anlam veren olay bu.

Kürdistan halkı için yeni gün anlamına gelen Newroz, bin yıllar önce köleci sömürgeciliğe karşı kazanılan zaferin bayramda dile gelişidir. O çağa özgü bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin dışa vurumudur.

Newroz, yabancı egemenliğe, sömürgeciliğe karşı savaşımın ve en açıkçası bağımsızlık ruhunun ifade edilişidir.

Newroz demek direniş ateşinin yakılması, direniş ruhunun yükseltilmesi, direniş ruhu ve ateşinin çağlar boyunca kuşaktan kuşağa iletilmesidir. Newroz, her alanda ve boyutta direnmeyi emreden ve dayatan, yaşatan özel anlamlı bir gündür.

Günümüzde Newroz, çağdaş anlamda, bilimsel sosyalizmle donatılmış, bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin, kısacası ulusal kurtuluş siyaseti ve ulusal kurtuluş savaşının Kürdistan topraklarında verilişinde yükseltilişinde ifadesini bulan derin bir anlam ve içeriğe sahiptir.

Newroz'u yaşatmak; Kürdistan özgülünde zorunlulukların halkımızın her bireyinde, kafalarda bilinç olarak kavranmasıdır. Partimizin bağımsızlık ve özgürlük anlayışının, doğru devrimci çizgisinin kavranılması, pratiğe uygulanmasıdır.

Newroz'u yaşatmak; örgütlü halk gücümüzün geliştirilmesi, yaygınlaştırılması, safların sıklaştırılarak arttırılmasıdır. Newroz'u yaşatan örgütlü halk gücümüzdür. PKK-ERNK-ARGK'nin varlığıdır. Örgütlülük olmasaydı Newroz'a yaşam vermek de mümkün olamazdı. Bugün Nevroz'a yüklenen misyon, onun ulusal bayram olarak kutlanması; Partimizin önderliğinde geliştirilen, yaygınlaştırılan, kıvılcımları tüm Kürdistan'da, dünyada yankı uyandıran direniş ateşinin yakılmasıdır.

Newroz'u yaşatmak ve kutlamak; bağımsızlık ve özgürlük kavgasının bayrağını onurla taşımak ve onu elden ele aktarmaktır. Devrimci ideoloji ile donatılan halkımızın, ulusal kurtuluş siyasetinin uygulanmasında yetkinleşmesi, ulusal kurtuluş savaşında Parti-Ordu-Cephe silahlarıyla güçlerin mevzilendirilmesi ve doğru bir tarzda seferber edilmesiyle Newroz'u her yıl daha anlamlı kılan başarının, zaferin sesi durumuna getirmek, kutlanmasının da temel garantisi olmaktadır.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi her yıl sağladığı başarılarla, kazandığı aşamalarla Newroz'a derinlik kazandırıyor. Bugün, Partimizin önderliğindeki ulusal kurtuluş savaşıyla TC'nin örgütlediği ve sürdürdüğü özel savaş arasında kıyasıya bir mücadele sürüyor. Kürdistan'da iki yol vardır; birincisi, ulusal kurtuluş siyasetine dayanan ulusal bağımsızlık direnişi, diğeri sömürgeciliğin yıllardan beri dayattığı teslimiyet ve ihanettir. Ya ulusal kurtuluş mücadelesi içinde yerini alacaksın, ya da sömürgeciliğin her tür baskısı ve sömürüsü altında özel savaşın bir aleti durumuna geleceksin. Kürdistan'da yaşam ara bir yol bırakmıyor. Elbette bağımsız, demokratik bir Kürdistan'dan yana olanlar direnmenin, özgürlüğün, ulusal kurtuluş mücadelesinin yolunu seçeceklerdir. Kürdistan halkının öz sınıf çıkarı burada yatıyor. Halkımızın Newroz'a sarılışının, Newroz Bayramını kutlamanın mantığı da burada yatıyor. Kürdistan halkına mal olan, iliklerine dek işleyen Newroz Bayramı, halkımızın bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine sahip çıkışının, bu mücadeleyi bizzat yürütmenin ve sonuna kadar sürdürmeye olan inancının da bir göstergesidir.

Bin yıllar önce Newroz Bayramı zaferin bir ürünü olarak simgeleşti. Bugün zafere ulaşmanın, direnmenin, sonuçta kazanmanın simgesi oluyor. PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi kısa sürede, tarihimizi onurluca ve ayakları üzerinde yeniden yazmaya başladı, daha şimdiden Kürdistan devrim tarihinde azımsanamayacak değerler yarattı.

Yaratılan değerlerde Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi şehitlerinin payı büyüktür, Newroz'la yaşatılan direniş ve özgürlük ruhunun en iyi temsilcileri, en iyi uygulayıcıları şehitlerimiz olmuştur. Newroz Bayramının geleneğine yalnızca teoride değil, pratikteki savaşımları ve örnek davranışlarıyla da sahip çıkmışlardır. Burada tüm devrim şehitlerimizle birlikte 21 Mart 1982'de bir Newroz günü, Diyarbakır zindanında direniş sembolü durumuna gelen, mücadele, direniş ve Partimizin önderlerinden çağdaş Kawa Mazlum DOĞAN yoldaşın anısı önünde bir kez daha eğiliyor; **onurunuz onurumuz, direnişiniz direnişimiz, zafere olan sarsılmaz inancınız sözümüzdür** diyoruz.

Bir Newroz Bayramını daha kutlarken yaratılan değerler övüncümüzdür diyoruz. Bir Newroz'u geride bırakıp yeni Newroz'lara doğru koşarken, Parti-Cephe-Ordu güçlerimizle eski atılımlarımıza yeni atılımlar ekleyerek, sonraki Newroz'ları daha iyi başarılar, daha iyi değerler yaratarak kutlamak ve zafere, bağımsızlığa, özgürlüğe giden yolu kısaltmak elimizdedir. Örgütlü ve direnen bir halk olarak zafere giden yola koşar adımlarla yürümek ve zirveye tırmanmanın elimizde olduğunu; direnişi Kürdistan'ın her alanında, her biriminde örgütleyerek, geliştirerek, yükselterek faşist Türk sömürgeciliğine eninde sonunda göstereceğiz. Zafer, Partimizin ışıklı yolunda yürüyen halkımızın olacaktır.

Bugün, ARGK savaşçıları, Newroz türküleri yakıyor, kahramanlık destanları yaratıyorlar. Demirci Kawalarımız çoğalıyor; halk savaşının askeri sanatını Kürdistan topraklarının her bölümünde nakış nakış işliyorlar. Yine böyle bir günde kurulan ERNK, çeşitli sınıf ve tabakalardan oluşan Kürdistan halkının cephesi olarak, devrimciliği, Kürt yurtseverliğini Newroz'larda konuşturuyor. Örgütlenen halkımız Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde kaçınılmaz yerini büyük bir halk direnişi, halk gücü, halk yeteneği, çabası ve özverisiyle alıyor.

Yaşayan ve yürüyen ulusal kurtuluş mücadelemiz, ilkel milliyetçilik, reformizm, tasfiyecilik vb.'lerinin panzehiridir. Newroz'ları kutlarken; ilkel milliyetçiliğe karşı devrimci Kürt yurtseverliğini, reformizme karşı devrimciliği, tasfiyeciliğe karşı örgütlü mücadeleyi dayatıp ve yaygınlaştırırken, Newroz'ları özgür koşullarda kutlamak için teslimiyeti, ihaneti değil, devrimci direniş üzerinde yükselen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi saflarında yerimizi alıyoruz. Newroz'un yaşatılması, kutlanılması, ona derinlik kazandırılması ancak böylelikle somut bir değer ifade edebilir.

Sömürgecilik şartlarında, zindanlarda, yurtdışında örgütlü bir halk hareketi olan Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelemiz Newroz ateşinin kıvılcımlarını yayıyor. Mücadelemizin yarattığı değerlerin sevincini yaşıyoruz.

Parti-Cephe-Ordu üçlüsünü güçlendirelim. Halkımızın dayanışmasını, direnişini yükseltip yaymak, yeni hedeflere ulaşmak için ilerleyelim.

Şimdiden Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi dünyanın gündemini işgal etti. Dünya proletaryası, ulusal kurtuluş hareketleri ve demokratik kamuoyuyla Kürdistan devriminin sesi olarak dayanışmayı yükseltelim!

Bağımsızlık ve özgürlüğün, bağımsızlık ve özgürlük için bir şey yapılmadan kazanılmayacağını biliyoruz.

Bugün Newroz'u Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelemizle sömürge şartlarında yaşıyor ve kutluyoruz. Çocuklarımızın özgürce oynadığı; kolkola elele halay çekeceğimiz; kendi geleceğimizi belirleyip sömürgeciliğin, emperyalizmin, bölgesel ve yerli gericiliğin siyasi, ekonomik, kültürel vb. her türlü baskısına son vereceğimiz, el kapılarına gitmeye muhtaç olmadığımız bağımsız, demokratik bir Kürdistan'ın özgür koşullarında Newroz Bayramını kutlayacağımız günler de gelecektir.

Süreci yakalamak, yakınlaştırmak bizim elimizdedir ve bu uğurda yeni atılımlar için ilerleyelim diyerek, PKK savaş tutsakları olarak tüm yoldaşların, dostların ve halkımızın Newroz Bayramını kutluyoruz.

Selam olsun Kürdistan'a ışıklı yolu gösteren, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin ışıklı yoluna önderlik eden PKK'ye!

Selam olsun halk savaşını yükselten halk savaşçılarına.

Selam olsun Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde yerini alan, her düzeyde mücadelemize katılan, yeteneklerini konuşturan örgütlü halk gücümüz ERNK'lilere!

Çanakkale Cezaevi'nden
D. Ali Küçük
6.3.1989

Tüm dostlarımıza,

Bir Newroz'da var olduk; bir Newroz'da yeniden var olmak için, insanlığın ender gördüğü fedakarlık örneklerini gösteriyor halkımızın kızları, oğulları. Ülkemizin doruklarından, ülkemin zindan diplerine kadar yeni yaşamın filizleri boy verdi, dal-budak saldı.

Acıyla büyütülen sevginin, yeni yaşamın coşkusunu, yoğunluğunu tüm benliğimizde duyarken; sizlerden, Medyamızdan ayrı olmanın özlemiyle büyütüyoruz inancı, azmi, yaşama sevgisini...

Halk, ülke, yaşama sevgisiyle dolu tüm dostları coşkuyla kucaklıyor; meydanlarda elele govend tutup özgürlük türküleri söyleyerek kutlayacağımız Newrozlar'da buluşmak umuduyla bitimsiz sevgilerimi yolluyorum.

Her gününüz Newroz sıcaklığında,
Newroz özleminde olsun!

Dostlukla...
Mustafa Karasu

NEWROZ ATEŞİYLE KUCAKLARIZ

Newroz, yeni bir başlangıcın; iyinin, doğrunun, güzelin, ölümlerle, canlarla beslenerek köhnemişe, eskiye, vahşete ve zulme indirilen ölümcül darbenin toplumsallık kazandığı gündür.

Newroz, halkımızın özgürlüğe susamışlığının ifadesidir. Halkımızın sınıf düşmanlarına karşı dağlarda örgütlük meşalesini yakarak başkaldırışının, isyanının görkemli direnişidir Newroz. Newroz, yüreklerde tutuşan isyan kıvılcımlarının ülkemizin dörtbir yanında görkemli bir ateşe, özgürlük ateşine dönüştüğü gündür.

Newroz'u sadece bir bayram değil, bir direniş günü olarak algılamalıyız.

Yeni, çağdaş ama asla kararmayacak, karartılamayacak yeni bir Newroz şafağını yaşamanın, yaşatmanın tek yolu kavgadır, direniştir, yenilenmedir, çalışmaktır, hatta ölmektir...

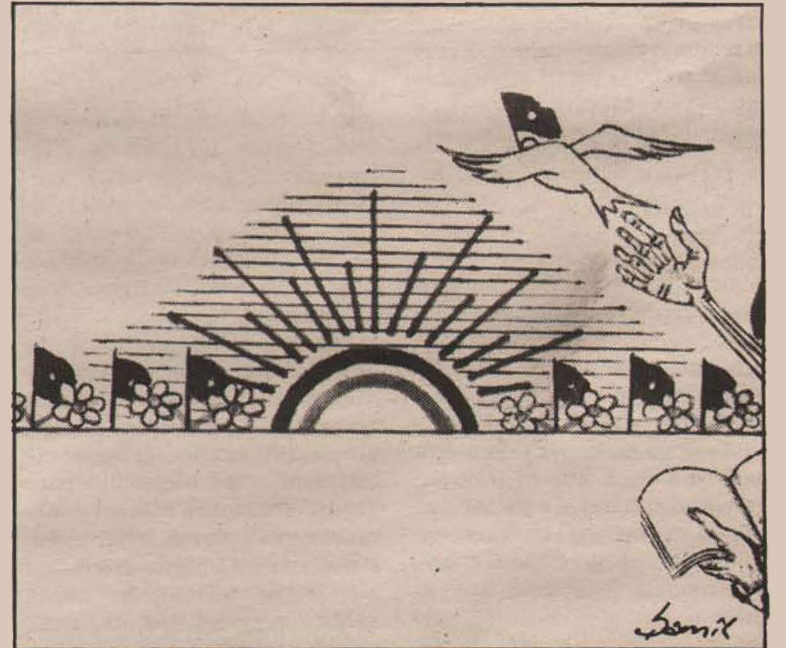
Newroz; yüreklerde, bilinçlerde harlanan ateşlerin ovalarımız ve dağlarımızda toplumsallaştığı gün olacaktır bizim için.

Newroz, ülkemizde zulmün, baskının ve sömürünün tarihe karıştığı gün olacaktır.

Tüm bunlar için, Newroz'un gelişini hızlandıralım, yanan ateşi gürleştirelim...

Gelecek aydınlık, güzel ve özgür yarınlarda birlikte Newrozları kutlamak umuduyla sizleri Newroz ateşiyle kucaklarız.

Ceyhan Cezaevi'nden
arkadaşları adına
Mehmet SOĞAN

Direncin ve bilincin
Siz'liliğiyle yaşıyoruz canım
Siz'liliğimizle yürüyoruz geleceğe
Türkülerini yakıyoruz canım
Türkülerinizi okuyoruz hep bir ağızdan
hep bir dilden söylüyoruz
Açlıklardan, acılardan yaratıyoruz
gerçeğimizi
Gerçeğimizle yaşıyoruz ölümlerde
Ve yaşama dönüşen ölümlerde
sizliliğimizi yaratıyoruz
sizliliğimizi onarıyoruz
sizliliğimizi yüceltiyoruz
Ve sizliliğimiz canım;
size yakın
size layık
size yakışır
sizliliğimiz sizin gibi...

Tümüzün yeni yılını kutlar, hasretle öperim.

Şamil Batmaz

8 MART'I KUTLADIK

12 Mart tarihinde YJWK-Köln Kadınlar Birliği'ne üye olan kadınlar bir araya gelerek kendi birliklerini güçlendirmek ve aynı zamanda 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü kutlamak için toplantı yaptılar. Köle Kürdistan kadınının bundan sonra ulusal kurtuluş mücadelesinde aktifçe yerini alacağını ve bu uğurda kendi ailesini devrime teşvik edip mücadelemizin birer direniş kalesi haline getireceğini o gün görmek mümkündü. Kürdistan kadınları kendi çocuklarını mücadelenin ihtiyaçlarına göre eğitip yetiştireceklerini bir kez daha kanıtladılar.

Bu kutlamaya YJWK üyeleri dışında da çok sayıda Kürdistanlı kadın katıldı. İlk defa Köln'de bu kadar kadın bir araya geliyordu; 8 Mart 100'ü aşkın kadınla kutlandı.

Kutlamamız esas olarak bir program doğrultusunda geçti. Berivan arkadaş ve tüm şehit arkadaşlar anısına bir dakikalık saygı duruşuyla başladı. Sakine Cansız arkadaşın biz kadınlara yollamış olduğu kutlama mesajı coşkuyla dinlenip yer yer alkışlanarak kesildi. Kutlamamız oldukça zengin programa sahipti; kadın folklor grubu ve bayan arkadaşlar kendi yeteneklerine dayanarak hazırlamış oldukları devrimci türkülerle desteklerini sundular. Şiirler de okundu; özellikle bir küçük kardeşimizin okumuş olduğu şiir coşkuyla alkışlandı.

Kadın sorunu üzerine tartışma bölümü açıldı. Divan'ın oluşumuyla, erkek arkadaşlar ve bayan arkadaşlar güçlü bir şekilde tartışmalarda yer aldılar. Son olarak bayan folklor grubunun ve kitlenin APO Hate Hîlvanê türküsüyle hep beraber halay çekilip bu coşkulu günümüzü daha da anlamlılaştırmak için, ve Kürdistan devrim tarihinde yeni 8 Martları yaratmak için programımız sonuçlandı.

YJWK-Köln Kadınlar Birliği
23.3.89

KÜRDİSTAN ÇOCUKLARI

Biz geziyoruz dağlarda
Üzüm alıyoruz bağlardan
Ölmüyoruz kimsenin silahından
Biz doğmuşuz Kürdistan anadan

Güçlülerin dünyasından
Ateşin oğullarından
Silahların kucağından
Biz doğmuşuz Kürdistan anadan

Önümüze koysalar topları
Vazgeçmeyiz hakkımızdan
Yürürüz hep doğru yoldan
Biz doğmuşuz Kürdistan anadan

Bir dil, isim uyanışından
Petrol suyun altından
Zaferlerin kanından
Biz doğmuşuz Kürdistan anadan

Kızınız Meral

8 MART VE KÜRDİSTAN'DA KADIN SORUNU

Bugün Kürt halkı ayağa kalkıp kurtuluş yolunda güçlü adımlar atarken, biz bu halkın çilekeş kadınları olarak, içinde bulunduğumuz durumu araştırıp harekete geçmekte çok geç kalmışız.

Bugün, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde, Kürdistan kadınının durumunu açığa çıkaran sorunlar üzerinde düşünmek gerekiyor. 8 Mart, 70 yıldan bu yana kutlanıyor olmasına rağmen, Kürdistan kadını bundan doğrudürüst haberdar bile değildir.

8 Mart, bir kutlama gününden ibaret değildir. Tüm dünya kadınlarının, II. Enternasyonal Sosyalist Kadınlar Konferası'nda alınan kararla, kadınların sömürüye, baskıya karşı direndiği; grevler, yürüyüşler, baskınlar, mitingler düzenlediği eylem ve direniş günüdür.

Kürdistan kadını ise, sömürgeci politikaların sonucu olarak hala tüm haklardan yoksun, köle bir şekilde yaşamını gölge bir varlık biçiminde sürdürmektedir. Kürt kadını neden ezildiğini, sömürüldüğünü araştırmaktan yoksun olarak, her şeyi kötü kader biçiminde değerlendirmektedir. Kader diye bir şey yoktur. Her şeyin bir nedeni vardır...

Kürdistan'da kadın sorunu, Kürdistan'ın özel konumundan ötürü daha da karmaşık ve zordur.

Bütün sömürgeci ve feodal-komprador uygulamalar sonucu, Kürt kadınının yaşamı çekilmez hale getirildi. Her yönlü eğitimden yoksun bırakıldı.

Kürdistan'da doktorların yok denecek derecede olması sonucu, sadece doğumdan yılda onbinlerce kadın ölüyor. Tabii doğumda ölen çocukların sayısını da buna eklemek gerekiyor. Ayrıca yaşam koşullarının zorluğundan büyük payı da alan kadındır. Dağda-ormanda odun toplamak, hayvanların ahırlarını temizlemek, hayvanlara bakmak ve sağmak, ekmek-yemek pişirmek, evi temizlemek, çamaşır-bulaşığı elle yıkamak ve çocuklara bakmak da onun görevi durumundadır. Bu şartlar altında bir kadının yaşamının uzun ömürlü olmaması doğaldır.

Kürt kadınının eve hapsedilmesi, yaşamının şartlandırılması, dört duvar arasında gelişmelerden habersiz duruma düşürülmesi, şuurunda kendisini "ağalık" bir varlık görmesini keskinleştirmiştir.

Kürt kadınının kurtuluşu için, üzerindeki ulusal-sınıfsal baskının kalkması gerekir. Bu da ancak ulusal kurtuluşla mümkündür. Yani sömürgeciliği Kürdistan'dan söküp sosyalist bir toplum yaratmakla gerçekleşebilir.

Kuzey Kürdistan'da, PKK önderliğinde gelişen ulusal kurtuluş mücadelesi sosyalist ideolojiye sahip kadının kurtuluşunu da nasıl olsa hedefliyor deyip yetinmek doğru değildir. Çünkü, kadının kurtuluşu otomatikmen ve kendiliğinden gerçekleşmez. Ancak kadınlar ulusal kurtuluş mücadelesi içinde yer alarak, kadın hareketini yaratarak kendi özgürlüklerine ulaşabilirler. Bu anlamda, kadınların aktif bir şekilde mücadelede yer almaları ve politik bir güç olarak kendilerini kabul ettirip bir konum sahibi olmaları, devrim mücadelesinde ve devrim sonrası süreçte çok önemli bir noktadır.

Unutulmaması gereken bir nokta da, kadının kurtuluşunun diğer emekçi sınıf ve tabakaların kurtuluşuna bağlı olduğudur.

Kısacası, günümüzde Kürt kadınının gerçek kurtuluşu, ancak politik bir bilinçle silahlanıp ulusal kurtuluş mücadelesi içinde aktif şekilde yerini alarak, Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği'nde (YJWK) örgütlenip mücadele etmekten geçer; başka bir kurtuluş yolu yoktur.

Evîn Azadî

8 Mart tüm ilerici kadınlara kutlu olsun!...

Bu günün hikayesini, uzun uzadıya yazıp, o dönemde eşitsizliğe karşı direnenlerin mücadelesini kendimize mal etmeyeceğim.

Ne yazık ki günümüzde 8 Mart, çoğu kadınlar tarafından, burjuva bir anlayışla kutlanmaktadır. Sanki günümüzde sömürenler ve ezenler yokmuş gibi, her 8 Mart'ta aralarında toplantılar yapıp bir eğlence gibi kutlamaktalar. Emperyalist ülkelerin kadınları için belki bir şey söylenemez. Fakat gerek Türkiye, gerekse Kürdistan'da devrimcilik, ilericilik adı altında ortaya çıkan örgüt ve paritilerde yer alan kadınlar da, bu tarihi anlamı büyük olan günü, hep hazır bir reçete gibi kitlelere sunup gerçek anlamından saptırarak kutladılar.

Günümüzde ise, ülkesi işgal altında olan, yeraltı ve yerüstü zenginlik kaynakları talan edilen, yıllardır sömürgeciler tarafından halkı katledilen, kadın ve genç kızların ırzına zorla geçilen, süngü ucuyla gelinlerin karnından bebeleri çıkarılan, toprakları elinden zorla alınarak köle gibi dünyanın dört bir yanına sürgün edilen, zindanlarda ortaçağ karanlığını geriden bırakan metodlarla gençleri işkenceden geçirilen biz Kürdistanlı kadınlar için bu günü savaşsız ve mücadelesiz kutlamak mümkün değil.

Bizler düşmana karşı olan kinimizi, hep içimizde saklı tuttuk. Çünkü düşman her şeyimizle bizi teslim almıştı. Bize yol gösteren ne gerçek bir önderimiz, ne de partimiz vardı. "Allah iki Kürdü bir araya getirmez" düşüncesi bize kabul ettirilmişti. Fakat günümüzde artık yüzbinleri bir araya getiren Partimiz vardır.

Partimiz bizleri yeniden yarattı. Bizler insanlığın ne olduğunu PKK ile öğrendik. Bunu kabullenmeyen bir Kürdistanlı varsa, onun insanlığından şüphe edilir. Beynimiz hiçbir zaman ülkemiz için bu kadar meşgul olmadı. Yüreğimiz hiçbir zaman bu kadar çarpmıyordu. Yani tüm insanlık duygularımıza bu kadar sahip değildik...

Görüyoruz ki bugün gelişen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi içinde küçümsenmeyecek bir kadın kitlesi vardır. Bu her gün daha da artmaktadır. Son bir yıllık gelişmelere bakacak olursak bu gerçeği göreceğiz. Cezaevlerinde çocukları ile dayanışma içinde olan annelerin direnişi, çarşının içinde üzerine gaz bidonunu dökerek kendilerini yakan Saliha ve Hanım anaların cellatların işkencelerini protesto etme olayı, yurtdışında gece, yürüyüş vb. eylemlerde kalabalık bir kadın kitlesinin ön saflarda sloganlar haykırması ve gene gönüllü olarak annelerin ARGK saflarına evlatlarını göndermeleri, son bir yıl içinde beş ARGK-savaşçısı kadının şehit düşmesi, Kürdistan kadınının mücadelesini açık olarak ortaya koymaktadır.

Genelde dünya ilerici kadınlarının, özelde ise Kürdistan kadınının yüzkarası olan Kesire ve Nadire alçaklarının ortaya çıkışları Kürdistan kadınının mücadelesini hiçbir zaman lekeleyemez. Aksine bizlerin mücadeleye daha da sıkı bağlanmamızı gerektirmiş ve bu tip sürpüntülerin mücadelemiz içinde yerlerinin olmadığını ispatlamıştır. Bizler bu alçakları nefretle lanetlerken; Fincan, Aysel, Sultan ve Berivan yoldaşların anıları önünde saygı ile eğiliyoruz. Tüm Kürdistan kadınları ve genç kızları; eğer köle gibi vatansız ve namussuz yaşamamak, el kapılarında düşkün birer mülteci durumuna düşmemek, diğer ülkelerin insanları gibi kimliğimize sahip olmak istiyorsak, PKK saflarına katılıp maddi ve manevi olanaklarımızı seferber edelim!...

Saarbrücken'den ZERO

BERİVAN'IN ANISINA

Ana ben gidiyorum artık cepheye
Haddini bildireyim Türk vampirine
Bana dua etsin söyle yaşlı nineye
Berivancığımın intikamını dert eden gelsin

Bacım; mezalimden koru kendini
Anama bırakıyorum kınalı gelini
Berivan gibi isyana aç yüreğini
İnsanlığa, özgürlüğe susayan gelsin

Annem ağlama gözyaşın pınar olmasın
Akmasın, akmasın deryalar bulanmasın
Berivan gibi körpe Berivancıklar doğurasın
Kürdistan'ın hüznü bitsin diyenler gelsin

Kan dökmeden kabul olur mu dilek
Tatmış mısın açlık nedir, ne demek
Tahammül etmez oldu bu acıya yürek
Halepçe'min hüznü bitsin diyenler gelsin

Esareti kır düşme sömürgecinin eline
Oğul-baba düş vatan-millet derdine
Nasip olur bir gün gülmek kınalı geline
Berivancığımın kanını düşünenler gelsin

Kürdistanlım çilen ne zaman bitecek
Sen uyudukça özgürlük elden gidecek
Sen yiyecek seçerken Berivan bulmazdı yiyecek
O'nun hüznü hüznümdür diyen gelsin

Z. Alimoğlu
12.3.1989

Değerli okuyucularımız

Sizlerden çok sayıda değerlendirme yazıları ve şiirler alıyoruz. Bu bizi sevindiriyor. Aynı şekilde bu yönlü çabalarınızı **Berxwedan**'a bir katkı olarak görüyoruz. Ancak, gönderdiğiniz tüm mektuplara okuyucu sayfasında yer veremiyoruz. Buna rağmen, sizden, mektuplarınızı sürekli şekilde göndermenizi bekliyoruz. **Berxwedan**'a gönderilen tüm mektupları okuyor ve değerlendiriyoruz.

Mektuplarınızın güncel ve eksikliği duyulan konulara ilişkin olmasını isterken, bizim de eksik gördüğümüz bir noktayı belirtmek gereğini duyuyoruz: **Berxwedan**'ın her sayısının biçim ve içeriğine ilişkin mektupların olmayışı. Amaç daha güçlü içerikte bir gazete olduğuna göre; çıkan her sayının incelenmesi ve buna ilişkin değerlendirmelerin gönderilmesinin, **Berxwedan**'ı daha da güçlendireceğine inanıyoruz.

Çalışmalarınızda başarılar...

BERXWEDAN

Henüz onbeştir yaşım
Gurbette nedir işim
Yoktur benim ulusum
Ne ister benden faşizm

Dinlerseniz anlatayım derdimi
Faşizm öldürdü kardeşimi, bacımı
İşkenceye almış babamı
Ne ister faşizm milletimden

Ne oldu faşizm sana
Kürdüm diye kıydın genç yaşıma
Hiç boyun eğmem sana
İşte PKK çıktı meydana
Yeter artık faşizm sana

Uzaklarda bir ışık yanıyor
Peşmergeler dağı taşı sarıyor
Faşizm askeri korkudan kaçıyor
Müjdeler olsun milletim sana
İşte kuruluyor Kürdistan

Osnabrück'ten bacınız N. D.

8 MART'TA KÜRDİSTAN KADINLARI BİRLİKLERİNDE KENETLENİYOR

Biz Reims Kadınlar Birliği olarak, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü, Kürdistan kadınlarına ve dünya ilerici kadınlarına kutlu olsun diyoruz.

Bugün, Partimizin direniş mücadelesinde Kürdistan kadınları önemli rol oynuyor. Kürdistan kadınları dünyanın saygınlığını kazanıyorlar.

Ülkemizde gelişen ulusal kurtuluş mücadelesi, biz Kürdistan kadınlarına bir çağrı niteliğindedir.

"Köle Kürdistan kadını
Unutma hiçbir an bile
Namus ayaklar altında inim inim
Şeref çok yabancı
Onur ise paramparça
Feryatlar öyle acı ki
Can çekişiyor vatan...
Tükür ihanete dağlar kadar
Hançerle ihaneti
Berivanlar
Çiçekler
Rahimeler
ve Hanımlar gibi..."

Onlar savaştılar son mermilerine kadar. İsyan bayrağını diktiler Kürdistan'ın dört bir yanına...

Fransa-Reims Kadınlar Birliği

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı TC'nin ''yeni'' cansimidi

KÜRDİSTAN'DA DİNİ HAREKET

Dünya devrimler tarihi ve günümüz siyasal gelişmelerinden az-çok haberdar olan herkes kapitalizm sonrası dönemlerde ulusal ve sınıfsal kurtuluş mücadelelerini rayından saptırmada veya toplumu egemenlik altında tutmada dini ve mezhepsel düşüncelerin yaygın bir şekilde kullanıldığını görecektir. İlerici bir sistem olarak doğduğunda kapitalizm, dini ideolojilere karşı savaşımda bilimi en büyük silahlarından biri olarak kullanmış; toplumun gözlerini müsbet bilimlerin aydınlığına çevirmişti. Ancak, feodal toplumu altedip gelişmesinin belli bir evresine ulaştığında, ilerici sınıf olan proletaryanın yüreğine saldığı korkuyu bertaraf edip toplumu kendi egemenliği altında tutabilmek için bu kez bizzat kapitalistler din ideolojisine dört elle sarılan, onu körükleyen ve yaşatanlar oldular. Dini ideolojinin kendisi için esas tehlike olmaktan çıkması ardından kapitalist egemen sınıf onu kendi hegemonyası altına alarak ömrünü uzatmanın, toplumu uyuşturup egemenliği altında tutmanın aracı haline getirdi.

Kapitalizmin emperyalist aşamasında ise bu olgu daha da belirgin olarak görülmeye başlandı. Proleter devrimler çağının başlaması ile birlikte tüm dünya proletaryası ve ezilen halklarda başgösteren uyanış ve emperyalizme karşı mücadeleler kapitalist egemenleri her geçen gün daha da gericileşmeye ve çağdışı ideolojilere sarılmaya götürdü. Bugün emperyalist metropollerde artan çürümeye paralel olarak, her gün ayrı bir isim altında yeni yeni tarikatlar türetilmekte, kurtuluşu dine sarılmakta görenlerin sayısı bir çığ gibi büyümektedir. Artan hoşnutsuzluğun düzene yönelmesi ve bunalımın esas kaynağını kurutmasını önlemek için, toplumun bakış açısı çarpıtılmakta; sahte kurtuluş yolları türetilmekte ve böylece sınıfsal mücadele özünden boşaltılarak sistemin ömrü uzatılmaya çalışılmaktadır.

Ancak dini ideolojinin esas olarak körüklendiği alanlar emperyalizmin güdümünde olan geri bıraktırılmış alanlardır. Yeni sömürge veya sömürge ülkelerde artan ulusal ve sınıfsal kurtuluş mücadelelerini engellemede ve bastırmada egemen güçlerin en çok bel bağladıkları ideolojilerden birisi din ideolojisidir. Kitleleri uyuşturmada, içinde bulundukları çağdışı koşullar ve sömürüye boyuneğmelerinde olduğu kadar gerçek kurtuluş yolunu gösteren öncülerinden koparmada ve hatta onlara karşı kışkırtmada da din ağırlıklı olarak kullanılan ve kapitalist egemenlerin hizmetine koşulan bir ideoloji rolü oynamaktadır.

Özellikle sosyalizme karşı demagoji ve kışkırtmaların en çok kaynağını bulduğu bir öge durumundadır din. Bugün gerek sosyalist ülkelerin içişlerine karışmada, gerek halkları sosyalist devlete karşı kışkırtmada emperyalizmin en çok sarıldığı ögelerden biri dindir. Dini duyguları istismar edip körükleyerek emperyalizm halkları egemen sosyalist yönetimlere karşı kışkırtmakta, böylece dini bir silah olarak kullanmak suretiyle sosyalist devletleri içten parçalamaya çalışmaktadır. SSCB'de yaşananlar buna açık bir örnektir. Aynı şekilde, Afganistan örneği gözönüne getirildiğinde, dinin emperyalizmin elinde nasıl bir gerici silah haline getirilebildiğini görmek mümkündür. Dini halkayı ustaca yakalayan emperyalizm Afganistan'da görünüşte haklı ama özünde emperyalizmin ve gericiliğin çıkarlarına hizmet eden bir silahlı savaşımı başlatmış ve sonuçta Afganistan'da iç savaşın boyutlanmasına dek işi ilerletmiştir.

Dini düşüncelerin kendi çıkarlarına böylesine hizmet ettiğini bizzat pratik içinde görüp yaşayan emperyalistler ve uşakları tüm güçleri ile dinin toplumlar içinde kök salması için çaba sarfetmektedirler. Özellikle İslam dininin yayılıp kökleşmesi için bilinçli bir çaba gösterilmektedir. Ortadoğu halklarının dinin ne kadar etkisi altında olduklarını bilerek ve Ortadoğu alanının bu stratejik önemini gözönünde bulundurarak emperyalizm bu alandaki varlığının en temel ögelerinden biri olarak dini duyguların körüklenmesini görmektedir. Hatta Hıristiyan halklar bünyesinde de İslamiyet kurtarıcı bir öge olarak lanse edilmeye çalışılmaktadır. Tanınmış bilim adamları, sporcular vb. şahsiyetlerin İslamiyete övgüler dizerek Müslümanlığa geçmeleri ve burjuva basın-yayın organlarında böylesi örneklerin çarşaf çarşaf işlenmesi tesadüfi bir olay değildir. Aynı şekilde, dini duyguları istismar eden film, kitap vb. piyasaya sürülerek dini çevrelerin kışkırtılması ve ardından cihad çağrılarının peşpeşe yapılmasına neden olan kabarmaların yaratılması boşuna değildir. ''Günaha Son Çağrı'' filminin, Salman Rüşdi'nin ''Şeytan Ayetleri'' kitabının basın-yayın organlarında böylesine işlenmesine neden olan gelişmeler bilinçlice hazırlanıp yürürlüğe konmuş planların bir parçasıdır ve dini yobazlığı artırmaya yöneliktir. Emperyaliz böylece bir yandan dinin propagandasını yaparak, diğer yandan kitlelerin dini duygularını incitip onları tahrik ederek dine daha köklü sarılmayı sağlamakta, daha sonra da yarattığı bu zemini kullanarak çürümüş ömrünü uzatmanın çabası içine girmektedir.

12 Eylül ve körüklenen dini hareket

Türk egemenlerinin tarihi, dinin, devleti koruyucu bir zırh olarak kullanılması tarihidir de aynı zamanda. Tarih boyunca din ve Türklük birbirini besleyip kollayan iki olgu olmuştur. Zaman zaman biri ön plana çıkarılmışsa da hiçbir zaman birbirinden koparılmamış, ayrı ele alınmamıştır.

İslamiyetten sonra Türk egemenlerinin İslamiyeti benimseyip ''İslamın kılıcı'' sıfatını almalarının ardından toplum bünyesinde İslamiyet egemen ideoloji olarak yerleştirilmiş ve bu, günümüze kadar da süregelmiştir. Her ne kadar Kemalizm, din ve devlet işlerini birbirinden ayıran laiklik ilkesini temel ilkelerinden biri olarak lanse etmişse de bu hiçbir zaman pratikte hayat bulmamıştır; bulamaz da. Çünkü, Türk devleti öylesine zayıf temellerde doğan bir devlettir ki, İslamiyetin koruyucu zırhı olmaksızın ayakta kalması mümkün değildir. Bu nedenle de, Mustafa Kemal ve ardıllarının laiklikten anladıkları, dışa karşı çağdaş ve ilerici görünmelerine olanak sağlayacak bir slogan olmaktan öteye bir şey değildir. Diğer taraftan,

DOĞU PERİNÇEK
Kürt-İslam sentezi
Kürt sorununa İslamcı çözüm
12 EYLÜL'ÜN "İNANÇ ÖZGÜRLÜĞÜ"
Alevi köye Sünni imam
''Sovyet Müslümanları isterse...''

dinin toplum bünyesinde canlı bir şekilde yaşatılması, ancak iplerin her zaman devletin elinde olması, dinin mevcut devletin çıkarları ve sürekliliğini garantiye alan bir araç olarak kullanılması da bu anlayışın diğer yüzünü oluşturmaktadır. Kısacası, Kemalizm, kapitalist sınıfın ve düzenin gelişmesine zarar verdiği noktada dine karşı laikliği bir zırh olarak kullanırken, özünde dini yaşatmanın ve düzenin hizmetine sokmanın derin çabası içinde olan bir ideolojidir. Bu ideoloji sahiplerinin gerek Mustafa Kemal döneminde ve gerekse sonrasında icraatlarının temeline oturttukları şey budur.

Dini ideolojinin devlet tarafından kollanıp geliştirilmesinin en açık örneği 12 Eylül faşist cuntasının icraatıdır. Faşist cuntanın işbaşına gelişi ardından toplum yeniden ve daha yoğun olarak dini cendere içine alınmaya başlandı. Bu, ABD emperyalizminin öngördüğü politikaya da denk düşen bir politikaydı. Bu politika gereği, cuntabaşı Evren peşpeşe ''dinin birleştirici'' bir öge olduğuna dair demeçler vermeye başladı, ''din kardeşlerini, komünizm ve bölücü tehlikeye karşı yekvücut olup devleti korumaya'' çağırdı. Bu icraata can-ı gönülden katılanların başında gelenler Başbakan Özal ve şürekası oldu. Hatta Özal bu konuda Evren'i de kat kat aşan uygulamalar içine girdi. 1984 yılında Kabe'yi ziyaret eden Evren'in ardından Kabe'ye peşpeşe ziyaretler yapan Özal, ''en çok hacca giden başbakan'' sıfatını kazandı.

Dini eğilimleri körükleme çalışması salt hacca gidişlerle sınırlı değildi elbetteki. 12 Eylül cuntası döneminde, Türk-İslam Sentezi geliştirilerek, devletin tüm kurumları bu senteze göre yeniden biçimlendirildi. Topluma egemen ideoloji olarak dayatılmaya başlandı. Mitinglerde, televizyonda ayetli, hadisli konuşmalar yapıldı. Türkiye ve Kürdistan'ın dörtbir tarafı camilerle donatıldı. Kur'an kursları toplumu bir ağ gibi sardı. Türban modası çığ gibi yayılarak sonunda siyasal bir olay haline geldi veya getirildi. Din dersi zorunlu ders haline getirilerek Müslüman olsun olmasın tüm öğrenciler din dersi almaya zorlandı. İmam hatip liselerinin sayısı arttırılarak, bu okullardan mezun olanlar yargıçlık, kaymakamlık gibi her türlü mesleğe yönlendirilip bürokratik kademeler böyleleriyle dolduruldu. Böylece devlet giderek dini bir devlete dönüştürülmeye başlandı. Bununla da kalınmadı; Evren'in başkanlığında 20 Haziran 1986'da toplanan Atatürk Yüksek Kurumu, ''Türk-İslam Sentezini temel alan resmi kültürün bütün millete kabul ettirilmesi''ni karar altına aldı. Ve uygulamalar bu yönde geliştirilmeye başlandı.

Devletin dini geliştirme yönündeki bu çabası, İran'daki Humeyni hareketinin gelişmesinin yarattığı etkilerle de birleşince, Türkiye'deki dini hareketlere gün doğdu. Toplumsal muhalefeti ustaca kullanan dini hareketler bir çığ gibi gelişmeye, toplumun ağırlıklı bir kesimini etkilemeye başladı. Tarikatlar giderek gelişip güçlenerek birer otorite gücüne dönüştüler. Dini ideoloji temelindeki örgütlenmeler sayısal güç ve otorite gücü yönünden gelişme kaydetmeye başladılar. Giderek şeriat rüzgarı estirilmeye başlandı. Siyasal gündemin baş köşesine zaman zaman oturtulan ''şeriat tehlikesi'' tartışmaları toplumu uzun süre meşgul edip oyaladı. Son aylarda dini çevrelerde gözle görülür bir hareketlilik görülmeye başlandı. Bütün bu gelişmeler iç ve dış kamuoyunda, ''Türkiye'de şeriat tehlikesi var mı yok mu'' tartışmalarının alevlenmesine yolaçtı.

Aklı başında herkes, Türkiye'deki siyasal düzenin niteliği ve Türkiye'nin toplumsal yapısı gözönüne getirildiğinde, İran benzeri bir düzenin sözkonusu olamayacağını bilir. O halde, bütün bu dini dalga ve geliştirilen tartışmaların esas hedefi halkın gerçek kurtuluş yolundan saptırılıp, suni tehlikelerle uğraştırılması ve düzenin egemenliğinin sağlamlaştırılmasıdır. Yani, geliştirilen dini hareket, her ne kadar içlerinde şeriat özlemi duyanlar varsa da, esas olarak devletin güdümünde ve onun hizmetindedir. Devletin korunması ve ''bölücü-komünist tehlikeye karşı'' ayakta tutulması için dini hareket bir emniyet sübabı rolü oynamakta; ''şeriat tehlikesi'' teraneleri toplumun gözünü korkutup onu uysallaştırmanın bir aracı olmaktadır.

Kürdistan tarihinde dinin oynadığı rol ve sonuçları

Kürdistan tarihi incelendiğinde görülecektir ki, özellikle Müslümanlığın kabulünden sonra Kürdistan'da ulusal değerlerden ve ulusal kimlikten hızlı bir uzaklaşma görülmüştür. Ve din her dönemde egemen sömürgeci güçlerin Kürdistan üzerindeki sömürgecilerini sürdürmede ellerindeki en temel araçlardan biri olarak işlev görmüştür.

İslamiyetin kabülünden sonra, Kürdistan'daki egemen sınıf olan aşiret beyleri, şeyhlik-seyitlik sıfatlarını alarak toplum içinde yaygın bir Arap hayranlığı ve Arap milliyetçiliğinin yayıcısı rolünü üstlenmiş, ulusal dil, kültür, gelenek ve göreneklerin yerine Arap dili, kültürü, gelenek ve göreneklerini hakim kılmaya çalışmışlardır. Giderek Kürt toplumu yerine bir ''İslam toplumu'' şekillendirmeyi hedef almışlardır. Kürdistan üzerinde egemenliklerini kalıcı kılmada bu politikayı çıkarlarına uygun gören sömürgeci güçler de tüm çabalarını harcayarak bu oluşumun gerçekleştirilmesine katkıda bulunmaya çalışmışlardır. Egemenliklerinin tehlikeye girdiği dönemlerde ise din en büyük kurtarıcıları olarak imdatlarına yetişmiş; bu halkadan yakalayarak Kürdistan halkını bölüp parçalama ve birbirine düşürerek egemenliklerini koruma yoluna gitmişlerdir. Bunda oldukça başarılı da olmuşlardır.

Kürdistan'ın ikiye bölünerek Osmanlı İmparatorluğu ve İran-Safevi İmparatorluğu arasında bölüşülmesinde mezhep ayrılıklarının oynadığı rol çok iyi bilinmektedir. İki sömürgeci gücün birbirine üstünlük sağlayıp egemen olmayı başaramadığı Kürdistan, içteki hain işbirlikçi şeyhlerin, ağaların mezhep ayrılıkları temelinde Kürdistan'ı parçalayıp peşkeş çekmesiyle hakimiyetlerini kurmuş ve bugüne dek süregelen karanlık tarihi başlatmışlardır.

Daha sonraki yıllarda da din, sömürgeci egemenlerin elinde Kürdistan halkını bölüp parçalamanın ve çağdışı kölelik statüsünde tutmanın aracı olmaya devam etmiştir.

I. emperyalist paylaşım savaşı sonrasında doğan olumlu fırsatların değerlendirilmemesinde yine dinin büyük etkisi vardır. Emperyalist güçlerin işgali altında Osmanlı İmparatorluğunun parçalandığı, Türkiye Cumhuriyeti'nin ise henüz kurulmadığı ve büyük bir boşluğun bulunduğu bu dönemde Kürdistan halkının çıkarlarına olabilecek çözümler geliştirmenin şartları vardı. Ancak, bu dönemde de Kürt egemen güçleri, Kemalistlerin ileri sürdükleri ''din kar-

deşliği'' teorisine kapılıp ''gavura karşı'' mücadele de Türk egemenlerinin yanında yer almışlardır. Kürdistan halkının kurtuluş talebi böylece Türk egemenlerinin çıkarlarına feda edilip varolan potansiyel eritildikten sonra da ''din kardeşi'' Türk egemenleri silahlarını Kürdistan halkına çevirmiş; Kürdistan topraklarını kana bulayarak sömürgeci egemenliklerini adım adım tesis etmişlerdir. Kürdistan tarihinin en karanlık dönemlerinden biri olan bu dönemde içine düşülen vahim yanılgı Kürdistan halkının halk ve ulus olarak erime sürecine tabi tutulması ile sonuçlanmış; Kürdistan'da modern bir ulusal kurtuluş hareketinin doğmasına kadar da bu süreç en acımasız bir şekilde devam etmiştir.

Kemalist yönetim Kürdistan'da egemenliğini katliamlar ve asimilasyon politikası üzerinde adım adım tesis ederken yararlandığı en büyük çelişkilerden biri de mezhep çelişkileri olmuştur. Dini duygularını sömürerek kendi kurtuluşunun hizmetine soktuğu Kürdistan halkını, Kemalistler daha sonra da Alevi-Sünni çelişkilerini kullanarak birbirine karşı kışkırtıp durmuş, böylece egemenliğini sürdürmenin yollarını bulmuştur.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ve dini hareket

Tarih boyunca dini kullanarak Kürdistan halkını boyunduruğu altında tutmayı başaran Türk egemenleri modern ulusal kurtuluşçu hareketin doğuşuyla birlikte, diğer yöntemlerin yanısıra bir kez daha aynı yönteme dört elle sarılmaya başladı. Ulusal kurtuluşçu düşüncelerin daha yeni yeni doğmaya başladığı 1970'li yılların ortalarından başlayarak Kürdistan'da dini eğilimler alabildiğine körüklenmeye, dini bayrak edinen burjuva partileri Kürdistan'da geliştirilmeye başlandı. Devlet tüm basın-yayın kuruluşları ve siyasi kurumlarını harekete geçirerek, Kürdistan'ın bağımsızlığı ve özgürlüğü için faaliyet yürütenleri ''Ermeni'', ''gavur'', ''dinsiz'' olarak lanse etme çabası içine girdi. Kürdistan'da mezhep çelişkileri görülmedik boyutlarda körüklenerek Maraş'ta görüldüğü gibi kanlı çatışmalara varacak denli geliştirildi. ''Din kardeşliği'' propagandalarına alabildiğine hız verildi. Böylece, bir yandan Kürdistan halkı arasında birbirine düşmanlık tohumları ekilip halkımız biribirine kırdırtılırken, diğer yandan Kürdistan halkının Türk sömürgecilerine karşı ulusal kini törpülenerek ''din kardeşliği'' kisvesi altında halkımızın köleliği meşrulaştırılmaya ve süreklileştirilmeye çalışıldı.

Bununla da kalınmadı; Kürdistan'da sol maskeli bazı güçler eliyle ''Alevicilik'' körüklenip, ''Alevi örgütlenmesi'' temelinde halkımız suni olarak parçalanmaya çalışıldı. Ulusal ve sınıfsal çelişkiler mezhep çelişkileri içinde boğulmaya çalışılarak halkımızın gerçek düşmanlarına karşı bilinçlenip savaşa kalkmasının önü alınmaya uğraşıldı.

1980'ler öncesi başlatılan bu çarpıtma hareketleri 12 Eylül faşist cuntasının gelişi ardından had safhaya vardırıldı. Kürdistan'ın dört bir tarafında yeni camiler yaptırıldı. Dini propaganda ve eğitime ağırlık verilerek halk gerçek sorunlarından uzaklaştırılmaya çalışıldı. Özellikle gençlik arasında dini eğilimler alabildiğine körüklenerek toplum bir bütün olarak Kürdistan ulusal kurtuluş hareketine karşı şartlandırıldı. Sömürgeci Türk devletine karşı mücadele edenlerin ''dinsiz oldukları'', ''Ermeni ve Hıristiyan oldukları'', ''namus düşmanları oldukları'' vb. propagandalar ayyuka çıkarıldı. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı askeri alanda sonuçsuz kalan çabalarından sonra sömürgeci Türk devleti helikopterlerle tüm Kürdistan sathına bildiriler dağıtarak, halkı din etrafında bütünleştirmeye ve ''din düşmanı bölücüler''e karşı savaşa çağırmaya başladı. Kur'an'dan ayetlerin, hadislerin yer aldığı bu bildirilerle halkın dini duyguları istismar edilerek bir kez daha gerçek kurtuluş yolundan saptırılması için uğraşılmaktadır.

Genelde dini duyguların körüklenmesi ve halkın bu temelde ulusal kurtuluş mücadelesine karşı çıkarılması için çaba sarfedilirken, diğer yandan da Alevilik etrafında gerici örgütlenmeler oluşturulmaya çalışılmaktadır. Faşist cunta işbaşına geldikten sonra halkımızın Alevi kesimi üzerinde sinsi oyunlarına hız verdi. Bunu yaparken de şeker-kamçı politikasını bir arada kullandı. Bir yandan Alevi köylere cami yaptırıp halkı camiye gitmeye zorlayarak, onları tahrik ederken ve Aleviliğe daha bağnazca sarılmaya iterek Aleviliği derinleştirirken, diğer yandan da, basın-yayın organları ve çeşitli güçler eliyle Alevilerin sorunlarına sahip çıkar görünüp Alevicilik temelinde örgütlenmeler yaratmaya çalıştı. Sanatçı adı altında piyasaya sürülen onlarca sosyal-ajan, ilericilik adına Alevi kültürünü canlandırmaya çalışıp ulusal bilinçlenmenin karşısına mezhepsel bilinci çıkarmak için çaba sarfetmektedir. 'Kızıl Yol Hareketi'-nde görüldüğü gibi, MİT güdümlü örgütlenmeler piyasaya sürülerek ''Alevistan ve Alevi Halkı'' teorileri ortaya atılıp halkımızın kurtuluş mücadelesi boşa çıkarılmaya çalışılmaktadır. Diğer yandan da Marksizm-Leninizm adına hareket ettiklerini iddia eden, kendilerine devrimci sıfatı takan bazı sol örgütler ilericilik adına Aleviciliği temel alıp körükleyerek, ''Alevilerin demokratik örgütlenmesini destekleme'', ''Ezilen Alevi kesime sahip çıkma'' adı altında sömürgeci egemenlerin ekmeğine yağ sürmekte; MİT'in geliştirmek istediği suni parçalanmayı devrimcilik adına en tehlikeli ve sinsi biçimde körüklemektedirler. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişmesine paralel olarak hız kazanan bu çabaların hedefinin halkımızın parçalanması ve ulusal kurtuluş mücadelemizin tasfiyesi olduğu gerçeği tartışılmaz biçimde gözler önündedir. Bu çabaların ister MİT tarafından, isterse ''devrimci'' maskeli örgütler tarafından geliştirilmesi onun özünü değiştirmemekte; propaganda ve eylemleriyle bu güçler aynı noktada birleşmektedirler. Ülke zemininde geliştirilen bu çabaların son yıllarda Avrupa zemininde de hız kazandığı görülmektedir. Bizzat TC'-nin ''Dede'' adı altından Avrupa'ya saldığı bazı ajanları halkı Alevicilik temelinde örgütleyip, ulusal kurtuluş mücadelesinden koparmaya uğraşırken bazı sol güçler de ''Alevicilik'' seminerleri, ''Alevilerin demokratik hakları'' üzerine bildiriler vb. çabalarla TC'nin bu girişimlerine soldan destek vermektedirler. Halkımızın ulusal kurtuluşçu bilinçlenmeye ve birliğe en çok ihtiyaç duyduğu bir dönemde, niyet ne olursa olsun, mezhepçiliği temel alan politikalarla uğraşmak halkımıza yapılabilecek en büyük düşmanlıktır. Yürütülen çabaların görünürdeki gerekçeleri değil, özüdür önemli olan ve bu öz halkımızın aleyhine olurken, düşmanın ekmeğine ise yağ sürmekte, onun işini kolaylaştırmaktadır.

Sömürgeciler ve onun maskeli uşakları bir yandan Aleviciliği böylesine körükleyip ulusal bilinçlenmeyi köreltmeye çalışırken diğer yandan da Kürdistan'da sömürgeci-burjuva partileri etrafında PKK'ye alternatif bir dini hareket geliştirilmeye çalışılmaktadır. Sömürgeci Türk egemenleri tarihimizde sürekli başvurdukları taktiğe bir kez daha bel bağlamış bulunmakta ve Kürdistan'da dini örgütlenmeyi alabildiğine körüklemektedirler. 12 Eylül sonrası hız kazanan bu çabalar, PKK hareketinin gelişiminin askeri zor yöntemleriyle durdurulamayacağı iyice açığa çıktıktan ve halkımızın ulusal bilinçlenmesi gelişmeye başladıktan sonra iyice belirginleşmeye başladı.

Bugün Kürdistan'da çeşitli isimler altında dini eğilimler sürekli körüklenip örgütlendirilmeye çalışılırken, bu konuda özellikle Refah Partisinin PKK'-ye alternatif güç olarak geliştirilmeye çalışıldığı görülmektedir. ANAP'a yakınlığı bilinen Nakşibendi tarikatı da Kürdistan'da önemli bir etkinliğe sahip bulunmakla birlikte, İran devrimi ve Humeyni'den de aldığı destekle RP'nin daha geniş çevreler içinde etkinlik kurma çabası içinde olduğu görülmektedir, 1987'de yapılan genel seçimlerde RP'nin en çok oy aldığı alanlar Kürdistan'daki alanlar olmuş; bu dikkat çekici gelişme daha sonraki politikaların daha da netçe gözler önüne serilmesini sağlamıştı.

Yazımızın başında da vurguladığımız gibi, Türk sömürgecileri, içinde bulundukları bunalımı aşmada dine büyük bir rol atfetmekte ve Türk-İslam Tezini tüm topluma egemen kılarak bunalımı aşmayı hedeflemektedir. ''Birleştirici ve bütünleştirici'' bir unsur olarak değerlendirdikleri dini, geçmiş deneyimlerinden de dersler çıkararak, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini bertaraf edip Kürdistan'ı egemenlikleri altında tutmada en önemli bir kurtarıcı güç olarak ele almaktadırlar. Bu bakış açısıyla da Kürdistan'da dini hareketi geliştirmek için özel bir çaba sarfetmekte, Doğu'dan esen Humeyni rüzgarının Kürdistan'ı etkilemesinden hoşnut görünmektedirler. Her ne kadar dini hareketin kendi insiyatiflerinden çıkması tehlikesi karşısında tedirginmiş gibi bir imaj yaratsalar da özünde bunu pek olası görmemekte, ancak kendilerine karşı toplumsal muhalefetin başka kanallara akmaması için sahte irtica tehlikeleri icat edip kamuoyunu uğraştırmaktadırlar. Böylece, düzene karşı gelişen toplumsal muhalefeti olduğu kadar Kürdistan halkının ulusal çelişkilerini de dini harekete kanalize ederek boğmayı hedeflemektedirler.

1987 genel seçimlerinde dikkat çekici boyutlara ulaşan RP'-nin Kürdistan'daki gelişmesi ve daha sonraki süreçte bu gelişmenin bizzat devletin de desteğiyle artması, sömürgeci Türk devletinin PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı dini hareketi bir alternatif olarak geliştirmeye çalıştığının açık belgesi olmaktadır. Kürdistan'daki toprak ağaları ve dini liderlere dayanarak gelişme kaydeden RP'nin dayandığı bir diğer kesim de eski MHP'li çevreler. Bu durum, eskiden beri Kürdistan'ı sömürgecilere peşkeş çekenlerin Kürt egemen sınıfları olan ağalar, aşiret reisleri, şeyhler olduğu gözönüne getirildiğinde ve bu çevrelerin TC'nin ajanı oldukları gerçeği düşünüldüğünde, geliştirilen hareketin devlet güdümlü olduğunu açığa vuruyor. Diğer taraftan, gelişen ulusal bilinçlenme ile birlikte gelişme şansı kalmayan Türk milliyetçiliğinin ''vatanın birliği ve bütünlüğü'' için nasıl hızla yerini yeni ajanlara terkettiğini de gösteriyor.

TC'nin Kürdistan'da meydanı dini harekete açma çabası son yerel seçimler öncesinde girişilen operasyonlarda da açıkça görüldü. Partimizin kitleler nezdinde artan etkisi ve SHP içinde örgütlenmiş olabileceğimiz korkusuyla sömürgeciler yaygın operasyonlara girişerek yurtsever çevreler ve SHP'li kesimler üzerinde terör estirirken meydanı RP'ye bıraktı ve oyları dini maske olarak kullanan uşaklarına kanalize etmeyi hedefledi.

Kürdistan'da yaşanan bu gerçekler, 26 Şubat 1989 tarihli 2000'e Doğru dergisinde konu edilmişti. Bu dergiden aktaracağımız bazı alıntılar konuya ışık tutacaktır.

''Söylenenlere göre, Diyarbakır'da her gece 20 bin dini bant dinleniyor ve seyrediliyor. Yoğun bir dinci propaganda yürütülüyor.''

''Bu yıl Güneydoğu bölgesinde Umre'ye gidenlerin neredeyse çoğunluğunu ortaokul ve lise öğrencileri oluşturmakta.''

''Yapılan araştırma sonunda RP'nin güçlü olduğu yerler şuralarıydı: Diyarbakır, Silvan, Ergani, Bismil, Lice, Kulp, Dicle, Urfa, Mardin, Siirt, Batman, Pervari, Bingöl, Tatvan, Bitlis, Muş, Elazığ, Adıyaman, Maraş, Ağrı.''

Bingöl'de *''Parti'nin belediye başkan adayı Rıza Bazencir. Teorisyenler ise Diyarbakır Üniversitesi'nden öğretim üyeleri ve öğretmenler. Bunlar 'Müslüman Kürdistan'dan yanalar.''*

''RP, şeyhler ve dini liderler aracılığıyla oyları yüzler ve binler halinde paketle topluyor. Bu arada 'fakir-fukara'' edebiyatı da yaygın biçimde işleniyor.''

''PKK karşısındaki tavırları ikili. Bir yandan tam cepheden karşıya almak istemiyorlar. Belki çekiniyorlar da. Öte yandan PKK'nin solculuğuna karşı tavırlarını da açıklıyorlar. RP'-liler, PKK'nın alternatifi oldukları bilincindeler.''

RP'nin sömürgeci-faşist Türk devletinin Kürdistan'da işlemez hale gelen askeri-siyasi varlığının son umudu olarak piyasaya sürüldüğü gerçeği bizzat bu partinin yerel yöneticilerince de dile getiriliyor ve gerçek amaçları açığa vuruluyor.

''RP Diyarbakır Merkez İlçe Başkanı Necdet Öcal: PKK'yi önlemek için tek çözüm, manevi değerlere sıkısıkıya sarılmaktır.''

''RP Siirt Belediye Başkan adayı Şıh Hâzin ailesinden Mehmet Emin Aydın: Doğu'daki olayların önlenmesi için İslami Felsefenin burada yaygın olması gerekir.''

''RP Siirt İl Başkanı Bekir Amcalar: PKK'yı önlemek için toplumun kafasına islamın iyi bir şekilde yerleştirilmesi gerekiyor.''

''RP Bitlis Belediye Başkan adayı Yaşar Buhan: Bizim Partinin tamamı Kürt'tür. Kürt sorununun çözümü, bu insanların tamamen islami örf ve adetlere bağlı olmasıyla olur... Biz tabii ki Ortadoğu'da büyük bir Müslüman ülke isteriz. Ama bu Kürdistan olmaz.''

''RP Muş İl Başkanı Kutbettin Yıldırım: Bizde Kürt ve Türk diye bir şey yok. Herkes Müslümandır.''

Evet, sömürgeciler tüm umutlarını eski oyuna bağlamış bulunuyorlar. Bir kez daha dini düşünceler temel alınarak Kürdistan halkının geleceği karartılmak isteniyor. Bir kez daha ''din kardeşliği'' teraneleriyle Kürdistan halkı köleliğe boyun eğmeye çağrılıyor. Ama bugüne kadar köprülerin altından çok sular geçti. Bugün ne Kürdistan halkı ulusal kimliğine yabancı ve kolayca güdülüp yolundan saptırılabilecek bir halktır ve ne de önderlik düşmana her an kendini satmaya hazır ağa ve şeyhlerin elindedir. Aksine, Kürdistan halkı ulusal uyanışı yaşıyor; ulusal kurtuluş ile dini inançlarını karşı karşıya getirmemeyi ve düşmanın demagojilerine kapılmamayı adım adım öğreniyor. Kürdistan halkı dini ibadetini Bağımsız, Birleşik, Demokratik bir Kürdistan'da kendi bayrağı altında yapmayı özlüyor, istiyor. Halkımız, esaret altında kılacağı namazının, tutacağı orucunun makbul olmadığını her geçen gün daha iyi kavrıyor. Bağımsızlığı ve özgürlüğü için savaşmanın dini inançlarıyla çelişmediğinin, aksine dini inançlarının da ona esaretten kurtulmak için savaşması gerektiğini emrettiğinin bilincine daha iyi varıyor. Düşmanın sahte demagojilerinin ona esaret ve kölelikten başka bir şey vaadetmediğini görüyor. Bu gerçek, öğrencisinden imamına, 7'sinden 70'ine halk savaşımız saflarına akın eden, Cephe bayrağı altında saf tutan halk gerçeğimizde ifadesini buluyor.

PKK halkımızın dini inançlarına saldırmak bir yana, ona saygı gösteriyor; insanlığını bahşetmek istiyor. Ancak dini inançların sömürgeciler ve uşaklarının elinde ulusal kurtuluş davamıza karşı bir silah olarak kullanılmasına da asla izin vermeyeceğini ortaya koyuyor. Alevi olsun, Sünni olsun, ya da başka dinden veya mezhepten olsun, her dürüst-yurtsever Kürdistanlının yeri ERNK saflarıdır. Tüm Kürdistanlıları düşmanın oyunlarına karşı uyanık olmaya, geçmiş tarihimizden dersler çıkarmaya ve ulusal kurtuluş saflarında yerini alarak düşmanı kahretmeye çağırıyoruz.

İmparatorlukların zaptedemediği bir beldemiz

BÊDLÎS
(Bitlis)
— IV —

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELEMİZDEKİ YERİ VE ÖNEMİ

Bitlis adı, İdris-i Bitlisi nedeniyle Kürdistan tarihindeki en büyük ihaneti ve ihanetçiyi çağrıştırır. Tarihimizdeki bu ihanet, çok elverişli koşullarda ülkemizin bağımsızlığına yönelmeyip, işbirliğini seçen İdris-i Bitlisi'nin öncülüğünde gerçekleşmiştir. Bitlis'i ve tarihini anlatırken, tarihinde yaşanmış olan bu olaya değinilmemezlik olmaz.

İdris-i Bitlisi, Bitlis beyidir. Kürdistan'daki feodal güçler üzerinde de etkinliği olan biridir. Yavuz Sultan Selim döneminde Osmanlı İmparatorluğu doğuya açılırken Kürdistan'ı bir kaldıraç olarak kullanmak ister. Hem İran Safevi devletine ve hem de Mısır Memlük devletine karşı, başarılı olması Kürdistan'da hakimiyetini kurmasına yakından bağlıdır. Osmanlı İmparatorluğunun Doğuya açılması, Kürdistan'ın ele geçirilmesine bağlıydı. Kürdistan'a İran-Safevi veya Mısır-Memlük devletlerinden biri egemen olduğunda bu kez Osmanlı İmparatorluğu gerileyecekti.

Kürdistan doğuya açılan bir kapı olduğu için, Osmanlı İmparatorluğu bu topraklara egemen olmaya büyük önem verir. Safevi ve Memlük devletlerine karşı savaşmadan önce, Kürdistan kapısını açmaya çalışır. Kürdistan'a hakim olduktan sonra da, diğer rakiplerine karşı savaşması daha kolaydır.

Bu dönemde, dış güçler arasında Kürdistan üzerinde çatışmalar devam ederken, Kürdistan'ın bağımsızlığa gitme koşulları da olgunlaşmıştı. Eğer Kürt feodal ve aşiret reisleri, Osmanlı ve Safevi devletlerinin yanında yer alacaklarına, kendi aralarında birleşmiş olsalardı, bağımsız bir Kürdistan devletinin kurulması şansı uzak da değildi. Halkımızı alevi-sünni olarak bölen bu her iki devlet, bu konuda en büyük yardımı aşiret reisleri ve feodal beylerden gördüler. Bir başka deyişle, Kürt Aşiret reisleri ve feodal beyleri Osmanlı ve Safevi devletleri arasındaki çatışmayı, alevi-sünni perdesi altında Kürdistan'a da taşırdılar. Halkımız, bugün de hala bu bölünmüşlüğün açtığı yaraların acısını dindirmekle uğraşıyor.

Sünni olan İdris-i Bitlisi hem halkımızın bölünmesinde ve hem de Osmanlı egemenliği altına sokulmasında en büyük çabayı göstermiştir. Hatta, tarihte yazıldığına göre, Yavuz Sultan Selim, diğer devletlere karşı Kürtleri yanına almak için daha fazla hak tanımayı düşünür. Bunun için de İdris-i Bitlisi'ye, "Kürt beyleri olarak birleşip, kendi aranızda bir temsilci seçin, devletinizi kurun" önerisini getirir. Buna karşı İdris-i Bitlisi, kendi aralarında birleşemeyeceklerini belirterek Osmanlı İmparatorluğunun Kürdistan'a bir vali atamasını ister. Kendisi de ayrılığı derinleştirir, birlik önüne engeller diker.

Halbuki o dönemde, kendi gücünü kullanıp kendi çevresinde bir birlik yaratmış olsaydı, Kürdistan bağımsızlığına kavuşabilecekti. İşte, bu yolu değil de ihaneti seçen İdris-i Bitlisi, Kürdistan'ın Osmanlı egemenliği altına girmesinde en bellibaşlı rolü oynamıştır. Bu ihanetinden dolayı da, İdris-i Bitlisi tarihe en büyük ihanetçi olarak geçmiştir. Ülkemizi Osmanlılara peşkeş çekmiş, sonrasında da yaptığı işbirliği ile Osmanlı devletinin halkımıza kan kusturmasında en önemli yol gösterici olmuştur.

İdris-i Bitlisi'den 5 asır sonra, Bitlis yeni bir ihanetçiye tanık oluyor İdris-i Bitlisi'nin soyundan gelen Kamran İnan haini, ülkemizin ve halkımızın bugün sömürgeci egemenlik altında tutulması için büyük bir çaba harcıyor. Gerek ülke içerisinde ve gerekse de yurt dışında yürüttüğü faaliyetlerle TC'ye kan veriyor, egemenliğini ayakta tutmaya çalışıyor.

Katıldığı birçok uluslararası toplantıda, Kürtlerin bağımsızlık gibi bir sorunu olmadığını, memnun olduklarını söyleyen Kamran İnan haini, yeni bir İdris-i Bitlisi olarak rol oynamaya çalışıyor. Dedesi İdris-i Bitlisi gibi "yeni Osmanlılara" ülkemizi peşkeş çekmek için büyük bir çaba harcıyor. Türk devleti de bu haine benzer bir rol yüklüyor ve oynatmaya çaba sarfediyor.

Kamran İnan'ın Özal hükümetinde GAP'dan sorumlu devlet bakanı adı altında Kürdistan Bakanlığına getirilmesi, bu tarihi ihanetin yeniden canlandırılmak istendiğine açık bir örnektir. Bakanlığın verdiği olanaklarla da, dedesi İdris-i Bitlisi gibi, Kürt işbirlikçilerini etrafında toparlayarak yeni bir ihaneti hançer gibi halkımızın bağrına sokmak istiyor.

Bitlis'te ihanetin büyüğünün çıkması, burada direnişçiliğin de büyük olacağını ve büyük olması gerektiğini göstermektedir. Büyük ihanetlerin yaşandığı yerde, büyük direnişler de yaşanır. Bunun tersi olarak direnişin büyük olduğu yerde, büyük ihanetler de yaşanır. Bitlis de bu doğrunun yaşanacağı alanlardan biridir.

Bitlis'te Partimiz PKK'nin çalışmaları diğer alanlara göre geç başladı. Bunun nedenlerinden en bellibaşlısı, Partimizin ilk elde Türkiye ile sınır ve aydın gençliğin yoğun olduğu alanlardan çalışmayı başlatmasıdır. İç bölgelere daha geç el atıldı. Bu bölgelerden biri de Bitlis'tir. Bitlis'te tarihten gelen ihanete bir de küçük-burjuva reformistlerinin olumsuzlukları eklendi. Küçük-burjuva reformist güçler, halkımızın yurtsever duygularını sömürerek, kendi dar, kişisel çıkarlarının hizmetine koşturdular. Kürdistan bağımsızlık mücadelesi karşısında bunların oynadıkları rolde, bu anlamda en az İdris-i Bitlisi ve Kamran İnanların oynadığı ihanet rolü kadar olumsuzluk yarattı. Halkımızın kendi öz çıkarları temelinde ayağa kalkmasına bu güçler yeni bir engel olarak dikildiler.

Partimiz PKK'nin, yurt dışı çalışmalarını ülkeye aktardığı alanlardan biri de Bitlis ve çevresidir. 1982 yılında, keşif grupları bu alana çıkarlar. Bitlis ve çevresinde halkın ve düşmanın durumu yerinde gözetlenerek, incelenir. 1983 yılında Mutki, Hizan çevresinde bir çekirdek grup örgütlenir. Bu çekirdek grubun yürüttüğü faaliyetler, daha sonraki yıllarda çalışmaların güçlü bir şekilde başlatılmasına önemli bir zemin hazırladı. Bu zemin üzerinde gelişen 1984 yılı çalışmaları güçlü bir şekilde başladı.

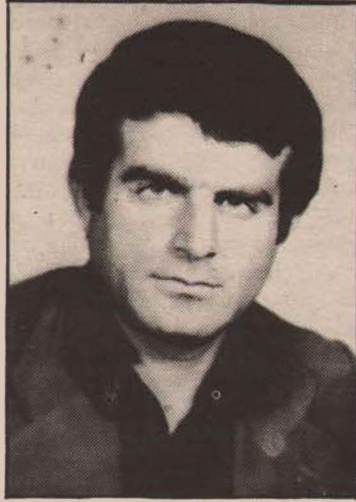
Bitlis ve çevresinde hızlanan devrimci çalışmalar, kitlelerde büyük bir etki yaratır. Aşiretçi geleneğin ve feodal ağaların denetiminin güçlü olmasına rağmen, Bitlis köylülüğü yurtsever özelliği ve direnişçiliği ile devrimciler etrafında saf tutarak mücadeleye büyük destekler sunarlar.

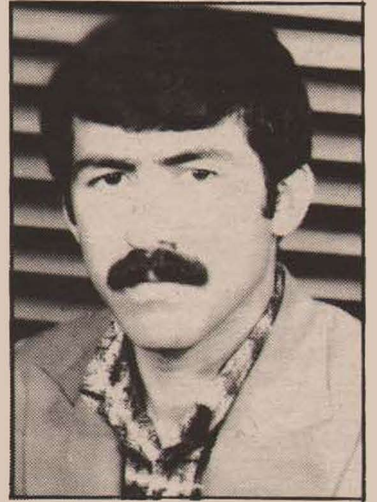
Ulusal kurtuluşçu çalışmaların kitleler üzerinde yarattığı büyük etki karşısında, düşman yeni komplo ve saldırılara yönelir. Bir yandan, işbirlikçilerini harekete geçirirken, diğer yandan da köy korucuları, ordu ve polis gücünü devreye koyarak sonuç almak ister.

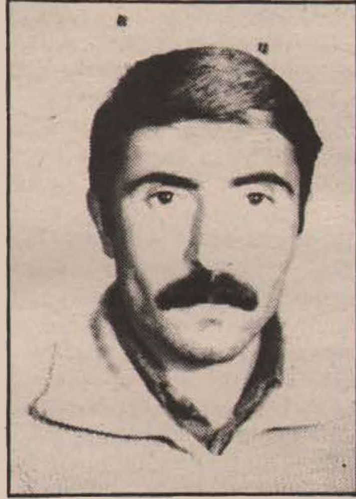
Düşmanın alanda yaptığı yoğun operasyonlar neticesinde devrimci birliklerimizle, düşman kuvvetleri arasında bir dizi çarpışma meydana gelir. Bu çarpışmalarda, ihanete ölümcül darbe vuran ve direniş filizinin solmamak üzere köklesmesine yol açan direnişler yaşanır. Düşman, tüm vahşetine ve binlerce sayılık ordu gücünü harekete geçirmesine rağmen, devrimcilerin karşısında yine de arzu ettiği sonucu alamaz.

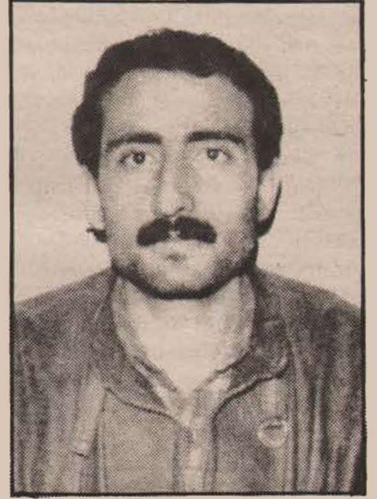
1985 kışının sertliği, birkaç ihanetçinin itirafları ve yoğun operasyonlara bakarak, baharda hareketimizi bitireceği beklentisine giren düşman, yeni saldırı olarak pişmanlık yasasını çıkardı. Dağlarda sıkıştırdığını sandığı devrimcilerin bu yasayla birer birer gelip teslim olacağını bekleyen düşman, ihaneti yeniden canlandırmayı umdu.

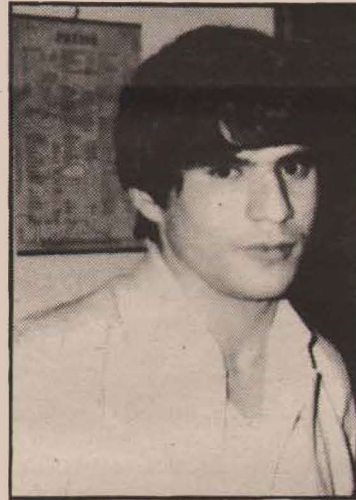
Bitlis'e de bu niyetle yönelen düşman, tarihi bir kez daha tekerrür ettirmek istedi. Oysa Bitlis eski Bitlis değildi. Halkımızın bağrına ekilen direniş tohumları filiz vermiş, ihanete karşı direniş yüceltilmişti. Artık, ihanetin burada da yaşam hakkı bulması mümkün değildi. Öte yandan ihanetçilerin de burda yaşaması olanaksızdı.

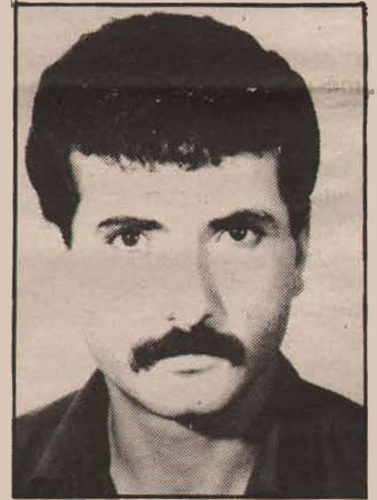

Ramazan KAPLAN

Ali UĞUR

A. Kadir BİÇİM

Özcan HAMİKDAĞ

M. Sait YILDIRIM

İsmail BOZKUŞ

27 Nisan-5 Mayıs tarihleri arasında Mutki'de büyük bir çatışma dizisi meydana geldi. Sömürgeci ordu birlikleri ile devrimci kuvvetlerimiz arasında meydana gelen çatışmada büyük bir direniş destanı yaratıldı. Çarpışmalarda, düşman güçlerine ağır kayıplar verdirildi. Bu çarpışmalarda Ali UĞUR, Abdülkadir BİÇİM, M. Sait YILDIRIM, Şah İsmail BOZKUŞ ve Medeni KELEŞOĞLU yoldaşlar şehit düştü. PKK-MK yedek üyesi Ramazan KAPLAN yoldaş ise, düşmanın eline yaralı olarak şehit düştü. Düşmanın tüm işkencelerine rağmen, büyük bir direniş sergileyerek şehit düşen Celal Hoca (Ramazan KAPLAN) yoldaş, Bitlis halkına büyük bir direnişçi mirası bıraktı. Mutki'de daha sonra meydana gelen diğer bir çatışmada da Ahmet ÇELİK, Özcan HAMİKDAĞ, Hasan İKE, Hamit DOYMAK ve Hamza (İbrahim) yoldaşlar şehit düştü. Temmuz ayında ise Hizan'da Gazi ERKAN yoldaş, sömürgecilerle çıkan bir çatışmada şehit düştü.

Mutki'de meydana gelen bu çarpışmalarda, düşmana yol göstericilik yapan işbirlikçi güçlere yönelik eylemlere girişilir. Bu hain takımına karşı gerçekleştirilen eylemlerde, Geyikpınar'da büyük bir darbe vurulur.

Bitlis ve çevresinde gösterilen bu direnişler devrimci mücadelenin yükseltilmesi için de sağlam bir temel oluşturdu. Direniş, ihanete karşı büyük bir devrimci çıkışın temeli oldu.

Bitlis direnişi, ardından kitlelerde ulusal kurtuluş mücadelemize karşı büyük bir ilgi uyandı. PKK savaşçılarının ihanete karşı, bu kararlı direnişleri, tarihten beri ihanetin acısını çok iyi bilen Bitlis halkına büyük bir direnişçi güç verdi. Bitlis halkı, bu temelde ulusal kurtuluş saflarımıza büyük bir akını yaşadı.

III. Kongre sonrasında Bitlis'te de devrimci çalışmalar yoğunlaştı. Bugün Bitlis de ulusal kurtuluş mücadelemizde büyük bir rol oynamaya aday alanların başında geliyor. PKK, Bitlis'te yeni İdris-i Bitlisilere yaşam hakkı tanımayacağı gibi, Bitlis'in adının da direnişle özdeşleşmesini sağlayacaktır.

Gelecek sayıda: MUŞ

Halk, Evren-Özal kliğine hayır dedi

SEÇİMLER, FAŞİST REJİMİN KRİZİNİ DAHA DA DERİNLEŞTİRDİ

Baştarafı 1. sayfada

ANAP'ta görülen bu düşüş halk kitlelerinin Evren-Özal kliğine karşı tepkisi ne kadar büyük olduğunu göstermektedir. Baskı, rüşvet ve satın alma yöntemleri ile kitleleri elinde tutmak isteyen Evren-Özal kliği, bu ortamda ömrünü daha fazla uzatmaya çalıştı. Halk kitlelerini büyük bir soyguna tabi tutarak, büyük vurgunlar vurdular. Bu fon adı altında toplanan vurgunlar, halka rüşvet olarak dağıtılıp, düşürülen, yoksullaştırılan kitleler satın alınmaya çalışıldı. Denilebilir ki, rejim varlığını bu soygun ve rüşvet temelinde sürdürebilmektedir. Buna baskının da eklenmesi kitleleri daha fazla Evren-Özal kliğine boyun eğer duruma getirmişti.

Kitleler üzerindeki baskı ortamının parçalanması, kitlelerin Evren-Özal kliğine karşı daha fazla ses yükseltir duruma gelmesine yol açtı. Kitleler, baskı ile boyun eğdirildikleri Evren-Özal kliğini kabul etmemektedirler. 12 Eylül rejiminin Evren-Özal kliği ile devam etmesini de kitleler benimsemiyorlar.

Buna karşı muhalefet partileri de sözde bir muhalefet konumunu açmış değiller. DYP olsun, SHP olsun, 12 Eylül rejiminin has partileri olmaktan çıkmış değiller. Buna rağmen, ANAP'la aralarındaki çelişki kızışmaktadır. Bu ise, devleti koruma endişesi ve ANAP'ın oy kaybının yüksek olması nedeniyle kitlelerde yarattığı tepkinin bu partilerce soğutulma çabaları ve ilgiyi kendilerine toplama girişimleridir. DYP ve SHP kitlelerin Evren-Özal kliğine karşı yükselen muhalefetini kendi potalarında eritmek istiyorlar. SHP'nin kendi içindeki ilerici kesime yönelmesi de, bu partinin ne kadar devlet yanlısı olduğunu göstermektedir.

Seçimden ANAP'ın büyük bir oy kaybı ile çıkması, erken seçim tartışmalarını daha da güncelleştirdi. Muhalefet partileri erken genel seçimi dayatırken, Özal yaptığı basın toplantısında 1992'ye kadar iktidarda kalacağını açıkladı. Turgut Özal yaptığı basın toplantısında tehditler savurarak, 1992'ye kadar iktidarda kalacağını ve erken bir genel seçim olmayacağını açıkladı. Özal, bu seçimlerin "siyasal dengede bir değişiklik yaratmadığını" ve "bu seçimlerin bir iktidar değişikliğine yol açmayacağını" da açıkladı. Yine, hükümet yabancı basına yaptığı bir açıklamada, "Türk hükümetinin uluslararası politikası ve ilişkilerinin olduğu gibi devam edeceği" de yer aldı.

Özal'ın bu açıklamalarına rağmen, muhalefet partileri, çeşitli kurum temsilcileri ve Batılı çevreler, Özal hükümetinin gitmesi gerektiği görüşünü dile getiriyorlar. %32 gibi bir oyla parlamento çoğunluğunun %65'ini elinde bulunduran ANAP'ın bu durumu, daha önce de sık sık eleştiriliyordu. ANAP'ın %21,74'lük bir oy oranı ile 3 yıl daha hükümet etmesine zor olduğu gözü ile bakılıyor. Bunun ciddi sakıncalar yaratacağına dikkat çekiliyor.

Bu yılın sonbaharında cumhurbaşkanlığı seçiminin de gündeme giriyor olması, ANAP'ın aldığı oy oranını daha da önemli kılıyor. Parlamento çoğunluğunu elinde bulunduran ANAP'ın cumhurbaşkanını da seçeceğini söyleyen Özal, bu konuda da ciddi sorunlar doğuracak bir duruma yol açtı. Özal'ın uzun bir zamandan beri cumhurbaşkanlığına kendisini hazırladığı da bilinen bir gerçektir. Özal'ın bu şansı büyük oranda, oyların düşmesi ile kapandı. Ama, Özal 12 Eylül faşizminin bir ürünü olarak, bu konuda muhalefete karşı meydan okuyacak gücü de kendisinde görüyor. "Cumhurbaşkanını ANAP oyları seçecek" demesi de, bu tehditin bir parçasıdır. Muhalefet partileri ise, ANAP'ın cumhurbaşkanını seçemeyeceğini sık sık belirtiyorlar. Özal'ın manevra yaptığı görüşü dile getiriliyor.

Özal hükümeti, içte yoğun tepki ile karşılaşırken, AT çevrelerinde de Özal'ın gitmesi yönündeki eğilimler kendisini açıktan duyuruyor. AT çevreleri Özal'ın hükümette kalmasının sıkıntı yaratacağı, hele cumhurbaşkanının bu meclis tarafından seçilmesinin sorunları arttıracağı görüşünü dile getiriyorlar.

Seçim sonuçları, 12 Eylül faşist darbesiyle iktidara gelen Evren-Özal kliğinin reddedilmesidir. Kitlelerin sadece bir ANAP'a hayır demesi değildir. 12 Eylül faşizminin ekonomik-politikasına da hayırdır. DYP, DSP, SHP gibi muhalefet partileri de bu ekonomik-politikanın sürdürücüleridir. ANAP yerine SHP veya DYP de gelse sözkonusu ekonomik-politika devam edecektir. Bu da kitlelerin rejime karşı yükselen tepkisini daha da hızlandıracaktır. Bunu bu partilerin önlemesi de mümkün değildir.

Rejim kendi içinde yeni alternatifler üretememektedir. 12 Eylül öncesinin politikacıları yine meydanlara alternatif diye sunulmaya başlandılar. İstanbul eski Belediye Başkanı Bedrettin Dalan ile Aydın Menderes etrafında sağda yeni liderler yaratma girişimleri de 26 Mart yerel seçim sonuçları ile iflas etti. ABD'nin sıcak baktığı Dalan, belediye başkanlığı seçimini kaybederek bu şansını yitirdi. Rejimin, yeni liderleri alternatif olarak öne çıkarma çabaları da böylece boşa çıktı.

Rejim, hangi olasılık gerçekleşirse gerçekleşsin çıkmazdan kurtulma şansına sahip değil; ister erken genel seçim, ister diğer olasılıklar, 12 Eylül rejiminin varlığını sürdürmesine olanak sunamayacaktır. 9 yıllık faşist rejime karşı kitleler bugün daha yüksek sesle karşı çıkıyorlar. Öğrenci ve işçi eylemlerindeki artış ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi rejimin iflasını daha da hızlandıracak gelişmelerdir. Çıkmaz içerisinde kıvranan rejimin, bu gelişmeler karşısında durma şansı da pek yoktur.

İşçiler alanlarda

GREV DALGASI YÜKSELİYOR

● Onbinlerce işçi grev hazırlığında. Genel grev hazırlığı yapan işçiler sarı sendikaların engellerini aşıyor, sokaklara dökülüyorlar.

12 Eylül askeri-faşist darbesi ardından, toplumun tüm demokratik hakları gibi, işçi hakları da rafa kaldırıldı. Sendikal hakları gaspedildi, grev yapmaları tümden yasaklandı. İşçilerin ekonomik-demokratik haklarını kullanmaları engellendi.

1980'lerin başında 733 sendikada 5 milyon 721 bin işçi örgütlüydü. Yine, bu yılda 220 işyerinde 84 bin 382 işçi grev yapmıştı. 12 Eylül, sendikaları yasakladı. İşçilerin grev yapma hakları da olmayınca ücretleri patronlar ve 12 Eylül faşist rejiminin temsilcileri tarafından belirleniyordu. İşçiler tam bir cendereye alındı. Sıkıştırıldıkça sıkıştırıldı, nefes alması bile zorlaştırıldı. 12 Eylül rejimi böylece işçiler üzerindeki sömürüyü daha da yoğunlaştırdı. 12 Eylül faşizminin oluşturduğu bu yapıyı, ancak yavaş yavaş kırma gücünü gösteren işçilerin sendika sayısında bir yükselme görüldü. 1986'da 82 sendikada 1 milyon 953 bin işçi örgütlüydü. 1987'de bu sayı 2 milyon 120 bine çıkacaktı.

Görüldüğü gibi, işçi sınıfı adım adım da olsa 12 Eylül faşizminin yarattığı yapıyı parçalamak için kazanımlarını arttırmaktadır.

Faşist Türk cuntasının uyguladığı ekonomik-politika sonucu, işçilerdeki yoksullaşma her gün daha da derinleşiyor. Enflasyon ve pahalılık artarken, işçi ücretlerinde reel ve sayısal düşüş olmaktadır. İşçilerin aldıkları ücret ev kirasına bile yetmemektedir. Ancak kuru ekmekle geçinebilen, daha doğrusu açlıktan ölmeyecek kadar dayanabilen işçilerin durumu her gün daha da kötüleşmektedir. İşçilerin durumu, dayanılır bir noktayı çoktan aşmış, kaldırılamaz bir düzeye gelmiştir. İşçilerin bu yük altında daha fazla sessiz kalması beklenemezdi.

Nitekim son bir yıl içerisinde işçi eyleminde yükselme meydana geldi. 100 bin işçi greve girerken, değişik eylemlere katılan işçilerin sayısı ise, 500 bini aştı. Şu anda greve başlayacak 65 bin işçi bulunuyor, anlaşma sağlanamazsa bu sayı 500 bine çıkacak. Bu yükseliş, işçilerin üzerlerindeki baskı çemberini kırdıklarını da göstermektedir. Öyle ki, mart ayı boydan boya bir eylem ayı oldu. (bkz. çizelge.)

İETT şoförlerinin İstanbul'da işi yavaşlatma eylemi ardından birçok işyerinde benzeri eylemler, yemek boykotları, toplu viziteye çıkma eylemleri gerçekleştirildi. Çizelgeden de görüleceği gibi, işçiler yaygın eylemlilik içerisinde bulunuyorlar. Hatta, bu eylemlerin çoğunluğu sendikaların karşı çıkması ve polisin engel oluşturmak istemesine rağmen gelişti. İşçiler birçok iş kolunda sendikalar yanaşmasa da eylemlere geçeceklerini açıktan duyurdular.

Örneğin, Cevizli Dikimevi'nde çalışan işçiler artan baskılar üzerine eyleme geçtiler. Bu dikimevinde eylemin başlaması üzerine, bütün askeri işyerlerinde eylemler yapıldı. Cevizli Dikimevi'nde askeri disiplin altında çalıştırılan işçiler, E-5 karayoluna çıkıyor, yolu kesiyor, polisin joplu saldırısına birbirlerine kenetlenerek karşı koyuyorlar. Yine, toplu viziteye çıkan Tersane işçilerine karşı polisin yönelttiği joplu saldırıya rağmen, işçiler eylemlerini sürdürüyorlar. Tekel Cevizli Sigara Fabrikası'nda sendika yönetiminin karşı çıkmasına rağmen, işçiler eyleme geçtiler. Pendik Tersanesi işçileriyse polis barikatını yarıp sendikacıları da kendileriyle birlikte eyleme katılmak zorunda bıraktılar.

İşçilerin eylemlerinin oluşturulan tüm engellere rağmen durdurulamaması ve devam etmesi, işçi hareketindeki yeni yükselişin devam ettiğini göstermektedir. Demir-çelik fabrikalarında çalışan 24.000 işçinin grevinin başlaması 8 saat kala, hükümetçe ertelenmesi büyük tepkilere yol açtı. İşçiler, yaptıkları toplantılarda, alınan bu kararı protesto ettiler.

İşçi eylemlerindeki bu yükseliş, bu yılın işçi hareketleri açısından yaygın eylemlerle dolu olacağını göstermektedir. İşçiler suskunluk çemberini kırmış, alanlara daha fazla akmaktadırlar. 26 Mart seçimlerinin hemen ardından gelecek zam dalgası, grev, eylem ve gösteri dalgasının yükselmesine de yol açacaktır. Yaşam olanakları zaten en asgari ölçüye indirilmiş olan işçiler, bu son zamlarla birlikte, daha fazla yoksulluğun, açlığın içerisine itileceklerdir. Bu da, kabaran öfkeyi yükseltecektir. Yeni eylemlerin başlamasına yol açacaktır.

İşçilerin ekonomik amaçlı eylemleri, sadece bu düzeyle sınırlı kalmayacaktır. Bu giderek siyasal amaçlara da yönelecek ve düzeni daha fazla hedefleyecektir. Yapılan eylemlerde işçiler, siyasal amaçlarını da yer yer dile getirdiler. Eylemlere katılımın yüzde yüze yakın olması tüm işçilerin yer alması da önemli bir kazanımdır.

Türkiye işçi sınıfı tarihinde ilk kez bu derece yaygın eylemler görülüyor. Çeşitli iş kolları ve bölgelerde görülen eylemler, işçiler arasındaki birliğin güçlendiğini de göstermektedir. Kürdistan'da PKK önderliğinde gelişen ulusal kurtuluş mücadelesinin de yoğun etkisi ile işçi eylemleri daha da güçlenecek ve esas doğrultusuna, faşist rejime karşı mücadele rotasına girecek, iktidarı hedefleyecektir. İşçi ve öğrenci-gençlik hareketleri, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin yakın etkisi ile doğru bir temele de oturabilecektir.

Mart ayı işçi eylemleri

İşyeri	Eylem	İşçi sayısı	Gün
İETT işçileri	2 saat işe geç başlama	8500	7-8.03.89
İETT şoförleri	iş yavaşlatma	3000	7-8.03.89
İskenderun ve Ereğli Demir-Çelik	servis ve yemek boykotu	24000	11-24.03.89
Gölcük Tersanesi	toplu viziteye çıkma, sakal bırakma	6000	14-15.03.89
Derby	servis ve yemek boykotu	1251	14.03.89
Eskişehir hava ikmal merkezi	toplu vizite, sakal bırakma	1500	15.03.89
Balıkesir 1012 Ağır Bakım Ana Tamir Fabrikası	servislere binmeyip şehir merkezine yürüyüş	540	15.03.89
Kırıkkale Makina Kimya End.	sendika binasına baskın	1000	15.03.89
Cevizli 1 nolu Dikimevi	E-5 yolunu 3 s. trafiğe kapatma	1800	17.03.89
Gemlik'ten Çorlu'ya bütün askeri işyerlerinde (60 işyeri)	yemek boykotu, sakal bırakma	8900	17-21.03.89
İstinye, Haliç, Camialtı Ters.	toplu vizite, yemek boykotu	4000	20.03.89
İstinye, Haliç, Camialtı Ters.	yemek boykotu, yürüyüş	4000	21.03.89
Haliç, Camialtı Tersaneleri	yemek boykotu, yarım gün iş bırakma	1500	22.03.89
Makina Kimya Endüstrisi Bütün fabrikalarda	yemek boykotu	15.000	22.03.89
Karayolları işçileri	toplu vizite, yemek boykotu, yürüyüş	2300	21.03.89
TPAO işyerleri	yemek boykotu	11.000	22.03.89
Tüpraş	toplu vizite	1200	22.03.89
ANSA	yemek boykotu, toplu vizite	125	22.03.89
FÜRSAN	yemek boykotu, toplu vizite	225	22.03.89
Cam fabrikaları	kademeli grev	13.000	22.03.89
Ereğli Demir-Çelik	yemek ve servis boykotu, yürüyüş	5000	22.03.89
Ereğli Demir-Çelik	şehir merkezine yürüyüş	6500	23.03.89
Pendik Tersanesi	yemek boykotu, toplu vizite	1300	22-23.03.89
Tekel Cevizli Sigara	yemek boykotu	3700	23.03.89
Şehir hatları vapuru	pasif direniş		23.03.89
Toplam		125.341	

BERXWEDAN'IN NOTU:

El Salvador'da seçimler 19 Mart'ta yapıldı. Seçim sonuçları ARENA (Cumhuriyetçi Milliyetçi İttifak) partisinin lehine oldu. El Salvador'da yapılan seçimleri ARENA'nın kazanması, Salvador'da 9 yıldır süren iç savaşı daha da şiddetlendirme eğiliminde görülüyor.

Seçimlere, şimdiki Başkan Jose Nopoleon Duarte katılmadı. Duarte ağır hasta olduğundan, seçimlere, eski Planlama Bakanı Fidel Chaveznena, Hıristiyan Demokrat Partisi'nin adayı olarak katıldı. Hıristiyan Demokrat adayın karşısında ise ARENA partisine mensup, işadamı Alfredo Christiani vardı. Bunların yanısıra 19 ay önce sürgünden seçimlere katılmak için dönen Demokratik Birlik Partisi adayı Guillermo Ungo'da şansı kuvvetli adaylar arasındaydı. Ungo, daha önce FMLN ile ittifak kurmuştu.

Seçimlere katılan bu partilerin yanısıra, FMLN (Farabundo Marti-Ulusal Kurtuluş Cephesi), seçimleri boykot kararı aldı. FMLN, seçimleri boykot kararına, seçime katılma konusunda kendi önerilerinin kabul edilmemesi üzerine vardı. FMLN, şartlarının kabul edilmemesi ve seçimi boykot kararı alması üzerine, çeşitli eylemlere de girişti. Böylece, seçimleri sabote etmeye yönelik çabalarını yoğunlaştırdı.

El Salvador'da 1 milyon 834 bin seçmen 262 seçim bölgesinde oy kullandılar. FMLN, önce seçimlere katılacaklara karşı da şiddet uygulayacağını açıkladı, sonra bu kararını değiştirdi. Bu da seçime katılımın düşmemesine yol açtı.

FMLN, seçimler yaklaşırken, eylemlerini yoğunlaştırdı. Önce başkanlık sarayına yönelik roket atar saldırısı düzenledi. Peşinden ulaşımı felce uğratan eylemlere girişti. Saldırıların yoğunlaşmasına rağmen hükümet, seçimlerin yapılacağını açıkladı.

Seçimlerin yapıldığı gün, FMLN gerillaları başkent San Salvador'a ve daha birçok alana yönelik saldırılar düzenlediler. Hükümet kuvvetleri ile çıkan çatışmalar sonraki günlerde de devam etti.

Hükümet kuvvetlerinin saldırıları esnasında 3'ü gazeteci, 32 kişi öldürüldü.

Seçimleri kazandığı açıklanan ARENA partisi adayı Alfredo Cristiani, Salvador'da faaliyet gösteren "Ölüm Mangaları"yla sıkı ilişki içinde bulunmaktadır. Alfredo Cristiani seçimi kazandığında, FMLN'ye karşı saldırıları arttıracağını da seçim kampanyası sürecinde belirtmişti.

ABD'nin Orta-Amerika'daki en önemli dayanağı olan Salvador'da ARENA'nın adayının seçimi kazanması, çatışmaların yeniden kızışma ihtimalini de güçlendiriyor.

Böylece Salvador'da başlatılan barış sürecinin FMLN açısından da sona erdiği görülüyor. FMLN bir süre mücadeleyi durduran bir sürece girmişse de son seçimler, ülkenin gerçek bağımsızlığına kavuşması ve demokrasinin getirilmesi için silahlı mücadelenin tek yol olduğunu göstermiştir.

Dost bir gazetecinin El Salvador seçimleri öncesinde hazırladığı yazıyı olduğu gibi yayınlıyoruz.

FMLN, hükümeti geri çekilmeye zorluyor

FMLN'nin sivil ittifak ortağı FDR (Frente Democratico Revolucionario-Devrimci Demokratik Cephe)'in Başkanı Guillermo Ungo'nun 19.03.1989 tarihinde yapılacak başkanlık seçimlerine aday olarak katılmaya karar vermesi karşısında oldukça rahatsız olan El Salvador gerilla hareketi FMLN (Frente Farabundo Marti de Liberacion Nacional-Farabundo Marti, Ulusal Kurtuluş Cephesi) kararı hemen reddetmesinden sonra, 24.1.1989 tarihinde ülkedeki gerici cepheyi temsil eden hükümetin, sağ muhalefetin ve ordunun içinde bulundukları dengeyi açıkça aynı düzeyde sarsan politik bir saldırıyı başlattı. "Seçimlerin bir barışa dönüştürülmesine hizmet edecek bir FMLN öneri paketi"ni FMLN, Hıristiyan Demokrat Devlet Başkanı Napoleon Duarte'ye iletilmek üzere Meksika'da El Salvador Başpiskoposu Rivera Y. Damas'a verdi. FMLN öneri paketinde, planlanmış olan başkanlık seçimlerinin bazı koşullar altında yarım yıl ertelenmesinin kabul edilmesini istemişti. O ana kadar FMLN, mevcut koşullar altında El Salvador'da yapılacak tüm seçimlerin karşısında duruyordu, zira seçimlerin, ABD'nin karşı-devrim stratejisinin bir parçası biçimindeki göstermelik demokrasi maskaralığı olduğunu ve sadece savaşın uzamasına hizmet edeceğini savunuyordu. FMLN'in en önemli koşulları şunlardır:

—Seçim gününde güvenlik güçlerinin tümünün kışlalarına geri çekilmesi, halk hareketi üzerindeki her türlü baskının derhal durdurulması ve ordunun tüm seçim çalışmalarına tam bir saygı göstermesi,

—FDR üyesi partilerin oluşturduğu seçim ittifakı CD (Convergenicia Demokratica-Demokratik Sözleşme)'nin Sosyal Demokrat Partisi ile birlikte merkezi seçim konseyine alınması ve seçimleri garanti altına alacak, uluslararası gözlemcilerin koordine edeceği bir seçim kontrol komisyonunun sivil ve hümanist örgütlerden oluşturulması,

—Tüm partilerin üzerinde anlaşacağı bir seçim yasasının çıkarılması ve yurt dışında bulunan tüm El Salvadorluların seçime katılmasını olanaklı kılacak bir seçim hukukunun kararlaştırılması,

—ABD hükümetinin hiçbir partiyi desteklememesi ve seçimlere hiçbir şekilde müdahale etmemesi.

Tüm bunlar karşısında FMLN, seçim sonuçlarına saygılı olacağını, bu süreçte hiçbir taciz hareketine girişmeyeceğini, buna bağlı olarak kendilerini güvenlik güçlerinin Counter-İnsurgency planı (Karşı-devrim planı)'ndan uzak tutması halinde seçilecek belediye başkanlarını kabul edeceğini belirtiyordu. Ve bir de, sağlanacak ateşkese hükümet güçlerinin seçimlerden iki gün öncesinden iki gün sonrasına kadar uymalarını şart koşuyordu. Aksi durumda belediye başkanlarını kabul etmeyecekti. Yine, önerilerin gerçekleşmesini kolaylaştırmak amacıyla, Duarte Hükümet'i, anayasanın aksine, seçim gününe kadar işbaşında kalabilecekti.

Hükümet ve bugüne kadar yapılan geleneksel seçim koşulları altında haklı olarak seçimlerden zaferle çıkacağını umudeden muhalefetteki sağ-radikal Arena Partisi ile ordu yönetimi, anayasaya aykırılığına işaret ederek önerileri derhal reddettiler. Fakat, iki önemli güç olan Katolik Kilisesi ve ağırlıklı olarak da ABD, duruma müdahalede bulunarak, onları en kısa zamanda açık reddedici tavırlarından vazgeçmeye ve mümkün olabilecek manevralara başvurmaya zorladılar. İlginç bir gelişme de, sağ-radikal eğilimlere yakınlığı ile tanınan ABD başkan yardımcısı Don Quayle'nin, FMLN önerilerini, 4.2.1989 tarihinde San Salvador kentinde yaptığı bir basın konferansında ileriye atılmış bir adım olarak değerlendirmesi oldu. Ayrıca, ABD Kongresi'nde çoğunluğu temsil eden "Demokratlar", Duarte'ye yazılı tehditte bulunarak, FMLN'nin teklifine yanaşmaması halinde 400 milyon dolar tutarındaki parasal yardımı vermeyi reddedeceklerini bildirdiler. ABD'nin bu müdahalesinden sonra sadece başkan Duarte değil, aynı zamanda Arena Partisinden politikacı ve ölüm mangalarının perde arkasındaki adamı olan D'Aubuisson da kendilerini belli oranlarda daha anlayışlı göstermeye koyuldular. D'Aubuisson, önerilerini parlamentoda açıklayabilmeleri amacıyla gerilla önderleri için sınırlı bir zamanı kapsayan bir affın ilan edilmesini talep etti. Duarte ise, tüm partilerden karşı bir öneri paketinin oluşturulup benimsenmesini istedi. Bunlara ek olarak, başkanlık seçimleri adayı olan Hıristiyan Demokrat Chavez Mena da, seçimlerin ertelenmesini kabul etti. Arkasından FMLN, 6.2.1989 tarihinde bir çağrı yaparak, "ülkedeki gerçek iktidar gücü olan" ordunun bir düşünce belirlemesini, tavır takınmasını ve ateşkesin üç ay daha uzatılmasını talep etti. Bu talebe cevap hemen verildi. 13.2.1989 tarihinde Savunma Bakanı Vides Casanova, eğer Duarte, anayasayı ihlal eden gerillaların emri-arzusu olan seçimlerin ertelenmesini yerine getirirse, ordunun darbe yapacağını açıkladı. Bir gün sonra da FMLN, önerisinin kabul edilmesi ve ordu ile bir anlaşmaya varılabilmesi durumunda silahlı mücadeleyi durduracağını ve acilen bir ateşkesi duyurmaya hazır olacağını açıkladı. 20-21.2.1989 tarihleri arasında, Meksika'nın tatil yeri Oaxtepec'te 13 Salvador partisinin FMLN ile bir görüşmesi oldu. Bu görüşme vesilesiyle FMLN, silahlı mücadeleyi durdurabilmesi için gerekenleri ve tek ulusal güvenlik gücünün kabullenmesinin koşullarını izah etti. Kısaca şu taleplerde bulundu:

—Geçmiş dönemde Başpiskopos olan Romero'nun, FDR önderlerinin katili ve sivil halka karşı işlenmiş çeşitli katliamların sorumlusu olan kişilerin cezalandırılması,

—Toplumun askerileşmesini durdurmaya imkan yaratmak ve ordunun politik gücünü kırmak için, güvenlik güçleri saflarındaki asker sayısının 12.000 kişiye, yani 1978 yılındaki orana düşürülmesi,

—Ordunun denetimine verilmiş ulusal polis teşkilatı, finans polisi teşkilatı ve ulusal muhafızlar alayı gibi çeşitli güvenlik güçlerinin dağıtılması ve bunların tek güç biçimine dönüştürülerek İçişleri Bakanlığının kontrolü altına alınması.

FMLN delegasyonunun başında bulunan ve aynı zamanda "El Salvador Komünist Partisi"nin ileri gelen üyelerinden biri olan Şefik Handal, önerilerin ciddiye alınmaması halinde FMLN'in askeri operasyonlarını daha da genişleteceğini bu görüşme esnasında açıkladı. Görüşmenin sonucunda, aralarında Arena Partisinin de bulunduğu tüm partiler, FMLN'nin önerileri üzerine başkan Duarte'nin müzakerelere başlaması için çağrıda bulunan bir ortak açıklama yayınladılar. Duarte, seçimleri 30.4.1989 tarihine ertelemeyi hedefleyen karşı önerilerle çağrıya cevap verdi. O ana kadar sözde anayasaya bağlılık temelinde hareket eden ordu, Duarte'nin önerisini kabul ederken, baştan beri belirlenen seçim gününün muhafaza edilmesinden yana olan hem Arena Partisi, hem de seçimlerin daha sonraki bir döneme ertelenmesini isteyen ve ancak bu koşullarda demokratik bir seçimin organize edilebileceğini savunan "Convergencia Democratica-CD"nin başkanlık adayı öneriyi reddettiler. Seçim gününün tesbit edilmesi amacıyla bir referandumun (halk oylaması) yapılmasını daha sonra öneren FMLN de Duarte'nin seçim gününe ilişkin önerisini kabul etmedi.

Öneriler ve karşı önerilerle dolu bu oyunun belirli bir dönem daha süreceği anlaşılmaktadır. Bu arada ordunun 1.3.1989 tarihinde tek taraflı ilan ettiği üç aylık bir ateşkes önerisi de, iki taraflı gücün danışması temelinden yoksunluğu nedeniyle FMLN tarafından kabul edilmedi. İşin gerçeğinde ise şu anda ordu, çatışmaların yoğun olduğu, bir anlaşmaya gerek duymadan kalabileceği ve zaten kimsenin ateşkesin uygulanıp uygulanmadığını kontrol etme kudretinde olmadığı bölgelerde, büyük askeri operasyonları sürdürmektedir.

Ülkenin egemen oligarşisine ait çeşitli güçlerin şaşırtıcı manevra girişimleri arkasında, şimdiye kadar esas olarak ABD tarafından formüle edilen karşı-devrim stratejisinin El Salvador'da pratik olarak iflas nedeni bulunmaktadır, Geçen yıldan bu yana FMLN, özellikle askeri operasyonlarını coğrafik ve nitel açıdan etkileyici ve hissedilir düzeyde genişletebilmiştir. Silah malzemeleri ana deposunun yarısının imha edilmesi olayının da dahil olduğu, 1.11.1988 tarihinde ulusal muhafızlar alayı merkezi karargahına yönelik olarak gerçekleştirilen saldırı, FMLN'in başlattığı saldırı taarruzunun zirvelerinden birini oluşturmaktadır. Aynı zamanda FMLN, ülkede bulunan belediye başkanlarının büyük bir bölümünün istifa ettirilmesi konusundaki zorlamalarında ve böylece egemen Counter Insurgency (karşı-devrim) stratejisinin sivil cephesinin esaslı bir kesitinin tarafsızlaştırılmasında da önemli bir başarı elde etti.

FMLN, askeri alandaki başarılarına paralel olarak, ülkenin politik ve ekonomik cephelerinde içinde bulunduğu derin krizi, hatırı sayılır derecede kabaran toplumsal mücadelelere dönüştürmede de olumlu sonuçlar alabildi. Besbelli ki FMLN, mevcut durumdan hareketle, gerçek demokratik koşullar ortamında yapılacak seçimlerde halk güçlerinin reel bir zafer şansına sahip olabileceklerini düşünmüştür. Rakipleri durumunda olan ve geçen yılın belediye seçimlerinden zaferle çıkan Arena Partisinden Hıristiyan Demokratlar ile ordu, şu anda çok yönlü olarak ciddi ve zorlu bir konumun içinde bulunmaktadırlar. ABD'nin karşı-devrim stratejisinin temel dayanağı görevini üstlenmiş olan ve bu esnada da görülebilir derecede bu rolünde iflas eden Hıristiyan Demokratlar, FMLN'in Arena Partisi karşısındaki şansını yükseltebileceğinden dolayı, özünde seçim gününün ertelenmesine asla eğilimli olmadılar, ama diğer taraftan, FMLN ve CD'nin temsil ettiği halk güçlerinin zaferini veya nisbi düzeydeki bir politik güçlenmelerini bile engellemek arzusundalar. Duarte tarafından uygulanan kapsamlı ve çok boyutlu karşı-devrim stratejisinin boşa çıkmasından sonra Arena Partisi ordu ile bir araya gelerek, halk hareketine karşı askeri açıdan ana özellikleri tüm halk kesimlerinin imhasını içeren bir biçimde kendisini gösterecek genel bir cephesel saldırının başlatılmasını önüne koydu.

Bu gelişmelerle beraber, egemen blokta bulunan rakip güçlerin başvurdukları politik manevralar, belirleyici rolün kendileri tarafından değil de, eninde sonunda ABD tarafından oynanacağına işaret etmektedir. Reagan hükümetinden daha fazla yeni ABD hükümeti, kendi arka bahçesinde de asgari düzeyde demokrasinin ve insan haklarının savunuculuğunun yerine getirilebileceği ve direkt bir askeri zor kullanımı yerine, başarılı bir devrimci hareketin de icabında ekonomik baskılar yoluyla ciddi oranda tarafsızlaştırılabileceği olasılığına oynamaya yeltenmektedir. Bu noktada, salt ABD Kongresinde bulunan "demokratların" güçlü muhalefeti bir rol oynamamakta; aynı şekilde, Orta-Amerika'da çatışmalardaki kabarışı dindirmeye yönelik bölgesel çabaları karakterize eden uluslararası durum ve bir de ABD'nin Batı-Avrupalı ittifak üyelerinin "demokratlara" sunduğu aktif destekler de, önemli bir işlev görmektedir. Ancak, önerileri burjuva demokrasisinin savunucuları tarafından özünde açıkça hiç reddedilmeyen FMLN/CD'nin bir zaferi gibi, Arena Partisi ve El Salvador ordusu tarafından uygulanmak istenen "topyekün savaş" çizgisi de, ABD'nin arzuladığı hedeflere aykırı düşmektedir. Herhalde bu koşullar altında FMLN, karşıtları cephesindeki güçlerin karar verme sürecini daha da ilerletebileceğini mümkün görmektedir. Buna bağlı olarak, 2.3.1989 tarihinde San Salvador kentinin birçok kenar mahallesinde, FMLN'in başarılı büyük bir askeri taarruzu da gerçekleşti.

K. A. / 8.3.1989

DEVRİMCİ MÜCADELEDE EDEBİYAT VE SANAT ETKİNLİĞİ ÜZERİNE

—V—

Kürdistan toplumunda sanat ve edebiyat

Sanat ve edebiyata yaklaşım biçimi, insanların temel yaşam değerlerine verdiği önemi göstermektedir. Temel yaşam değerleri çeşitli faktörlerden oluşur. Bunlar, tarihin çeşitli dönemlerinde farklı konuları içermiştir. Yurt sevgisi, üretim, barış, savaş, yaşam, ölüm, insan sevgisi, din ve ideoloji gibi değerlere duyulan sevgi ve bunlar karşısındaki tutum insanları sanat çalışmasına yönelten sebeplerin başında gelmektedir. Tarih boyunca insanların sanata konu edindikleri bu kavramlar kuşkusuz Kürdistan toplumu için de geçerlidir.

Binlerce yıllık tarihi boyunca işgal ve istilalara maruz kalan Kürdistan halkının temel yaşam değerlerine bakışı ve bunları yorumlama tarzı kuşkusuz tarihsel-toplumsal özelliklerine göre bir hal almıştır. Yerli egemen sınıfların kendi içlerinde bir birlik oluşturmamaları ve bu durumu yabancı düşmanları rahatça emellerine kavuşur duruma getirmeleri, Kürdistan tarihi ve toplumu için ta başından beri büyük bir olumsuzluk kaynağı olmuştur. Ülkesi sürekli yabancı güçlerin işgal ve istilalarına uğramış, bu durumda, kendisi ile birlikte birçok olumsuzluğun gelişmesine yol açmıştır.

İşgal ve istilalara karşı yürüttükleri direnişlerde sık sık dağlara çekilen ve bu bakımdan uzun süreler yerleşik tarımsal faaliyetlerden kopuk durumda yaşayan halkımızın sanat ve edebiyat çalışmalarının sınırlı kalması ve döneme tekabül eden bir gelişmeye ulaşamaması, daha sonraki nesillerin de güçlü bir mirasa sahip olmamalarını beraberinde getirmiştir. İslamlığın kabulü ile birlikte bu dinin sanat ve edebiyata bakış açısı ve bu faaliyetler üzerindeki sınırlandırmaları halkımızın yaşadığı bir olaydır. Putperestliğe karşı yoğun bir mücadele yürütmüş olan islam dininin kurucuları resim, heykel vb. sanat çalışmalarını putperestliğe çağrışım yaptığı gerekçesiyle yasaklamıştır. Bu bakımdan islamlıkta gravür resim dışında resim ve heykel çalışması yapılmamıştır. Halkımızın bu alandaki çalışmaları kilim ve halılar üzerindeki motiflerle, süs eşyaları üzerindeki resimleri aşmamıştır. Heykel dalında ise islamın koyduğu yasak, halkın bu alandaki çalışmalarını tamamen engellemiştir.

Halkımızın tarihi boyunca en büyük özlemi olan özgürlük davası ve sömürgecilere karşı yürüttüğü mücadeleler ancak müzik ve folklorda dile gelmiştir. Feodal dönemde asimilasyon kurumlarının daha sonraki süreçte olduğu gibi geniş imkanlarla yürütülememesi, müzik ve folklorda Kürdistan'a özgü motiflerin ortaya çıkıp gelişmesini engelleyememiştir. Kürdistan müziği, Kürt hakının binlerce yıllık ezilmişliğini dile getirmekle kalmamaktadır. Tarihe karşı alacaklı durumda olan ve kaybedecek hiçbir şeyi kalmadığından haksızlığa meydan okuyan bir duygu yaratmaktadır. Özgürlük mücadelesinde yüzbinlerce insanını yitirmiş bir halkın gür, sade ve ağırbaşlı sesi vardır. Kuşkusuz bir türkünün sözleri ne olursa olsun onun müziğinin insan üzerindeki etkisi, insan hayalinde canlandırdığı görüntü ve duygular o müzik hakkında çok şey ifade eder. Bugün insanı uyutan müzikten tutalım da savaşa götüren çeşidine kadar müzik vardır. İnsanların hayvani güdülerini harekete geçiren müzikten tutalım da düşünceye sevk eden türüne kadar müzik vardır. İnsanı dinlendiren müzik vardır, çalışma esnasında insanların dikkatini geliştiren müzik vardır. Bu durum karşısında bir müziğin ya da folklorun hangi duyguların ve özlemlerin eseri olduğunu bilmek o kadar zor değildir. Kürdistan müziği ve folklorunun insan ruhu üzerindeki etkisi bellidir. Bu konuda PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN şu değerlendirmeyi yapmaktadır:

"... Türkülerimiz aynen silah sesleri gibidir. Yani halkı uyandırır ve savaşa çağırır. Oyunlarımız aynen gerillanın hareket tarzıdır. Öyle değerlendirmek gerekir. Bu aşamada rolü budur. Zaten incelenir araştırılırsa halk sanatımızın özünde bu yatar. Yani kendi hareketli, direnişçi, savaşçı özelliği yatar. Bunu inceleyin, araştırın bulursunuz. Sanatı modernleştirmek isteyenler, çağdaş halk savaşlarına dönüştürmek isteyenler, özünü ancak bu şekilde tespit ederek ve gelişimi başararak sanatı da ilerletebilirler. Başka türlü mümkün değildir..."

Kürdistan halkının kendi milli değerlerini canı pahasına koruduğu ve toplumun kendi dinamizminin hala güçlü olduğu dönemlerde ulusal motifleri net bir şekilde çizmesi kaçınılmazdı. Halkımızın yaşadığı döneme tekabül eden değer yargıları ve ilgi alanları en iyi biçimde sanata yansımıştır. Özgürlük istemi, birlik istemi, güçlü olma arzusu şiirlerde, türkülerde, folklorda tam sanat ölçüleriyle şekillenmiştir. Feodal dönemin Kürdistan müziği, yiğitlik, kahramanlık başta olmak üzere birçok konuyu işlemiştir. Zulme karşı direnişlerin somut kazanımlarla neticelenmemiş olmasıı bu konudaki türkülerin ağıt biçiminde olmasını birlikte getirmiştir. Kadın üzerindeki feodal baskı ve daha çok da kadının evlilikte özgür iradesini gerçekleştirmemesinin Kürdistan müziğinde önemli yeri vardır. Birçok türkünün kadın dilinden söylenmesi ve uğradığı haksızlığı dile getirmesi türkülerimizde çok rastlanan bir durumdur.

Kürt müzik ve folklorunun en önemli özelliği, hakim sınıflara yaranmak, onları memnun etmek ya da sanatı meslek olarak seçip maddi bir fayda temin etmek için ortaya çıkmamış olmasıdır. İster aşk, ister yiğitlik, isterse birçok insan meziyetini övmede olsun, candan, içten ve serbestçedir. İnsan duygusunun en doğal dışa vurumudur. Belli kural ve kalıplara hapsedilmemiştir. Acılar, sevgiler, coşkular en yalın biçimiyle ortaya serilmiştir. Durum böyle olunca müziğe ve folklora konu olan olay ve durumlar çok iyi anlaşılabilmektedir. Halkımızın çektiği ızdırapları, sevgisi, özlemleri ve çeşitli olay ve konular karşısındaki duygusu hiçbir yapmacıklığa, farklı göstermeye gerek görülmeden ortaya konmuştur. Burada sanat ile insan arasındaki doğal ilişki, sanat ile sanata konu olan durum arasındaki ilişki, insan duygu ve düşüncesinin sanat yoluyla dışa vurumu en açık biçimde görülmektedir.

Ehmedê Xanî

Feqê Teyran

Halbuki birçok halkın durumu böyle değildir. Sanata uygulanan kural ve kalıplar bir duygu ve düşüncenin doğru biçimiyle ifadesini engeller. Zaten bu hangi türden olursa olsun, hemen farkedilir. Sözle müzik arasındaki uyum, müziğin makamı ile ifade edilmek istenen duygu ve düşünce arasındaki ilişki sahte ve yapmacık olunca hemen belli olur. Örneğin, hareketli ve ancak bir oyunun ritmi olan bir müzikle ağıt yakmak gülünçtür. Tamamen hayal ve fanteziye dayanan, insan duygu ve düşüncesinin yabancı olduğu bir sanat ile, insan ve yaşam gerçekliğini hemen ifade eden bir sanat arasında fark vardır. Örneğin, Osmanlıların divan şiirinin hapsedildiği katı kurallar onun son derece biçimci bir tarzda ele alınmasını doğurmuştur. Bu şiirin kaç kişiyi duygulandırdığı, önüne bir perspektif açtığı tartışma konusudur. Bu şiirde her şey zorlamadır. Sevgiler, övgüler ve yansıtılmak istenen ruhsal durum son derece sahte ve zorakidir.

Türkülerimizin tümü, halk yaşamının sanatsal ifadesidir. Kürdistan'da yazı dilinin kullanılmaması, yazılı edebiyata konu olan sanatın türkü şeklinde söylenerek günümüze kadar gelmesine yol açmıştır. Türkülerin uzun olması da bu yüzdendir. Halkımızın başka sanat dallarında yoğun faaliyet gösterememesi, sanat faaliyetini daha çok müzik ve folklorda ortaya koymasını sağlamıştır. Folklorun oldukça coşkulu, anlamlı ve canlı olması, halkımızın duygu, düşünce ve özlemlerinin en doğal biçimde vücut hareketlerine yansımış olmasındandır.

Özgürlük ve milli birlik, Kürt aydın ve sanatçıları tarafından kendi eserlerinde dile getirilmiştir. Bunun yanısıra, devlet şeklindeki siyasal örgütlenmenin başarılamamış olmasının sanat ve edebiyat üzerindeki olumsuz etkisi yüzlerce yıl önce Ahmedê Xanê tarafından dile getirilmiştir. Ahmedê Xanê, Mem û Zîn isimli manzum eserinde bunun acısını dile getirmektedir. Mem û Zîn, Kürdistan'da yazılı edebiyatın en önemlilerinden biridir.

Kürdistan halkının sanat ve edebiyatında bazı konulara rastlanmaz. Devlet şeklindeki örgütlenme gerçekleşmediği için, örneğin saray ve saray entrikalarını ve savaşlarını konu alan hikayelerin çoğu türkü halinde söylenmektedir. Tümünde de feodal yiğitlik ve kahramanlık övülürken, ihanet, teslimiyet ve korkaklık yerden yere vurulmaktadır. Yine halkımızın istilacı ve sömürgeci güçlere karşı direnişleri, namusunu, şerefini ve ülkesini koruma mücadelesi müziğe konu olmuştur. Tek tek de olsa direnen ve savaşan kahramanların şahsında özgürlüğün ve insanca yaşamın değeri dile getirilmiştir. Dünya halkları içinde özgürlüğü uzun süre gaspedilmiş ender halklardan biri olan Kürdistan halkının sanatında bireysel tutkulara pek az yer ayrılmış olmasının sebebi özgürce namusuna, şerefine sahip olarak bir yaşam sürdürmesinin ne kadar yüce bir değere layık görüldüğünü açıklamaktadır.

Sömürgeci sistemin yaşamın her alanına damgasını vurup toplumu kendisine yabancılaştırmasıyla birlikte, her şeyde olduğu gibi sanatta ve edebiyatta da yabancı ölçü ve üslubun hakim olmaya başladığı, Kürdistan toplumunu kendi adına düşünme, ağlama, gülme gibi ölçüleri birbirine karıştırdığı görülmektedir. Ulusal değer yargıları, yöresel anlamda da olsa sosyal yapının örgütsüz ve dağınık hale gelmesiyle birlikte yitirilmiş ve yabancı ölçülere bağımlılık gelişmiştir. Kürtlük hor görülmeye, aşağılanmaya başlanmış; Kürtçe sanat bir yana, konuşmak bile yasaklanmış; sömürgeciliğin dayattığı yaşam içinde kendilerine bir yer bulmak isteyenler, öncelikle adil kültüre ister istemez sarılmışlardır. Binlerce yıllık insanlık değerleri adeta yıkılmaya mahkum olmuştur. Kürdistan insanı o kadar düşürülmüş ki, kendi varlığıyla savaşır duruma getirilmiştir. Sömürgecilerin ülkemizi cehennem gibi gösterme politikaları cahil, aydın, okumuş, okumamış olan büyük çoğunluğu bu yönde şartlandırmıştır. Kişide gelişen kendine güvensizlik duygusu ve kendi kendinden utanma, onu süratle düşmanla birleşmeye itmiştir. Bu durumda sanat ve edebiyatta gelişme bir yana, var olan değerlere sahip çıkma bile gerçekleşememiştir. Sömürgeci sistemin dayattığı yaşam ve düşünce biçimi, kendi varlığının ortadan kaldırılmasına seyirci kalan bir uyuşuk ve vurdumduymaz tipi yaratmıştır.

Böylesi koşullarda, kişinin temel yaşam değerleri karşısındaki durumu ne olabilir ki? Her olumsuzluğun nedeni olarak kendi varlığını gören insan, hangi olay ve durumlar karşısında duygulanacaktır? Kendisinin itildiği toplum ve çağdışı konumuna kendisi de inanmış bir insanın sanata yaklaşımı ne olabilir ki? Sanat ve edebiyattaki kendine yabancılaşmayı PKK Genel Sekreteri şöyle değerlendirmektedir:

"... Kürdistan'ın çok çeşitli güzellikleri, zenginlikleri vardır. Bir Adıyaman'da Kahta-Nemrut heykelleri dünyanın yedinci harikasıdır. Ve bütün dünya orayı gelip görmek istemekte; gördüğünde de müthiş bir duyguya kapılmaktadır. Orada güneşi seyretmek için mutlaka sabaha kadar beklemektedirler. Dünyanın her tarafından tonlarca masraf yapıp oraya bu bir günü yakalamaya gelmektedirler. Ve bunu sevmekte, o kadar muhteşem görmekte, kutsal görmekte ve yüceltmektedirler. Acaba yanıbaşında yaşayanlarımız, bu duygunun yüzde birini duymuşlar mıdır? Elbette ki hayır. O zaman kendi halkımize bakalım. Böylesine 'Türk' ucubeler kaç paralık adam olabilir? İnsanlığın bu kadar görkemli gördüğü, harika dediği bir olay karşısında biz yoksun, kör ve sağır bir durumdayız. O zaman yurtseverlik ölçütüne bakmak gerekir. Buna bakıldığında yurtseverlikten ne kadar uzak olunduğu görülecektir..."

Yurtseverlik, üretim, yaşam, ideoloji, ulusal birlik, emek vb. temel değerlere yabancılaşmış bir toplum hangi alanda sanata yönelecektir? Burada sömürgeciliğin güldüğüne gülünür, onun ağladığına da ağlanır. Sömürgeci Türk devletinin askerileştirdiği ve katı kurallara hapsettiği sanat ve edebiyatın çok kötü bir karikatürü de Kürdistan'a yansır. Bu durumda bazı doğal yetenekleri olanlar zorunlu olarak Türkçe diliyle sanat faaliyeti sürdürmek zorunda kalırlar.

DEVAM EDECEK

Remz û rûmeta jinên Kurdistanê

RÊHEVALA BÊRÎVAN BÊ MIRIN E!

Di diroka Kurdistanê de jina Kurd, ji alîkî barê kul, derd û êşên giran ên renga-reng herdemê kişandiye, ji aliyê din ji, di bin zilm û zordariya çinayetî û pîkoliya mêran de, piştxuz û xwar buye. Lê belê niha, buyerên ku li Kurdistanê di bin rêberiya Partiya Karkerên Kurdistan-PKK de pêkhatine, roj bi roj vî rengê jiyanê yê kevn, tar û mar dikine û jiyan, tenê bi hemû xeml û rêdana xwe, bi teviya rastiya xwe di nava qehramaniya li hemberê dijminan de, pêşve diçe. Hemû bê hêvîtî û reşiyên ku dijminan danîbûn ber çavê gelê me, niha xweş ji hev ketine û bi xumminiyeka mezin dihilweşin. Êdî me xwe gihandiye berbanga serxwebûna Kurdistanê û azadiya gelê Kurdistanê û rojên serfiraziya şoreşa Kurdistanê bi lez xwe nêziktir dikin. Niha li welatê me hertişt bi xwînê tê avdan û di nav bihara şer de, di nav zêwên têkoşîna şoreşgerî de gul û kulîlkên sor ji rengê xwînê, yên mîna rêhevala me, şehîda jinên Kurdistanê Binefş (Bêrîvan), bi xweşî û geşî vedibin.

Ew gotina kevnar û bingeha paşverutî û nezaniyê, ku dibêje, "Jin dara şikestî ye!" bi xurtiya canê û dilê pola yê hevala me Bêrîvan, li erdê ket û herifî. Rêhevala me Bêrîvan, nîşan kir, ku jin dikare mîna gurzên Rustemê Zal xwe giran bikin û bi jîrî û çalakî bikevin nav karê serbilindiyê û serkeftinên gelek bi nirx pêkbînin. Bi vê baweriya bi rûmet, rêhevala Bêrîvan, xwe nêzîkî welatparêziyê dikir û bi xebata xwe ya xurt û jêhatî, bi ehlaq û rûmetiya çîna karkeran, xwe di nava gelê Kurdistanê de dilivand û di nava gelê me de tovên serxwebûn û azadiya Kurdistanê bi şêweyên paktirîn diçinand. Li hemû bir û êrdmên Kurdistanê, li welat û derveyî welat, gelê me li şûn xwe radikir ser piyan û bersiva daxwazên têkoşîna şoreşgerî, weke xwestekên demê dida.

Salên ku rêhevala Bêrîvan li derveyî welat borandibû, li wê gelek zor û dijwar dihatin. Tenê yek rojê ji, germiya agirê evîna welat di canê wê ye ciwan de sar nebû û sist neket. Rêhevala Bêrîvan herdemê digot, "... Mayina me li welatên biyaniyan, wê rayê gelê me ji welatê wî qut bike û wê me bêxe di nava rewşeka gelek nebaş de..." Ji ber vê yekê, herdemê di nava gel de yê ku li derveyî welat bû, bangeşiya (propaganda) ji bo vegerîneka bi şan û şeref dikir, ku ev vegerin, ji bo serxwebûn û azadiyê di riya çiyayên Kurdistanê re derbas dibe. Lê belê disa ji rêhevala Bêrîvan, hemû derfetên (delîvên) xwe di kar de pêktanîn û di wan salan de, ku ew li derveyî welat bû, bi dilsozî û germiya ji dil, ji bo hişyarkirina gel û avakirina yekitiya gelê me, jiyana xwe borand. Xebatên pir hêja di nav hemû birên gelê me de û pêşemin ji di nav refên jinên welatparêz de pêşve bir. Têkilî hemû xwepêşdan, livbazî û karên Partiya me dibû. Roleka mezin di fêrkirina çand û folklora (govenda) Kurdî de dileyist. Dilê wê ji kûraniya xwe, tevlî dilên şervan û têkoşerên serxwebûnê re lêdixist. Tenê yek carê ji, rizgariya xwe ya kesanî nedabû ber çavên xwe. Bi nifrîneka mezin, li hemû şêwe û rengên jiyana malbatî ya kevn û paşmayî dinêrî. Rizgarî, tenê di rizgariya (xelasiya) gelê Kurdistanê û welat de didît. Hemû kar û delametên ku Partiya me dida pêşiya wê, Bêrîvanê bê dudilî bi cih dianî. Disa ji her roja li derveyî welat, ji bo wê pir bi kul, tivanc û xem derbas dibû. Hêvî û daxwaza Bêrîvanê herdemê ew bû, ku Partî biryara çuyîna welat ji bo wê ji derxîne û wê derfetê bide destê wê.

Bi xebata xwe ya xurt, rêhevala Bêrîvan zû xwe gihand Akademiya Leşkerî ya bi navê Mahsum KORKMAZ. Di Akademiya Mahsum KORKMAZ de, gelek serkeftinên mezin di kesbûn û şexsiyeta xwe de şanî kirin û xwe rind gihand. Hemû sixlet û taybetiyên karkereka şoreşger, di kesbûna xwe de civandin. Ji bo pêşveçûna rêhevalên li dora wê, gelek arîkariyên hêja û buha pêşkêş kir. Bi dilsozî û dilgermî, têkilî hemû kar û barên Akademiyê dibû. Di fêrbûna polîtîkî û leşkerî de, bi lez gelek gavên xurt pêşve avêt. Mina tayrê bazî dida xwe, destên xwe diavêt qilêş û rextên xwe û li pêşiya hemû hevalên koma (gruba) xwe radibû ser xwe, berê xwe dida çiyan û dadiket gelî û newalên kûr. Herdemê, şerhiniyeka gelek bilind nîşan dida û digot, "Divê em rihetiyê nedin dijmin. Divê em, bi şev û roj li xelekên dijmin ên sist û zeîf bigerin û li wir bixin!.."

Bi vê bir û baweriyê, bi vê biryara xwe ya dawî û girêdana xwe bi Partiyê re, bi Serokatiya Partiyê re, bi şehîdên serxwebûn û azadiyê re, bi têkoşerên berxwedanê yên li serê çiyan re û yên di hundurê zindanên mêtingeran de û bi hemû gelê Kurdistanê re, soz da, ku heya dilopa dawî ji xwîna xwe di vê riya serbilindî û şerefê de bimîne û ji dil û can şerê dagirkaran bike. Piştî demekê, derbasî Kurdistana Başûra-Rojava bû. Li gelek êrdim û deverên vê bira Kurdistanê, xebatên welatparêzî û karên şoreşgerî birêve bir. Li hemû cih û derdorên ku ew diçû wan deran, hîkarî û posîdeyên gelek mezin li şûn xwe li wan cih û derdoran dihişt. Bi dehan xort û keçên Kurd, bi Partiyê re girêda. Wan gihand şerê rûmeta netewî û rizgariya Kurdistanê. Di hundurê her malekî de, şoreşeka civakî li dar xist û bilind kir. Wusa ku, jinên temenê wan bibû pêncî salî, disa li hev dicivîn û li ser rewşa welat diaxiftin. Kiribû ku tev, arîkarî û piştgiriya şer dikiran.

Rêhevala Bêrîvan, li dijî hêzên reformist, xwespar (teslîmkar), kevneperest û sosyal şovenist, xebatên gelek hêja birêve bir. Rûçikê wan ê reş û gemar, li pêşberê gel ronahî kir û rastiya van hêz û derdoran eşkere danî holê. Ji ber vê yekê, dema ku ev kes û derdor, li dereki rêhevala me Bêrîvan didîtin, zimanê wan li hev diket û nedigeriya. Ji serî heya binî dilerizin û dihejîn. Nedizanin çi bikin û çawa bikin. Tenê yek gotin ji, ji devê wan dernediket. Hema bi lez karê revîn û bazdana xwe dikiran. Lê belê, rêhevala Bêrîvan disa dida pey wan û di hundurên malên wan de, êrîş dibir ser wan. Wusa dikir, ku heya jin û zarokên wan ji, li hemberê wan radibûn ser xwe. Hevala Bêrîvan, bi lehengî, hogirî û keleşî destên xwe car-caran bi ser çavên wan re dihejand û nifrîna gelê Kurdistanê bi ser wan de dibarand.

Di destpêka bihara sala 1988'ê de, dema ku Partî, biryara çuyîna welat ji bo rêhevala Bêrîvanê derxist, wê xwe, mîna tîrekê bi lez û bez amade kir. Kete nava dilana şahî, xweşî û evindariya welat. Digot, "... Eve çend sal bibûn, min xwe ji bo vê rojê amade dikir. Niha, bi xwîna şehîdên Partiyê em gihan vê rojê. Bila dijmin baş zanibe, ku Bêrîvanê (Afife SAKAK), ku di sala 1985'ê meha Adarê de li Sasunê şehîd ketiye, ji nuh ve, lê bi rengekî nûjentir şîn buye. Bila dijmin zanibe, ku rêhevalên Havva, Rûken, Azîme, Besê, Sakîne û Xanim... tim hene. Bê dawî wê lêxin... Hêviya me ewe, ku li serê çiyayên Botanê, di welatekî serbixwe, azad, demokrat û yekbuyî de, em dilan û şahiya azadiya piroz bi hevre li dar bixin..."

Di mehên bihara sala 1988'ê de, rêhevala Bêrîvan xwe gihand bajarê Cizîra Botanê. Li wir, dest bi karê xwe yê şoreşgerî kir. Herçûqasî, ku dijmin li derdorên Cizîra Botanê gelek bend, azîne û bikaranînên şerê taybetî pêkanîbû ji û gelek kesan, xilasiya xwe tenê di sûd û berjewendên kesanî de didîtin û bi xwarin û vexwarinê xwe mijûl dikiran ji, rêhevala Bêrîvan bi gengaz û derfetên xwe, bi karê xwe yê şev û rojan, vê jiyanê bi tevayî vegerand jiyaneka welatparêz û welatperwer. Gelek arîkarî, hevkarî u piştgirî bo şerê serxwebûn û azadiyê, ji nav şêniyê bajarê Cizîra Botan derxist. Di encama xebatên Bêrîvanê de, gelek têkoşer û şervanên nuh ên ji Cizîra Botan û derdorên Cizîra Botan, xwe gihandin çiyayên êrdimên Botan û Mêrdînê û tevlî nav refên pêşmergeyên şoreşê bûn. Dijmin gelek baş dizanîbû, ku agireki gurr ê veşartî li vê derdorê heye. Ji ber vê yekê, her demê ji nişkan ve di hundurê bajarê Cizîra Botan de dest bi operasyon û êrişên leşkerî dikir. Lê her carê ji, gêj dibû, bê him diket û keftûlaftên dijmin di avê de diçûn. Dijmin çi bikira, pûç diketin û bêhoda diçuyan.

Rêhevala Bêrîvan, xebatên xwe tenê bi bajarê Cizîra Botan, bi tixûb nedihişt. Herweha xwe dirêjî bajar, gund û navçeyên li derdorê ji dikir, ronahî û tîrêjên xebata xwe digihand wan derdoran jî û posîdeyên gelek mezin li ser wan derdoran dihişt. Pêwendî, têkilî û girêdan di nava wan de pêktanî. Hemû dengûbas, herbabêt nûçe û agahî di navbera çiyan û bajaran de peyda dikir, derdorên xwe saloxdar dikir û buyeran digihand hemû derdorên pêwîst.

Di navenda bajarê Cizîra Botan de, rêhevala Bêrîvan, gelek kiryarî û livbazî li dijî hêzên dijmin û hevalbendên wan pekanî. Êrişên dijwar û jehatî dibir ser sazî û hêzên dagirkaran. Di domana livbaziyan de, bi dehan serbaz û polêsên mêtingeran hatin kuştin. Rêhevala Bêrîvan, bi destê xwe gelek pilanên livbazî, êriş û êrişên harifandinê danî. Êdî, di destê dijmin de, tenê tiştek mabû. Ew ji, zêdekirin û dorfirehkirina operasyonên leşkerî bû. Dijmin dest bi operasyonên leşkerî kir û van operasyonan gelek rojan berdewam kir. Hovîtî û pîkoliyeka gelek mezin, bi serê şêniyê Cizîra Botanê anî. Hêzên dijmin êrişên xwînxwar û hov, birin ser gundên li dora Cizîra Botanê yên mîna Cinbirê. Bi sedan gundî bê pirs û pirsyarî hatin girtin. Leşkerên dagirkaran, mirovan di qadan de civandin û wan ji ber lêdan û hingavtinan derbas kirin.

Rêhevala Bêrîvan, bibû tirsa xewna dijmin, bibû kul, derd û kelema di dilê dijminê dagirkar de. Ji ber lêdanên Bêrîvanî, dijmin gêj ketibû û bi hovî, hema êrîşî herderî û herkesî dikir.

Di dawiyê de, di meha Çilê sala 1989'ê de, rêhevala Bêrîvan, remza û rûmeta jinên Kurdistanê, endama Partiya me ya bi nirx û buha, tevlî rêhevalê xwe Emin, di navenda bajarê Cizîra Botan de, tevlî karwanê şehîdan bû û kete nav rêza şehîdên Kurdistanê yên bê mirin. Ala sor, ala Partiya me, da destê me rêhevalên xwe û bi xwîna xwe ya sor, riya rizgariya Kurdistanê hin bêhtir ronahî kir û rûmeta Partiya me, rûmeta jinên Kurdistanê yên şoreşger parast û ronahiya xwe, tîrêjên roja xwe dagerand seranserî axa Kurdistanê.

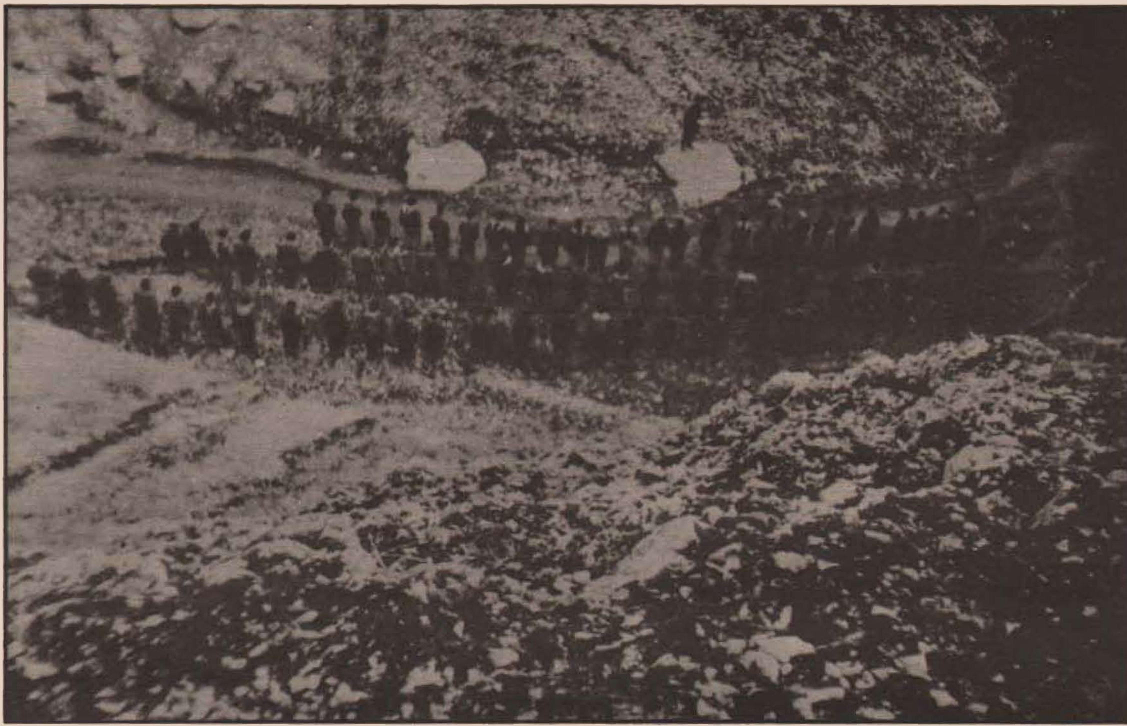

Rêhevala Bêrîvan, tu rihet raze! Em soz û peyman didin te, ku emê li ser riya te bibezin û wê ala ku te daye destê me, herdemê li baniyan bi delalî û nazenîn bihejînin. Em soz û peyman didin te, ku emê tim bibin parêzkarên doza te û em ji, heya ku Kurdistan azad nabe û dijminê xwînxwar ji welatê me dernekeve, xwîna xwe tevlî xwîna te bikin û wê axa Kurdistanê, ku te bi xwîna xwe av daye, hin bêhtir av bidin û bikin axa bi hezaran Binefşên Kurdistanê. Em soz û peyman didin te û hemû şehîdên Kurdistanê, ku em li ber ronahiya we û li ser riya we, herdemê ji bo welat, ji bo serxwebûna Kurdistanê û azadiya gelê Kurdistanê şer bikin. Em soz û peyman didin we, ku emê heyfa we, tola we ji dijminê mêtinger û hov bistînin, tola xwîna we li erdê nahêlin.

Binefşa Kurdistanê, bû ronahî û zelaliya çavê bi hezaran Binefşên Kurdistanê, bû pêşeng û rûmeta gelê Kurdistanê, bû evîn û hêviya dilê bi hezaran rêhevalên xwe, ku dilên wan bo şoreşa Kurdistanê lêdixe... Hevala Binefş namire, herdemê rêbera me be!..

— Bijî leheng û qehremana jinên Kurd ên nûjên, rêhevala Bêrîvan!
— Şehîdên Partiya me bê mirin in!
— Bijîn PKK, ERNK û ARGK!
— Bijî serok APO!

HILPIŞKÎNA NEWROZÊ LI ŞIRNEXÊ

Destpêk di rûpêla dawi de

xwe ve binin. Bi hezaran serbaz, hêzên taybeti û parêzkarên gundan, tevlî helikopter, tang û hacetên zirxi, tevlî herbabêt çekên giran derketibûn operasyonan û ev liv ji bi mehan doma, lê di dawiyê de hemû keftûlaftên wan bê encam man. Yektitiyên arteşa mêtingerên Tirk, newêrin operasyonên xwe bigihinin heya herêmên baregehi yên hêzên ARGK û piştî xwe gihandin tixûbekê, di cihê xwe de rawestin. Herçuqasi di rojnameyên mêtingean de bi eşkereti hate daxweyan kirin, ku yekitiyeka pêşmergeyan a ji 200 kesi di Çiyayê Cudî de ye ji, hêzên dijmin newêrin êrişa xwe biajon ser pêşmergeyan.

Di avê de çuyina operasonan, koçbera pêşketina têkoşîna me ya rizgariya netewi şanî dikin. Herweha ev rastî ispat dike, ka çirokên mêtingeran ên nola, "Me wan xilaskirin, emê wan tune bikin!" bi sedi-sed bê bingeh û derew in. Dagirkarên Tirk, seri didin her babêt bikaraninên cenga taybetî, lê dîsa ji nikarin biserkevin. Ev ji diyar dike, ku roj bi roj bêhtir û leztir dikevin nava iflasekê de.

Di serê hemû êrdiman de, ku operasyonên leşkeri dijwartirin tên ajotin, navçeya Şirnexê heye. Rewşa Şirnexê ya erdnîgarî û stratejîkî û mewziyên saxlem ku hêzên me yên rizgariya netewî xwe gihandinê, dibin sedem ku dijmin bêhtir berê xwe bide vê navçeyê. Navçeya Şirnexê hîm ji ber vê taybetiya xwe û hîm ji, ji ber ku dijmin vê navçeyê ji xwe re navçeyeka baregehi hilbijartiye, buye navçeyek, ku dijmin hêzeki leşkeri yê heri mezin li vir bi cih kiriye û amade digire. Hîn di sala 1985'ê de, "tabura" li Şirnexê kiribûn "alayek." Paşê bi hêzên têkûzkirinê, hejmara serbazên dijmin ên li Şirnexê, sê-çar caran bêhtir hatibûn zêdekirin. Gava em hêzên taybetî û parêzkarên gundan ji tevli wan bihejmêrin, emê bibînin ku hejmara heyî hîn ji bilindtir dibe.

Herçuqasi dijmin hîmeki leşkeri yê mezin li Şirnexê amade digire û heya bê gotin bikaraninên şerê taybetî dijwar dike ji, li Şirnexê hilpişkîna Newrozê, bi livbaziyên berdewami û rêz bi rêz biserket. Waliyê mêtinger Hayri Kozakcioglu, daxweyaniyeka taybeti danezane kir û li ser tedbîrên heyî, xwest ku tedbîrên nuh ji birêve bikevin. Ji bo rawestandina hilpişkîna Newrozê, hinde tedbîrên ne-nizamî hatin birêve birin. Tedbîrên li dora karakolan, saziyên leşkeri û aborî sê-çar caran bêhtir hatin xurt kirin. Lê bilî van hemû tedbîran, di rewşeki livbaziyên jîr û çalak de, cejna Newrozê bi civînan, xwepêşdanan û livbaziyên leşkerî hat pîroz kirin.

Roja 22'ê Adarê 1989'ê, êrişeka pêşmergeyên ARGK çû ser yekitiyeka artêşa mêtinger, ku xwe li nêzîki zivinga Dolay gundê Dereler bi cih kiribû. Di domana livbaziyê de, di navbera yekitiya ARGK û yekitiya dijmin de şereki dijwar derket. Di şer de, yekitiya artêşa mêtingeran rastî lêdanên mezin bû. Kargêriya cenga taybeti paşê di daxweyaniyeka xwe de, da bihîstandin, ku pênc serbaz xedar birîndar ketine. Mêtinger, herdemê hejmara kuştî û birîndarên xwe ji yên di rastiniyê de heyî, kêmtir şanî dikin û diyar bû, ku di vî şerî de ji serî dane eynî leyistokê û dest bi derewan kirine.

Dagirkar di vê livbaziya êrîşî de, rastî lêdanên mezin bûn û gelek mirî û birîndar li şûn xwe hiştin. Paşê ji hêrsa lêdana xwarin, operasyonên xwe li herêmê dorfirehtir kirin. Di demekê de ku operasyon bi dijwarî dihatin berdewamkirin de, yekitiyên ARGK livbaziyên nuh bikaranin. Yekitiyeka ARGK êrişekê bir ser istasyona televizyonê ya li Kizilsu. İstasyon rastî xusarên diravi yên mezin bû.

Piştî vê livbaziyê, şereki gelek dijwar û mezin di navbera yekitiya ARGK û yekitiyên artêşa mêtingeran de çêbû, ku li derdorê operasyonên leşkerî birêve dibiran û şer gelek seetan doma. Di şer de, ji serleşkeran, endamên hêzên taybeti, serbazan û parêzkarên gundan hinde mirî û birîndar çêbûn.

Piştî vî şerî û bi rojekê, roja 25'ê Adarê, yekitiyên ARGK livbaziyên nuh pêkanin. Pêşmergeyên ARGK êrişek birin ser gundê Cevizdûzû û berên xwe dan xaniyên sîxur û hevxebatkaran. Sîxurên hevxebatkar, rastî xusarên diravi yên mezin bûn. Ev êriş, bi armanca îkaz kirina bêbextan hatibû pêkanin. Ji sîxurên hevxebatkar hat xwestin, ku dev ji dijminahiya têkoşîna me ya rizgariya netewî berdin.

Livbaziyeka her bi vê nolê ji, piştî livbaziya li gundê Cevizdûzû hat çêkirin. Êrişek çû ser zivinga Bilkasma. Xaniyên sîxurên hevxebatkar, ji aliyê pêşmergeyan hatin şewitandin. Di domana sohtina malên cehşan de, 100 pez ji tevli xaniyan şewitîn.

Dagirkarên Tirk xebitîn, ku vê domana livbaziyên dijwar a ku ji hêla yekitiyên ARGK hatiye destpêkirin, rawestînin. Lewma ew ji destpêkirin, hîmên xwe yên leşkeri û mezin li derdorên êrdimê bicivînin û xwe têkûz bikin. Yekitiyên leşkeri yên dagirkaran xwestin yekitiyeka ARGK bizivirînin û têxin nava çembereka xwe de. Lewma bi şêweyeka gelek dorfireh, êrdimê xistin nav bizava xwe ya dorgirtinê. Car-caran yekitiya ARGK rastî hêzên dijmin bû û car-caran ji şer çêbûn. Lê di encamê de yekitiya ARGK karî wê çembera ku hêzên dijmin dixwestin avabikin, bişikine. Bi vî awahî yekitiya ARGK, leyistoka dijmin di avê de bir.

Şeva 26'ê Adarê, şer bêhtir dijwar bû. Yekitiyeka ARGK, jêhatîbûneka gelek mezin şanî kir. Di tariya şevê de, hêzên mêtingeran bi tevayî bê liv û bizav man. Yekitiya ARGK, deliv ji vê rewşê girt û cihê xwe guhart.

Di domana manevreya xwe de yekitiya ARGK, livbaziyên nuh pêkanî. Di navbera seet 23.30'an û 24.00'an de, êrişên rêz bi rêz bir ser Ocaxa Komirî li Şirnexê, karakola Madenê û karakolên Cevizdûzû û Kîrazê. Her sê karakol ji, ketin bin barana berikên tifingên otomatîk û roketên yekitiya ARGK. Her sê karakol ji, îsabet girtin, lê eşkere nebû, ka çend mirî an birîndar ji hêzên dijmin hene. Di domana van livbaziyan de, pêşmergeyên ARGK, herweha reşandin ser axureka sîxureki hevxebatkar ji û 300 pêzên di axurê de tarûmar bûn.

Niha li Şirnexê operasyonên leşkeri yên dijmin berdewam dikin. Agahî û nûçe gihan me, ku delîv heye di her kêliyekê de hinde şerên nuh li derdorên Şirnexê derkevin. Herçuqasi dijmin ji ber cejna Newrozê tedbîrên gelek dorfireh birêve xistiye ji, yekitiyên ARGK dîsa karîn wê hîmê şanî bikin, ku li çend deran lêdanan li dijmin bixin. Operasyonên dagirkaran, rast û rast di bin fermana serleşkerê kargêriya asayişê Hulusi Sayin tên birêve birin. Kargêriya taybeti pêwîstiyeka gelek mezin dide van operasyonan. Lê ev operasyon heya niha, li derdorên Şirnexê carek din hatin pûç kirin û di avê de çûn. Hêzên me yên rizgariya netewî ji, newziyên pêwist bi destê xwe ve anîn. Mewziyên xwe yên heyin ji, heya bê gotin, xurt kirin.

LI CIZÎRA BOTAN BERXWEDAN XURT DIBE

Ji bo rawestandina hilpişkîna Newrozê ya hêzên ARGK, mêtingerên Tirk li kêleka Şirnexê, bi dijwarî li Cizîra Botanê ji serî dan tedbîrên xwe yên mezin. Mêtingerên Tirk, li kêleka bikaraninên derî-mirovatî li dijî gelê me yê welatparêz, hîmeka leşkeri yê gelek mezin ji li Cizîra Botan û derdorên Cizîra Botan bi cih kirine.

Bi berxwedana rêhevala Bêrîvan (Binevş AGAL) di meha Çilê 1989'ê de, li pêşiya leyistok û êrişên dijmin, keleheka berxwedanê ya mezin hate çikandin. Berxwedana rêhevala Bêrîvan, posideyên kûr li ser girsên welatperwer afirand. Gelê Cizîra Botanê, xwedî li biranîna rêhevala me derket, ku berxwedaneka hevqas mezin li dar xist û bû sîmboleka bi qedr û qiymet. Li ser riya ku Bêrîvanê şanî kiri û ronahî kirî, şêniyê Cizîrê Botanê destpêkir, ku bi şêweyeka leztirîn tevlî têkoşîna me ya rizgariya netewî bibe.

Ji ber sedema girêdana bi biranîna rêhevala Bêrîvan, rêhevalên Bêrîvan, livbaziyên rêz bi rêz pêkanin û pêktînin. Bi lêdanên heya niha li dijmin xistine, bi caran zêdetir tola Wê hilanin û xwîna Wê li erdê nehiştin. Livbaziyên tolehildanê, di mehên Çile û Sibatê de pêkhatin û di meha Adarê de ji berdewam kirin.

Di roja cejna Newrozê de, livbaziyeka nuh pêkhat û bi vê livbaziyê xelat û diyariyên nuh pêşkêşi gelê me bûn, ku di serkeftina rizgariya netewi de, dibin gavên nuh. Serpêhatina berxwedana Newrozê hate domandin. Şeva 20'ê Adarê, yekitiyeka ARGK, li nêzîkî gundê Hisarê li Çiyayê Gavidê, yekitiyeka artêşa mêtinger xiste kemînekê. "Astsubay"ek hat kuştin, gelek serbaz ji hatin birîndar kirin.

LI BAJARÊN STANBOL Û AMEDÊ, NEWROZ BI XWEPÊŞDANAN PÎROZ BÛ

Komek bi nêzîkahî ji 1.000 kesî, ji xwendekarên zaningeha Dicle bajarê Amedê, bi pêxistina agirî, cejna Newrozê piroz kir. Agirê Newrozê di hewşa zaningehê de hat dadan. Xwendekar li dora agirî govend kişandin û stranan xwendin. Bi zimanên Tirkî û Kurdî ji, gelek caran dirûşmen weke, "Bijî Newroz!" û "Yaşasin Newroz!" bangin.

Di hewşên zaningehên İstanbul, Yildiz û İstanbul Teknik de xwendekaran xwe civandin û agirê Newrozê vexistin. Li dora agirî govend kişandin û sitêran. Bi vî awahî cejna Newrozê pîroz kirin. Komek din ji xwendekaran ji li "Meydana Sultanahmet" li Stanbolê agir pêxist û cejna Newrozê piroz kir.

Li kêleka van xwepêşdanan, ji aliyê hinde rêkxistinên çep, ji ber sedema cejna Newrozê pankartên bi narînçokan ji hatin daleqandin, belavok hatin belavkirin û li dijî hinde saziyên dewletê êrişên bi narînçokan pêkhatin.

Vê salê Newroz bi têkiliyeka gelek fireh û pêşemin ji bi têkiliya ciwanên xwendekar hat pirozkirin. Ev livbazî herweha şanî ji kirin, ku ew rewşa faşîzma 12'ê Êlûnê dixwest avabike, niha xweş tê çirandin û girsên gel di riya têkoşînê de pêşiya xwe vedikin. Weke ku niha ciwan ketine nav bizavaka pêşveçûnê, herweha ji hêdî-hêdî çeper û dîwarên şovenizmê ji tên şikandin û hilweşandin. Rabûna ciwanên Tirkiyê li kêleka ciwanên Kurdistanê û bikaranîna livbaziyan ji hêla wan, ji bo vê rastiyê nimûneyên hêja ne.

Ew baweriyên çewt ên hêzên sosyal şovenist, ku serdestiya xwe li ser ciwanan avakiribûn û hebûna gelê me ji nedipejirandin, niha li her deran tên şikandin. Ev rewş ji delîvên baş pêşkêş dike, daku tevgera şoreşger û demokrat li Tirkiyê li ser bingeheka rast pêşve here. Ji bona ku li ser vê bingehê pêşve biçê ji, hinde derfet û gengazên herî pêwist derketine holê. Heke li ser vê bingehê tevgera ciwan û xwendekaran pêşve here, di şoreşa Tirkiyê de ji bilindbûneka nuh wê derkeve holê.

Xwedi-derketina li Newrozê bi vî awahî û bilî daxwazên afirandina rewşeka pasifikasyonê pêşveçûna ciwanan, encameka Têkoşîna Rizgariya Netewa Kurdistan e, ku di bin pêşengiya PKK de pêşvediçe. Têkoşîna PKK, posideyên xwe li teviya civakê dike û dihêle ku civak xwe bitevgirîne. Birên xwendekaran, karkeran ûhw. ku di Newrozê de xwe berdan kuç û kolanan û qadan dagirtin, hîma xwe ji rewşa li Kurdistanê digirin. Di bin posîdeyên têkoşîna ku li Kurdistanê bilind dibe de, berê xwe didin livbaziyan. Çiqas têkoşîna li Kurdistanê bilindtir bibe, ger li Kurdistanê û ger ji li Tirkiyê, girsên gel ji bêhtir wê tevlî şoreşê bibin û bê dengiya xwe ya kevn wê bişikînin.

Ciwanên xwendekar dengê xwe nabirrin û li ber xwe didin

Di Zanîngeha Yildiz de, piştî ku polêsan reşandin hewayê û xwestin xwendekaran bitirsînin, herweha "Ortakoy Kültür Merkezî (Navenda Çandê li Ortakoyê)" hat girtin pêve, xwendekarên li bajarê Stanbolê, bi yekcarê xwe tevgerandin. Ciwanên xwendekar, ku ji xwe di nava hezar pirsan de dijin, li hemberê xebatên tirsandinê û pîkoliyên dewletê û li hemberê polîtîkaya perwendekirina (egîtîm) faşîst, vê carê bê deng neman û dest bi livbaziyan kirin.

Di hefteya dawiyê ya meha Sibatê de, li pêşiya Zanîngeha Yildiz li Stanbolê, bi armanca tirsandina xwendekaran, polêsan berên xwe reşandibûn hewayê. Xwendekarên, ku bersiva daxwazên demokrat ên piçûktir ji negirtin, lê li şûna vê polêsan li pêşiya xwe dîtin, ji ber van buyerên dawiyê dîsa herikîn zikak û kolanan. Roja 1'ê Adarê, xwendekarên Zanîngeha Yildiz û hinde xwendekarên zanîngehên din, xwe civandin û xwepêşdanekê çêkirin. 500 kes, dirûşmên nola, "Bimire faşizm!", "Polês ji zanîngehê derkeve!" û "Rektorê faşîst karê xwe berde!" bangin. Piştî ku xwendekaran, demekê xoşxane û stran xwendin û govend kişandin, berê xwe dan rektoriya zanîngehê.

Di dawiyê de, Hêzên Çeleng hatin cihê buyerê û banga, "Belav bibin!" li xwendekaran kirin. Xwendekaran, bersiva xwe bi, "Berdewamî bo berxwedanê" dan. Hêzên Çeleng, xwestin xwendekaran bi lêdan û jopan belav bikin. Xwendekaran ji, kuç û kevir barandin ser wan. Bi vî awahî, şereki bi kevir, dar û jopan di navbera xwendekar û polêsan de destpêkir. Li cihê şer, trafîk bi tevayî sekinî. Xwendekaran, bi berxwedaneka mezin xwe li dijî polêsan parastin. Piştî demeka dirêj, polêsan bi zoreka dijwar, karîn xwendekaran belav bikin. Lê xwendekaran xwe nedan girtin. Piştî demekê xwendekar dîsa xwe li hev civandin û vê carê li taxeka dinê, trafîk ji bo çuyin û hatina tomofîlan girtin. Dîsa şer destpêkir. Polêsan kotekeka dijwar bikaranîn. Bêhtirî 100 xwendekar girtin û wan birin avahiya polêsên siyasî (polîtîkî).

Roja 2'ê Adarê ji, biqasî 80 xwendekar, xwe li pêşiya avahiya waliyê Stanbolê civandin û êrişa polês a li ser Zanîngeha Yildiz, girtina "Ortakoy Kûltür Merkezî" û girtinên berî rojekê, protesto kirin. Li pêşiya avahiyê, axiftinek li ser pêşveçûnên dawiyê, hat çêkirin. Polês, hatin pêşiya avahiya walî, xwendekaran xistin çemberê û ji wan xwestin, ku xwe belav bikin. Xwendekar, diyarkirin, ku xwe belav nakin û wê li ber xwe bidin. Dîsa polêsan, serî dan zor û kotekê. Xwendekar ji, bi dijwarî êrişî wan kirin. Şerê di navbera polês û xwendekaran, biqasî 10 kêliyan berdewam kir. Di bin lêdana jopan de, polêsan 9 xwendevan birin avahiya polêsê polîtîkî.

Sekreterê gelemperiya Komela Mafên Mirovan, Akin Bîrdal û bi navê 9 komelên xwendekarên zanîngehan, seroka komîteya kargêrî ya Komela Zanîngeha Hacettepe, Nurten Çaglar, daxweyanî bo rojnameyan çêkirin. Bikaranînên faşist ên li dijî xwendekaran, protesto kirin.

Dewleta Tirk a faşîst, bi van buyerên xwendekaran ên dawiyê, kete nava tirseka mezin. Ev tirs, xwe hilimand weşanan ji, ku karekî xulamtiyê di bin fermana dewleta faşîst de, birêve dibin. Di dawiyê de, Wezîrê Karên Xwendinê, Ciwanan û Sporê H. Celal Gûzel daxweyaniyek çêkir û di daxweyaniya xwe de, xwest çavê xwendekaran bişikîne û wan bitirsîne.

Lê dewleta Tirk a faşîst, nema dikare, ciwanên xwendekar bê deng bike!

ŞEVÊN NEWROZÊ YÊN YEKÎTÎ, BERXWEDAN Û SERHILDANÊ

Destpêk di rûpêla dawî de

Ji van kes û rêxistinan namebrûsk hatin şevê: kovara AL KARAMAH, Yekîtiya Niştimanî Kurdistan (YNK-Berpirsiyariya Ewrupa), Dilxwazên Toplumsal Kurtuluş li Frankfurtê, Rêxistina Derveyî Welat a TKP(B), Rêxistina Keskan li Hessen, Berpirsiyariya I-KSP li Almanya, Dostên Gelê Kurd li Rüsselsheimê, Dostên Gelê Kurd li Giessenê, Dilxwazên Proletar Dayanişma, Rêxistina Biyaniyan li Rüsselsheimê. Herweha bi navê hevalên xwe yên ku li Almanya Rojava girtine, Ali Haydar Kaytan ji, mesajek gihand şevê û mesaj tevlî kutana çepikan û bangina dirûşmên awazî hat xwendin.

Paris-Frense: Roja 18'ê Adarê 1989'ê cejna Newrozê li bajarê Parisê hat piroz kirin. Nêzîkî 2.500 kes beşdarî şadimaniya piroziyê bûn.

Bernameya şevê bi programeka taybetî, ku pêwîstiya Newrozê diani zimên destpêkir. Programa taybetî bi bal hat temaşa kirin. Dûvre bernameya şevê hat xwendin û silava biranîna şehîdên şoreşê hat xweya kirin. Bi axiftinên konevanî yên sê zimanan, Kurdî, Tirkî û Almanî, pêwîstiya şadimaniyê û buyerên rêzanî yên dawiyê hatin nirxandin. Hozanên bi navên **Tîrêj, Şemdin, Xelîl Xemgîn, Koma Serhed, Koma Berxwedan** û hozaneki mêhvan, stranên bi zimanên Kurdî û Tirkî pêşkêş kirin. Komên govendê yên zarokan û tevlîhev ji bajarê Montbellerd û koma govendê ji Parisê ya bi navê **Koma Serhed**, ji gelek derdorên Kurdistanê leyistokên babetî dan temaşe kirin. Rêxistineka Tamilan, ku tevlî bernameyê bû, bi hunerên xwe yên çandî şadimaniyê xurt kir. Di nava birên bernameyê de gelek helbest ji hatin xwendin. Fîlmeka Vîdeo ji hat şanî kirin, ku birên jiyana pêşmergeyên li Botanê şanî dikir. Gava film dileyist, hemû beşdar dest bi kutana çepikan kirin û bi dengê awazî, dirûşma **"Lêxe gerilla lêxe, Kurdistanê avake!"** bangin. Di şevê de şanoyek ji hat pêşkêş kirin. Şadimanî bi kilam û govenda **"Apo hate Hilwanê!"** dawî bû.

Rêxistina THKP-C (Acilcilar), Pilingên Rizgariya Tamîlê, ji girtiheha Stuttgart Almanya Rojava Alî Haydar Kaytan, Yekîtiya Jinan û Yekîtiya Karkeran ji bajarê Reimsê, Dilxwazên Direniş Hareketi li Parisê, Dilxwazên EKİM li Frense û rêxistina Av. Dev-Genç mesajên piştgiriyê hinartin cejna Newrozê.

Diusburg-Almanya Rojava: Cejna Newrozê, roja 11.3.1989'ê li bajarê Diusburgê hat piroz kirin. Di şeva ku gelek bi bizmitî û şahî çêbûbû de, nêzîkî 1.000 kesi beşdar bûbûn.

Şev bi silava biranîna şehîdên şoreşê destpêkir. Bi programa taybetî ya li ser pêwîstiya Newrozê berdewam kir. Bi axiftinên bi sê zimanan maneya Newrozê û pêşveçûnên konevanî yên vê dawiyê hatin nirxandin. Di birê muzîkê yê şadimaniyê de; koma stranan xoşxaneyên şoreşgerî, hozan **Dilgeş, Koma Botan**, du hozanên welatparêz, hozan **Şiyar** û **Koma Amed** stranên şoreşgerî û gelêrî xwendin. Şadimanî bi komên govendê doma. Koma govenda zarokan ji bajarên Celle û Hannover, koma govenda zarokan ji bajarê Duisburgê, koma govendê ji bajarê Berlinê leyistokên babetî kişandin. Şanoya ku bikaranînên dijmin diani zimên, gelek bi dilê beşdaran bû. Cejna Newrozê bi kilam û govenda **"Apo hate Hilwanê!"** dawî bû.

YXK Hamburg, Ali Haydar Kaytan, Berpirsiyariya YKWK li İskandinavya, Komiteya Kurdistanê li Almanya Rojava, BWK, Volksfront, SVP, Rêxistina Derveyî Welat a TKP(B), Dilxwazên Direniş Hareketi li Almanya Rojava mesajên xwe gihandin piroziya cejna Newrozê.

Saarbrücken-Almanya Rojava: Cejna Newrozê roja 12'ê Adarê 1989'ê li bajarê Saarbrücken hat pirozkirin. Ev şev ji gelek bi şahî derbas bû. Bêhtirî 1.000 welatparêz û mêhvan beşdar bûbûn. Piraniya kesên ku hatibûn cejna Newrozê, cilên gelêrî û netewî li xwe kiribûn, lewma taybetiyeka cuda ya vê şevê ji hebû.

Piroziya Newrozê bi silava biranîna şehîdan destpêkir. Bi xoşxaneyên şoreşgerî berdewam kir, ku ji hêla komeka stranan a ji sih kesan dihatin xwendin. Girsên di şevê de rind bala xwe didan bernameyê û bi bangina dirûşman û lêxistina çepikan bername têkûz dikiran. Ji bajarê Saarbrücken **Koma Şoreş**, ji bajarê Frankfurtê **Koma Serkeftin**, hozan **Seyîdxan** û **Koma Berxwedan** bi stranên xwe yên şoreşgerî û berxwedanî tevlî bernameyê bûn. **Koma Serkeftin** û **Koma Hunerkomê ya Navendî** babêtên govendê yên giranbuha pêşkêş kirin. Di şevê de li kêleka axiftinên konevanî, demokrateki Almanî ji hevkariya xwe diyar kir, û axiftinek çêkir. Şanoyek ji li ser jiyana gundekî û pêwîstiya Newrozê hat pêşkêş kirin. Şadimaniya Newrozê bi kilam û govenda **"Apo hate Hilwanê!"** dawî bû.

Anti-faschistische Plenum Saar û bi navê Kurdên li Almanya Rojava girtinê, Ali Haydar Kaytan, namebrûskên xwe gihandin piroziya cejna Newrozê.

Hamburg-Almanya Rojava: Şadimaniya piroziya cejna Newrozê, roja 18'ê Adarê 1989'ê çêbû. Şeva li bajarê Hamburgê, şeveka cejna Newrozê ya navendî (merkezî) bû. Bernameya şadimaniyê gelek dewlemend bû û bêhtirî 2.000 kesî beşdarî cejna Newrozê bûbûn.

Şev gelek bi kêfxweşî û dilşadî biserket. Bernameya cejna Newrozê, bi silava biranîna şehîdên şoreşê destpêkir. Paşê barnameya taybetî ya li ser Newrozê hat pêşkêş kirin. Bername bi stran û xoşxaneyên şoreşgerî berdewam kir, ku ji aliyê koma stranan dihatin xwendin. **Koma Amed** û **Koma Berxwedan** ji, bi muzîka Kurdî ya şoreşger tevlî bernameyê bûn. Di şevê de, **Koma Serkeftin** û komên govendê ji bajarên Hamburg, Bonn, Berlîn, Hannover û Celle leyistokên Kurdistanê yên babetî dan temaşe kirin. Komên govendê gelek bi dilê beşdaran, bernameyên xwe pêşkêş kirin. Şanoyek ji hat şanî kirin. Ji fîlmên diasê ji qirkirina Helebçe û dimenên erdnîgariya Kurdistanê hatin şanî kirin. Şev bi rewşeka gelek bi dilxweşî, tevlî kilam û govenda **"Apo hate Hilwanê!"** dawî bû.

Dilxwazên Toplumsal Kurtuluş li Hamburgê, Dilxwazên EKİM li Hamburgê, Dostên Gelê Kurd li Hamburgê, YJK, Komunistên Tirkiyê û YNK, namebrûskên xwe şiyandibûn şadimaniya piroziyê.

Stockholm-Swêd: Cejna Newrozê roja 18'ê Adarê 1989'ê hate piroz kirin. Newroza isalî, gelek bi serkeftinî derbas bû. Bi Newroza li Stockholmê, ew gotina vala, ku dibêje "PKK û gelê Kurd ne eynî tişt in" hat şot û tazî kirin. Beşdariya bi dora 1.000 kesî, bû bersiveka xurt ji bo êrişên di vê barê de.

Girsên gel bi dilxweşî temaşe û guhdariya bernameya şadimaniyê kirin. Hozan **Armanc** û hozan **Kurdo** bi stran û xoşxaneyên şoreşgerî, tevlî bernameyê bûbûn û bi hunera wan bi kutana çepikan hate şopandin. Herweha şanoyek ji li ser terora mêtingeran hate pêşkêş kirin. Komên govendê yên zaro û mezinan, leyistokên babetî dan temaşe kirin. Di şevê de, bi dijwarî dirûşme dihatin bangin. Şadimaniya cejna Newrozê, tevlî govend û kilama **"Apo hate Hilwanê!"** dawî bû.

★

DI SERSALA QIRKIRINA HELEBÇE YA YEKEM DE LIVBAZIYÊN PROTESTO LI EWRUPA

Destpêk di rûpêla dawî de

Berlîna Rojava, tevlî ERNK 11 rêxistin, rêveçûneka protestoyê çêkirin. Tevlî 80 dilxwazên ERNK, 300 kes hatibûn rêveçûnê.

Her di wê rojê de li Hollanda bajarê Arnheim ji, hemû rêxistin û saziyên Kurdistanê, ji ber sersaliya qirkirina Helebçe xwepêşdanek çêkirin. Di domana xwepêşdanê de, çelengeki reş hate danîn û hinde axiftin hatin çêkirin. Dora 150 Kurdistanî beşdarî xwepêşdanê bûbûn. Di vê livbaziya bi hev re de, hinde burjuwayên piçûk ên reformîst xwestin xwepêşdanê mîna tenê wan çêkiribe, şanî bidin. Lê encam bû tersê vê daxwaza ne rast. Weşan û rojnameyên Hollanda ji nêzîk ve xwepêşdanê şopandin.

Disa li Arnheimê, dilxwazên ERNK rêveçûnekê ji bi serê xwe çêkirin. Rêveçûn roja 18'ê Adarê çêbû û dora 250 welatparêz beşdar bûn. Livbazî gelek bi bizmitî (disiplin) û serkeftinî derbas bû.

Her di wê rojê de, li Almanya Rojava bajarê Bonnê ji, Feyka-Kurdistan rêveçûnek durust kir. Ji çar parçeyên Kurdistanê, nêzîkî 1.000 kesî beşdar bûbûn. Rêveçûn ji bo yekîtî û hevkariya gelê me ji bû nimûneyeka xurt. Di domana rêveçûnê de bi gelek zimanan dirûşme hatin bangin û axiftin hatin çêkirin. Di dawiya rêveçûnê de govend hat kişandin, stran hatin xwendin.

Roja 18'ê Adarê, Feyka-Kurdistan li bajarê Hamburgê ji rêveçûnek pêkanî. Dostên Gelê Kurd, Koma Otonom a Rojhilata Navîn, Komiteya El Salvador, BWK, FAU/R, Rêxistina bo xebata Azania, MIR-Şîlî, Navenda Che Guevara, Komiteya Hevkariya Kurdên li Almanya Rojava girtine, Fedayiyên Gelê Îranê (Koma Hindikî), Freijungen-Hamburg û 130a Plenum-Thadenstrasse ji tevlî rêveçûnê bûn.

Li Belçîka bajarê Haselê ji, roja 18'ê Adarê, rêveçûnek hat çêkirin. Rêveçûn ji aliyê dilxwazên ERNK hatibû durust kirin. Dora 500 welatparêz beşdar bûbûn. Nêzîkî 150 pêşveçuyên Belçîka û Dostên Gelê Kurd ji beşdarî rêveçûnê bûbûn. Rêveçûn bi bizmitî û serkeftinî derbas bû. Bi hezaran belavok hatin belavkirin. Herweha gelek dokumanên nivîsî ji hatin belavkirin. Bi navê Dostên Gelê Kurd, demokrateki Belçîkî axiftinekê çêkir. Paşê dilxwazeki ERNK ji axiftinekê çêkir. Di vê navberê de 10 welatperwer ji, ji bo hevkariya berxwedana zindanan, xwebirçîhiştinekê çêdikiran. Ew ji derketin kursiyê. Ji aliyê beşdaran hatin pîrozkirin. Hinde demokratên Belçîkî û Yewnanî, bi dayina çiçekan, van 10 welatperweran piroz kirin. Bi navê wan ji axiftinek hat çêkirin. Bilî van, mebuseki Belçîkî ji hatibû rêveçûnê û hevkariya xwe bo gelê Kurdistanê diyar kir. Paşê livbazî bi bernameya muzîk û govendê doma. Livbazî xweş biserket.

Televizyona Belçîkî BRT û gelek rojname hatibûn cihê livbaziyê.

Bilî livbaziyên protestoyê yên dilxwazên ERNK, Berbirsiyariya ERNK li Ewrupa û Feyka-Kurdistan ji her yek belavokek anîn der û di yek-saliya qirkirina Helebçe de, qirkirinê bi dijwarî protesto kirin. Herweha Yektîtiya Rewşenbirên Welatparêzên Kurdistan ji belavokeka protestoyê anî der. Bilî van gelek rêxistinên din ji, bi gelek şêweyan, qirkirina Helebçe protesto kirin.

KONFERANSÊN YEKÎTIYÊN ERNK

Destpêk di rûpêla dawî de

YKWK - Yekîtiya Karkerên Welatparêzên Kurdistan

YKWK-Rêkxistina İskandînavya, konferansa xwe ya yekemin roja 14'ê Çilê 1989'ê li paytextê Danîmarka bajarê Kopenhaagê çêkir.

YKWK-Rêkxistina Hamburgê, konferansa xwe ya duwemin roja 15'ê Çilê 1989'ê çêkir û 100 kes beşdarî konferansê bûn.

YKWK-Rêkxistina Duisburgê, konferansa xwe ya duwemin roja 22'ê Çilê 1989'ê çêkir û 70 kes beşdarî konferansê bûn.

YKWK-Rêkxistina Bawyera, konferansa xwe ya duwemin roja 22'ê Çilê 1989'ê çêkir û 75 kes beşdarî konferansê bûn.

YKWK-Rêkxistina Hannoverê, konferansa xwe ya duwemin çêkir û 90 kes beşdarî konferansê bûn.

YKWK-Rêkxistina Bonnê, konferansa xwe ya duwemin roja 22'ê Çilê 1989'ê çêkir û 70 kes beşdarî konferansê bûn.

YKWK-Rêkxistina Belçîka, konferansa xwe ya duwemin roja 22'ê Çilê 1989'ê çêkir û 50 kes beşdarî konferansê bûn.

YKWK-Rêkxistina Frankfurtê, konferansa xwe ya duwemin roja 15'ê Çilê çêkir.

YKWK-Rêkxistina Mannheimê, konferansa xwe ya duwemin di meha Çilê de çêkir.

YRWK-Rêkxistina Parisê, konferansa xwe ya duwemin di meha Çilê de çêkir.

YRWK-Rêkxistina Kolnê, konferansa xwe ya duwemin di meha Çilê de çêkir.

YJWK - Yekîtiya Jinên Welatparêzên Kurdistan

YJWK-Rêkxistina Parisê, konferansa xwe ya duwemin di meha Sibatê de çêkir û 40 kes beşdarî konferansê bûn.

YJWK-Rêkxistina Kolnê, konferansa xwe ya duwemin roja 4'ê Sibatê çêkir û 60 kes beşdarî konferansê bûn.

YJWK-Rêkxistina Bonnê, konferansa xwe ya duwemin roja 5'ê Sibatê çêkir û 40 kes beşdarî konferansê bûn.

YJWK-Rêkxistina Duisburgê, konferansa xwe ya duwemin roja 5'ê Sibatê çêkir û 60 kes beşdarî konferansê bûn.

YJWK-Rêkxistina Bielefeldê, konferansa xwe ya duwemin roja 11'ê Sibatê çêkir û 30 kes beşdarî konferansê bûn. Di konferansê de, rêhevala Bêrîvan (Binevş AGAL) ku li Cizîra Botan di meha Çilê de şehîd ketibû, nola seroka yekîtiyê ya rûmetî hat hilbijartin.

YJWK-Rêkxistina Stuttgartê, konferansa xwe ya duwemin roja 12'ê Sibatê çêkir û 60 kes beşdar bûn.

YJWK-Rêkxistina Hamburgê, konferansa xwe ya duwemin çêkir.

YJWK-Rêkxistina Swis, konferansa xwe ya duwemin roja 26'ê Sibatê çêkir û 40 kes beşdarî konferansê bûn.

YJWK-Rêkxistina Hollanda, konferansa xwe ya duwemin roja 19'ê Sibatê çêkir û 30 kes beşdarî konferansê bûn.

YXK - Yekîtiya Xortên Şoreşgerên Welatparêzên Kurdistan

YXK-Rêkxistina Bonnê, konferansa xwe ya yekemin roja 19'ê Sibatê çêkir û 200 kes beşdar bûn.

YXK-Rêkxistina Duisburgê, konferansa xwe ya duwemin roja 19'ê Sibatê çêkir.

YXK-Rêkxistina Kolnê, konferansa xwe ya duwemin roja 19'ê Sibatê çêkir.

YXK-Rêkxistina Bielefeldê, konferansa xwe ya duwemin roja 26'ê Sibatê çêkir û 50 kes beşdar bûn.

YXK-Rêkxistina Stuttgartê, konferansa xwe ya duwemin roja 26'ê Sibatê çêkir û 50 kes beşdar bûn.

YXK-Rêkxistina Hannoverê, konferansa xwe ya duwemin roja 26'ê Sibatê çêkir.

YXK-Rêkxistina Hamburgê, konferansa xwe ya duwemin roja 26'ê Sibatê çêkir û 45 kes beşdar bûn.

YXK-Rêkxistina Parisê, konferansa xwe ya duwemin di meha Sibatê de çêkir û 80 kes beşdar bûn.

YXK-Rêkxistina Berlîna Rojava, konferansa xwe ya duwemin roja 5'ê Sibatê çêkir û 40 kes beşdar bûn.

YXK-Rêkxistina Belçîka, konferansa xwe ya yekemin çêkir û 30 kes beşdar bûn.

Bilî van, li welatên Swis, Danîmarka û Hollanda ji, konferansên Yekîtiyan hatine çêkirin. Lê heya niha, nûçe ji van deran li ser çêkirina konferansan negihane rojnameya me.

Gel, klîka Evren û Ozal nexwest
HILBIJARTIN, ŞEHTINA REJÎMA FAŞÎST KÛRTIR KIRIN

Destpêk di rûpela dawî de

Piştî ku rewşa pikoliya li ser girsên gel hindekî hatî çirrandin, girsên gel ji destpêkirin, ku bêhtir dengê xwe li dijî klîka Evren û Ozal hildin. Heya niha girsên gel bi pikolî û nirê hatibûn serjêr kirin, lê niha êdî klîka Evren û Ozal, napejirinin. Girsên gel, êdî naxwazin, ku rejîma 12'ê Êlûnê bi klîka Evren û Ozal berdewam bike.

Li hemberê vê rewşê, disa ji mirov nikare bibêje, ku partiyên hêlwestî karine rewşeka opozisyonê avabikin. Ger DYP û ger jî SHP, hin nekarine xwe ji wê xilas bikin, ku ne partiyên rejîma 12'ê Êlûnê bin. Lê disa jî dubendiyên di nava wan û ANAP'ê de hindekî dijwartir dibin. Ev jî tişteki wê encamê ye, ku ev partiyên hêlwestî dixwazin dewletê biparêzin. Piştî ku rayên ANAP'ê kêm bûn, dijitiya gel jî roj bi roj dijwartir dibe. Partiyên opozisyonî jî dixwazin hindekî dijitiya gel nerm bikin û rabûna gel di bin posideyên xwe de sar û jar bikin. Lewma jî herdu partiyên hêlwestî, dixebitin ku dijbûna gel di bin siha xwe de kombikin û li ser vê bingehê şerê ANAP'ê bikin, daku rabûna gel rawestînin. Kin bê gotin, dixwazin wê hêlwestiya ku bilind dibe, di nava diranên xwe de bicun û bihelînin. Êrişên SHP ên li dijî kesên pêşveçuyî di nava rêzên SHP de, şanî dikin, ku ev partî çiqas parêzkarê dewletê ye û ne berpirsiyarê gel e.

Piştî ku di encama hilbijartinan de ANAP rastî binkeftinekê bû, danûstandinên li ser hilbijartineka zû ji xwe lezandin. Partiyên hêlwest dixwazin niha hilbijartineka gelemperî çêbibe. Lê Ozal di daxweyaniyekê de diyar kir, ku heya sala 1992'an wê li ser kar bimîne û bi hilbijartineka gelemperî razî nabe. Turgut Ozal di axiftina xwe de herweha gelek tehdîtan jî avêt holê û got, ku heya sala 1992'an wê kargêriyê bi destê xwe ve bigire. Ozal got, ku "ev hilbijartin di dengeya konevanî de çi guhartin çênekirine" û "ev hilbijartin nikarin ji bo guhartineka hikumetê riyekê vekin." Herweha hikumet ji bo weşanên cîhanê re jî daxweyaniyekê çêkir û wusa got, "Konevaniya hikumeta Tirk a navnetewan û pêwendiyên navnetewan wê mîna xwe berdewam bikin."

Bili van daxweyaniyên Ozal, partiyên hêlwestî, berpirsiyarên hinde saziyan û derdorên Ewrupa Rojava, nêrîna çuyina hikumeta Ozal anîn zimên. ANAP bi piveka ji sedî 35, parlamentoyê di destê xwe de digire û hêzên ku berpirsiyariya ji sedî 65'an dikin di opoziyonê de ne. Ev rewşa ANAP, berî van hilbijartinên nuh jî, gelek caran diket ber rexneyên dijwar. Derdorên konevanî dibêjin, ku bi dereceyeka ji sedî 21,74'an û bi rewşa partiya sêwemin, gelek zehmete, ku hikumeta Ozal hin sê sal din li ser kar bimîne. Bawerî hene, ku dibêjin, rewşeka wusa wê tehlukeyên gelek mezin derêxine holê.

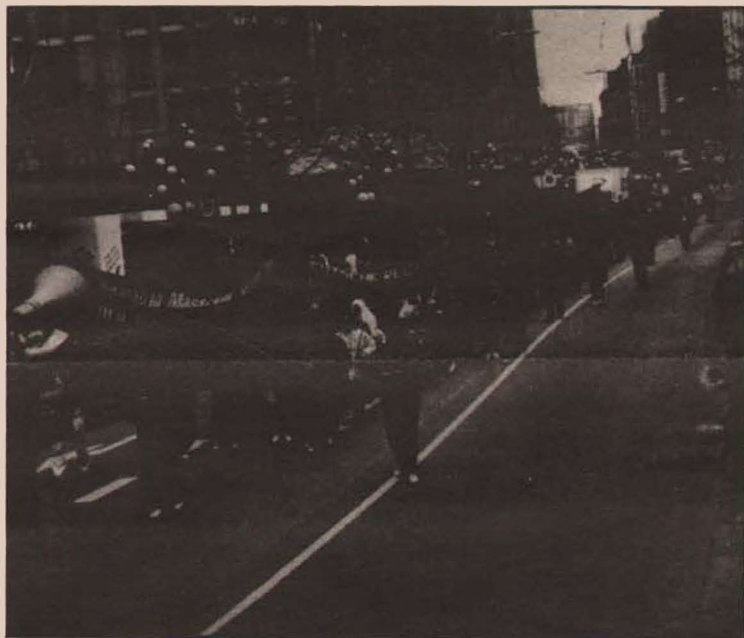
Di payiza vê salê de, wê hilbijartina serokê komarê jî çêbibe. Lewma piveka rayên ANAP, pêwistiyeka din tîne pêşiya çavan. Ozal dibêje, ku piraniya parlamentoyê di destê ANAP'ê de ye, lewma mafê ANAP'ê heye ku serokê komarê hilbijêre. Lê diyar dibe, ku di vê pirsê de jî, wê hinde pirsgirekên pêwîst derkevin holê. Herweha rastiyeka ronak e, ku ji demeka dirêjbû, Ozal ji bo serokatiya komarê xwe bi xwe amade dikir. Ev şansê ANAP û Ozal, bi ketina hejmara rayan, heya qonaxeka pêwist kete tehlukê de û derî li pêşiya Ozal hindekî hate girtin. Lê jî ber ku Ozal û partiya xwe berhemeki faşizma 12'ê Êlûnê ne, wê himê di xwe de dibînin, ku meydanê ji bo helwestê bixwînin. Lewma jî dibêjin, "ANAP wê serokê komarê hilbijêre." Ev jî perçeyeke ji tehdîtên ANAP'ê. Partiyên hêlwest jî, gelek caran tînin zimên, ku mafê ANAP'ê nîne, serokê komarê hilbijêre. Wê baweriyê tînin zimên, ku ANAP niha tenê manevreyan daniye pêşiya xwe û lewma wusa dibêjê û ew bi xwe jî dizane, ku nikare serokê komarê hilbijêre.

Gava hikumeta Ozal di hundurî de rastî dijitiyeka mezin dibe, ji nav rêzên Civaka Ewrupî jî hinde meyl xwe şanî dikin, ku dibêjin di nêzîk de wê ANAP here. Derdorên Civaka Ewrupî eşkere dikin, ku li ser kar mayina ANAP'ê, wê gelek tiştan birindar bike. Herweha hilbijartina serokê komarê jî aliyê meclîsa miha li Tirkiyê heyî, ji aliyê derdorên Civaka Ewrupî nayê pejirandin û dibêjin, ku tişteki wusa wê tehlukên mezin derêxine holê.

Encamên hilbijartinan, bû redkirina klîka Evren û Ozal, ku bi derbeya faşîst a 12'ê Êlûnê hatibû ser kar. Girsên gel ne tenê li dijî ANAP'ê dengê xwe hildan. Herweha li dijî konevaniya aborî ya 12'ê Êlûnê jî derketin. Partiyên nola DYP, SHP û DSP jî berdewamkarên vê konevaniya aborî ne. Li şûna ANAP'ê, niha SHP an DYP jî were ser kar, ev konevaniya aborî ya faşîzma 12'ê Êlûnê wê berdewam bike. Ev jî wê bibe sedemek, ku girsên gel dengê xwe li dijî rejîmê bêhtir hildin. Partiyên din jî nikarin vê deng-hildanê rawestinin.

Rejîm, dixwaze di nav rêzên xwe de alternatîfên nuh derêxine holê. Ew konevaniyên û partiyên berî 12'ê Êlûnê, dîsa mîna alternatîfan ajotin meydanê. Daxwazên derxistina serokên partiyên nuh li dora kesên mîna Bedrettin Dalan (serokê belediya Stanbolê yê kevn) û Aydin Menderes jî, bi hilbijartinên êrdimî yên roja 26'ê Adarê iflas kirin. Bedrettin Dalan, ku USA piştgirtina wî dikir, di hilbijartinan de nehat hilbijartin û şansê xwe hunda kir. Rejîm, bi vî awahî nekarî çi serokeki nuh weke alternatîfeki derêxine holê û di vê barê de jî bi tevayî iflas kir.

Çi bibe bila bibe, rejîm nema dikare xwe ji tengezariyê rizgar bike. Dixwaze bila hilbijartinên gelemperî disa çêbibin an jî dixwaze rejîma 12'ê Êlûnê hebûna xwe berdewam bike, nikare êdî xwe ji şehtinê rizgar bike. Îroj girsên gel, bi dengeki bilind û bi dijwarî li dijî faşîzma neh salan radibin. Livbaziyên karker û xwendekaran roj bi roj zêdetir dibin. Têkoşina Rizgariya Netewa Kurdistan jî iflasa rejîmê dilezîne. Rejîm niha di nava tengezariyê de diqurije û li hemberê têkoşîna li Kurdistanê û pêşveçûnên li Tirkiyê, ne xwediyê wî şansiye, ku bikaribe xwe li ser lingan bigire.

Li bajarên Brûksel û Atîna civînên bo rojnameyan

Roja 21'ê Adarê, di sersaliya damezirandina ERNK de, li bajarê Brûksel welatê Belçîka civînek ji bo rojnameyan hat çêkirin.

Berpirsiyareki ERNK di civînê de, pêşveçûnên Têkoşina Rizgariya Netewa Kurdistan ên di navbera mêjuyên 21'ê Adarê 1985'ê û 21'ê Adarê 1989'ê de, rêz kir. Bilançoyeka pêşveçûnan, di civînê de, ji bo endamên şaxên weşan û rojnameyan hate belavkirin. Di bilançoyê de hejmara kuştiyên ji deweleta Tirk a faşîst û hejmara têkoşerên ku di şerê serxwebûna Kurdistanê de şehîd ketine, hatibûn rêzkirin.

Berpirsiyarê ERNK, bersiva hemû pirsên endamên weşan û rojnameyan da. Herweha hedefa têkoşîna rizgariya netewî ji bo sala 1989'ê eşkere kir û got, ku di vê salê de dijmin bi şêweyeka dijwar wê bê cezakirin.

Berpirsiyarê ERNK daxweyan kir, ku pêşengê Têkoşina Rizgariya Netewa Kurdistan PKK, bi şêweyeka xurtbuyî dest bi sala 1989'ê kiriye. Herweha got, ku ji niha pêve, li bajar û êrdimên Tirkiyê jî wê livbazî bên pêkanîn. Li ser pirsekê, berpirsiyarê ERNK wusa got: "Di îttîfaqan de em berxwedanê bingeh digirin û hevxebatkariyê tu caran napejirinin. Konevaniya hevxebatkar û girêdayî, li Kurdistanê nikare bibe xwediyê ciheki û xetereke ji bo têkoşina rizgariya netewî..."

Ji ber sedema destpêka têkoşina saleki nuh a Eniya Rizgariya Netewa Kurdistan-ERNK, berpirsiyariya ERNK li Yewnanistanê jî, civînek ji bo rojnameyan çêkir.

Berpirsiyarê ERNK wusa got endamên weşan û rojnameyan: "Di van rojan de, ku em nuh ketine sala 1989'ê, şerê berxwedana gelê me, xwe gihandiye koçbereka sixletî ya nuh..." Herweha got, ku di bin perspektîfên PKK ên saxlem de, ARGK taktîkên Komara Tirk ên şerê taybetî yên heya sala 1990'an pûç kiriye; şerê gerilla yê Têkoşina Rizgariya Netewa Kurdistan rayên xwe girtiye û li êrdimên mîna Botan, Mêrdîn, Dêrsim, Serhed, Garzan û Amed-Çewlikê şer bi dijwarî pêşve dihere.

Berpirsiyarê ERNK, operasyonên dorfireh ên yekitiyên leşkerî û di operasyonan de girtina bi hezaran mirovan, ji bo pêşveçûna şerê li Kurdistanê mîna delîlan şanî kir. Got, ku ji destpêka zivistanê heya niha operasyonên lêşkerî li Kurdistanê tên lezandin û ew operasyon ji armanc dikin, ku intifada Kurdan rawestinin, ku ji niha ve dengê wê bilind buye. Berpirsiyarê ERNK di dawiyê de got, ku "ERNK ketiye nava pêşveçûneke mezin û domaneka xebatê..."

Bilonçoyek jî, li ser pêşveçûnên gelemperî yên Têkoşina Rizgariya Netewa Kurdistanê, ji bo endamên weşan û rojnameyan hat belavkirin. Tengezariya Komara Tirk jî, bi çend nimûneyan hate ronahî kirin.

Konferanseka ERNK li Yewnanîstanê

Roja 17'ê Adarê 1989'ê li bajarê Atîna taxa Aspropirgos, berpirsiyareki ERNK, konferansekê çêkir.

Konferans, bi axiftineka serokê belediyê li ser hewcebûna hevkariya ji bo têkoşina gelê Kurdistanê, destpêkir.

Konferans, bi qasî du seetan doma. Armanca konferansê haydar kirina mêhvanan bû, li ser diroka Kurdistanê û şêweya rizgariya netewî ya iroyîn. Piraniya kesên ku hatibûn konferansê ew bûn, ku tevlî şerê partizanî bûbûn li Yewnanistanê.

Mêhvan, axiftinan bi kutana çepikan xurt kirin û di birê diskusyonê de, gelek pirs diyar kirin. Bi sempatî li Têkoşîna Rizgariya Netewa Kurdistan dinêrin û tev, hevkariya xwe danin holê.

Piştî axiftin û diskusyonan, filmeka video li ser Kurdistanê û jiyana pêşmergeyan li Botanê hate şanî kirin. Herweha di eywanekê de jî, weşan û wêne hatibûn rêzkirin. Konferans, bi şêweyeka xurt giha armancên xwe

Civîneka hevkariyê li Avusturya

Li bajarê Wien (Viyana), roja 19'ê Sibatê 1989'ê, bi armanca biranîna şehîdên serxwebûn û azadiya Kurdistanê, civîneka hevkariyê hate çêkirin. Dora 200 kesî beşdarî civînê bûn.

Dilxwazên ERNK bi vê bangê civîn durust kiribûn: "...Ji bo biranîna sembolên Kurdistanê û nirxên Kurdistanê yên giranbuha, ji bo vejenîna wan di dilê me de û jiyanhiştina nemirina wan, wê civîneka biranînê çibibe..." Di civînê de axiftinek hat pêşkêş kirin. Di axiftinê de rista şehîdan di Têkoşîna Rizgariya Netewa Kurdistan de hat zelal kirin.

Dilxwazên ERNK, herweha li bajarê St. Polten jî, civîneka hevkariya ERNK amade kirin.Dora 300 welatperwer beşdarî civînê bûbûn. Civîn bêhtir nola şeveka hevkariyê çêbû.

Civîn bi biranîna şehîdan destpêkir. Di şevê de, bi axiftineka konevanî, pêşveçûnên teze hatin şîrove kirin. Hozan Cuma û Suzan bi stranên xwe tevlî şevê bûn. Govendên zarok û mezinan leyistokên xwe pêşkêş kirin. Ji filmeka video jî, axiftineka Sekreterê Gelemperiya PKK û qirkirina Helebçe hatin şanî kirin. Di şevê de şanoyek jî hate şanî kirin û şev, bi kilam û govenda "Apo hate Hilwanê!" dawî bû.

Li bajarê St.Poten cara yekemin bû, ku civînek an şevek hatibû çêkirin. Ji ber ku bername jî xurt bû, posideyên mezin li welatparêzan bûn. Ev rastî, ji liva beşdaran bi hesanî dihat dîtin.

Civîneka nasdana Kurdistanê

Roja 1'ê Adarê 1989'ê, Feyka Kurdistan li Almanya Rojava bajarê Oberhausen civîneka nasdana Kurdistanê çêkir. Bêhtirî 30 demokratên Almanî beşdarî civînê bûbûn.

Di civînê de axiftinek li ser diroka Kurdistanê, li ser statuya dagirkariyê, tevgera rizgariya netewî û koçbera tevgerê ya iroyîn, li ser konevaniya emperyalîzmê li dermafê Kurdistanê, rista Almanya Rojava di vê konevaniyê de, çêbû. Axifkar herweha, komplo û provokasyonên hêzên emperyalîst ên li dijî Têkoşina Rizgariya Netewa Kurdistanê û pêşemin ji yên Almanya Rojava ronahî kir.

Demokratên Almanî bi pirsên xwe tevlî civînê bûn û civînê xurtkirin. Herweha li ser hevkariya înternasyonalîst jî hate rawestandin û li ser pêşniyarên xebateka hevkariyê axiftin çêbûn. Civîna nasdanê bi şêweyeka xurt biserket.

Li Bayern civîna agahdariyê

Dostên Gelê Kurd û dilxwazên ERNK, roja 17'ê Adarê 1989'ê civîneka agahdariyê çêkirin. Ev civîn ji bo meha Sibatê ya derbasbuyî hatibû amade kirin. Lê ji ber êrişeka polîsan civîn hatibû rawestîn û xwediyê eywanê, eywana xwe nedabû.

Ji bo rawestandina dubare, polîsên Almanya Rojava dîsa pir xebat danîn pêşiya xwe. Lê bilî hemû keftûlaftên wan, vê carê civîn çêbû. Nêzîki 30 demokratên Almanî beşdarî civînê bûbûn.

Di civînê de, li ser diroka Kurdistanê, pêşveçûnên herêmê û Têkoşina Rizgariya Netewa Kurdistan axiftin çêbûn. Bireki axiftinan jî li ser êrişên emperyalîzma Almanya Rojava bûn, ku tîne ser têkoşina me ya rizgariya netewî. Hat eşkere kirin, ku Kurdên konevanî li Almanya Rojava bê sedem hatine girtin. Di dawiyê de diskusyon çêbûn.

Di civînê de herweha filmeka video jî li ser jiyana pêşmergeyên li Kurdistanê hat şanî kirin.

Hefteya Jinan

Roja 12'ê Adarê 1989'ê, li welatê Hollanda bajarê Nymengende, bi têkiliya jinên ji gelek netewan hefteyeka jinan hat çêkirin û bi dilxweşî biserket. Jinên Kurdistanê jî, tevlî hefteyê bûn.

Armanca hefteyê ev bû, ku jinên ji gelek welatan çanda welatên xwe bi hev bidin naskirin. Cilên netewî yên jinên Kurdistanê, bala beşdaran, bi taybetî kişandin ser xwe. Ji ber vê yekê, gelek jinên ji welatên din, cilên jinên Kurdan li xwe kirin û pê gelek şa bûn.

Jinên Kurd di mihricanê de, govende Kurdî jî şanî kirin. Cilên netewî bal û dêhneka gelek mezin kişandin ser xwe. Lewma gelek kesan fotografên koma govendê kişandin. Cilên Kurdî herweha li ser maseyan hatin rêz kirin û şanî kirin. Gelek jinên welatên din li ser maseya jinên Kurdan kom bûbûn. Di wê navberê de, gelek nivîsên li ser Kurdistanê hatin belavkirin.

Mihrican, ji bo têkilî û pêwendiyên nuh, bû bingeheka xurt.

Komela Dêrsim-spor û çandê hat damezirandin

Li welatê Frense bajarê Dreux, roja 5'ê Adarê 1989'ê bi şadimaniyeka mezin Komela Dêrsim-spor û çandê hat damezirandin.

Armanca damezirandina komelê eve: Hevkariya Têkoşina Rizgariya Netewa Kurdistan û bi gelek şêweyan piştgiriya bo wê. Komele li dora van armancên gelemperî, van delametên zelal daniye pêşiya xwe:

-Li dijî çanda emperyalîzmê ya genî parastina ciwanên Kurdistanê,

-Lêkolîna li ser çanda gelêrî ya Kurdistanê û pêşvebirina wê,

-Pêşvebirina xebatên sportîf ji bo ciwanan.

Kargêriya komelê, daxweyan kir, ku wê li dijî her babêt biyankirina mirovên ji Kurdistanê bitêkoşin û li hemberê her babêt êrişan, wê alîkariya xwe ji bo rizgariya netewî bilezinin. Kargêriya komelê kin wusa gote rojnameya me: "...Armanca me eve, ku em hemû karînên gelê xwe yên mîna çandî, hunerî, sportîfî û her wekî din, biherikinin nava rêzên têkoşîna rizgariya netewî..."

Têkoşîna Rizgariya Netewa Cezayirê

Cankurd / 1988

Bajarê Gardia li Cezayirê

Cezayir, mezintirîn ji welatên bindestên Frense bû, di Afrîka de. Firehiya wê 2,4 milyon km²'ye. Ji nav Cezayirê re Frense xwe digihand kûraniya Afrîka û welatên li ber Deryayê Spî.

Ji aliyê aborî ve, Frense ji Cezayirê gelek xêr û bêr didizî. Mîna hesin, fosfat, mêwe û pap. Dora 791 hezar mirovên Ewrupî, di sala 1921'ê de ketibûn nav 5 milyon mirovên Cezayirê û destên xwe danîbûn ser ji sedî not ji pareyên, ku di kar de bûn û ser bêhtir ji 2.700.000 hektar erd, di sala 1940'ê de. Hemû mafên Ewrupiyan ên aborî, ramyarî, civakî, oldarî û çandeyî hatibûn parastin. Lê bo gelê Cezayirê zordarî, kedxwarî û xwînmêtin bûbûn karên rojane. Li bakurê Cezayirê zagoneka kolonyalîst bo gelê bindest hatibû peyda kirin, lê bo başurê Cezayirê tenê leşkerê Frensî xwediyê biryarê bû. Ev jî bû sedema hişyariya netewî, li bal gelê Cezayirê.

Pêşketina civakî û aborî di nav salên 1917-1939'an de

Cenga Cîhanê ya Yekemîn, gelek hîkarî li gelê Cezayirê hişt, ji ber ku Frense talan û mêtina xêr û bêrên welêt pirtir kiribû. Bêhtirî 25.000 kesên Cezayirî di cengê de hatin kuştin, ji 173.000 serbazen ku bi zorê biribûn qadên şer. Cezayir, ketibû bin xizmeta leşkerên Frensî, ku gelê Cezayirê jî birçî mabû. Buhabûn û nexweşî zêde bûbû. Lê ji aliyekî din ve, 119.000 karker çûbûn Frense, ji ber sedema ku fabrîkayên cengê û karxaneyên emperyalîstan bê karker mabûn. Lê ji aliyê din ve, emperyalîstan van karkeran gelek erzan didan kar. Di fabrîkayên Frense de, têkiliyên karkerên Cezayirî bi yên Frensî re çêbûn. Ew jî li dijî cengê bûn û bi taybetî, karkerên ku piştgirtina Partiya Komunista Frensî dikirin. Sermayedarên Frense yên ku li Cezayirê bûn, xwestin hodeyekê ji erzanbûna destên kar bibînin. Lewma dest bi avakirina û çêkirina karxaneyan li Cezayirê kirin û hêdî-hêdî bingeheka burjuwazî ya ji têkiliya wan û çînên nîvtêr ên Cezayirî peyda bû. Ji firotina tiştên çandinê û tiştên bo çêkirinê, mîna genim û titin, li rex vê bingehê proletariyeka netewî di bajaran de belav bû. Di sala 1917'ê de, 17.000 karkerên çêkirinê hebûn. Di sala 1924'ê de, bûn 160.000 û roj bi roj bêhtir bûn û di dema nav herdu cengan de, karkerên Cezayirî bûn hêzeka bingehîn ji hêzên ku di nava wan de tova li dijî kolonyalîzmê dihat çandin. Krîza (girêka) aborî ya cîhanê jî, di salên 1930-1931'an de, di nav karkeran û xwedîkaran de dijminahî xurtkir. Li gundan cudahiya çînî kûrtir bû, ji ber ku gundî birçî mabûn. Piraniya erdan, di dest kolonyalîstan de bûn. Erdên ku di dest gundiyên Cezayirî de bûn, nedikarîn zikên wan têr bikirana, lewma zeviyên xwe difirotin, an jî diçûn karxanan li kar digerin û wilo aboriya çandinê li Cezayirê, bû aboriyeka sermayenî û ev jî bû sedemek, ku di gundan de burjuwaziyeka gundiyan peyda bibe.

Li bajaran û di bazarên welêt de, burjuwaziya piçûk nikanî bû li hemberê kolonyalîstan rawesta û wilo roj bi roj ew jî ket rêzên li dijî kolonyalîzmê û ber bi netewiya xwe ve çû. Karker, gundiyên birçî û burjuwaziya netewî û bi taybetî ya piçûk li dijî kolonyalîstan hatin ber hev. Lê li hember wan, çîna axan, serekên êlan, hinek melayên xwefiroş û parek ji rewşenbîrên ku hişê wan bi çanda Ewrupî hatibû tijî kirin, xwe dan rex kolonyalîstan û li dijî gelê xwe şer kirin.

Em dikarin bibêjin, ku xwînmêtina aborî, zordariya netewî û tunebûna mafên ramyarî û yên mirovî, bingeha hişyariya netewî peyda kirin.

Di salên Cenga Cîhanê ya Yekê de, axan û pareka burjuwaziya netewî, piştgirtina Frenseyê kirin, bi mebesta ku bi kirrîna çekên leşkerî zengîn bibin. Lewma, ji gelê xwe xwestin, ku bêhtir peran bidin Frense, bo berdewamkirina cengê. Lê pareka din ji axan û burjuwaziya netewî, bi hişyarî li dijî vê yekê derketin û li rex kesên welatî rawestiyan, pêşemîn ew kesên ku hêviya serxwebûna netewî li Tirkiyê û Almanya dîtibûn. Hîn di destpêka cenga yekê de, li herêma Benî Şoxran a çiyayî, gundiyan serî hildan û piştî wan bi du salan Berberên Oranê ji rabûn ser xwe. Dawiya cengê, komeka ji xwendevanên Misilman li Cezayirê û Tunisê, daxwaza serxwebûna herdu welatên xwe ji Kongra Aşitiyê ya li Parisê kirin. Li hemberê van xebatan û bi mebesta, ku rê li tevgera karkerî bêtin girêdan, sermiriya Frensî gaveka ber bi şûn ve avêt û hinekî reform di sala 1919'ê de peydakir, ji bona ku cudahiya kûr a di nava Cezayiriyan û biyaniyan de bitepisîne. Lê ji ber ku ev reform, ne ji dil ve bûn, gelê Cezayirê xwe li dora Mîr Xalid, di sala 1919'ê de civand, ji ber ku ji berê zû ve bavpîrê wî Mîr Abdulqadir, serî li biyaniyan hilda bû. Heyanî sala 1927'ê, Mîr Xalid xebatekî ramyarî bo standina bêhtir mafên mirovan kir, lê di dawiyê de wî girtin û avêtin Misrê. Piştî wê, di sala 1927'ê de, Yekîtiya Berhemdarêm (Munticên) Misilman peyda bû, ji kesên ku di encumanên karbirêvebirina herêman de bûn. Xwe bo bêhtir demokratiyê di karê herêmî de mijûl kir, lê roj bi roj dev ji çanda netewî berda û serokê vê yekîtiyê Muhemed Bin Celol xwe mîna berdestekî Frense nîşan da. Ev jî, ji ber ku piraniya endamên vê yekîtiyê, tevlî kolonyalîstan li pey lişt û berjewendiyên xwe yên kesanî digerin. Lê dîsa jî daxwaza "wekheviyê" ya ku van rakiribû, gelek hîkarî û posîdeyên rizgariyê berda nav gel.

Di sala 1926'ê de, karkerên Cezayirê yên ku li Parisê bûn, Komela Stêrka Bakurê Afrîka bi alîkariya komunistên Frensî avakiribûn, bi armanca "parastina liştên diravî, rewanî û civakî yên Misilmanên bakurê Afrîka" û Mîr Xalidê ku li Misrê bû, ji xwe re kirin serokê rûmetê û rojnameyek bi navê "El-Iqdam (Xwepêşdan)" derxistin. Polisên Frense gelek zordarî dianîn ser wan û di sala 1929'ê de komele têkçû. Lê wan, dîsa di sala 1932'ê de komela xwe avakirin. Ji xwe re bernameyekî fireh bo "serxwebûna Cezayirê û pêkanîna başkirinên civakî, aborî û ramyarî yên pêşverû" derxistin xebatê. Di demeka kin de mezin bû û rojnameyeka teze bi navê "Al-Umme (Netew)" derxistin. Di du salan de bi hezaran hat firotin û di nava salên 1934'ê û 1936'ê de bi navê Yekîtiya Netewî ya Misilmanên Bakurê Afrîka dixebitî û piştre hîkariyeka fireh û kûr li gelê Cezayirî kir. Ji sala 1931'ê ve, gelek komikên din ên li dijî kolonyalîzmê peyda bûn. Hinekan bo çanda Erebî, hinekan bo paqijkirina Misilmaniyê ji jenga dîrokê û hinekan jî bo derkirina Frense ji Cezayirê, xwe dan ber xebatê. Li hemberê, wan axan û peyayên kolonyalîstan xwestin, ku axiftina roja înê di hundirê mizgeftan de bêtin qedexe kirin. Bi rastî ji fermaneka wilo, di sala 1933'ê de derket û gelek zanayên Misilman xistin bin çavdêriya xwe.

Partiya Komunîsta Cezayirê

Ji sala 1920'ê ve, komikên komunist li Cezayirê peyda bûn û di sala 1924'ê de Yekîtiya Cezayirî di hundirê Partiya Komunista Frensî de peyda bû û belavokeka bi nave "Xebata Civakî" derxist. Di sala 1936'ê de, Partiya Komunista Cezayirê avabû. Bo xwe bernameyekî netewî û çînî derxist holê. Li dijî zordariya çînî û kolonyalîzmê derket û bo serxwebûna netewî ya gelê Cezayirî û derkirina leşkerê biyanî ji welêt. Partiya Komunist li gel sandîkatên karkeran (bêhtirî 150 sandîkat di sala 1933'ê de hebûn), gavên ber bi pêş ve avêt û di dema krîza aborî ya cihanê de (1931-1933), bi sedema birçîbûn û bêkariyê, tevgera karberdanê li gel daxwazên netewî, dijheviyên civakî û ramyarî di nava gel û kolonyalîstan de kûr kir û delîve bo komunîstan peyda bû, ku li gel hêzên netewî yên din xwepêşdanên netewî yên bi hêz li dijî zordariya Frensî çêkin. Di sala 1935'ê de fermana "Ronyê" derket û gelek kes girtin û xistin zîndanan. Hêzên kevneperest jî xwe dan rex kolonyalîstan û bi navê "ol" li dijî karkeran rawestiyan.

Komunistên Cezayirî di pêşiya xebatkaran de li dijî kevnperestiyê çûn û piştgirtina Eniya Gelêrî ya Frense kirin; ewa ku biserketibû û gelek azadiyên demokratîk dabû gelê Cezayirî. Di sala 1936'ê de Partiya Komunist li gel hinek zanayên Misilmanan, "Stêrka Bakurê Afrîka" û hinek komikên burjuwaziya netewî komcivîneki Îslamî çêkirin û têde bernameya Eniya Gelêrî pejirandin. Lê gava Eniya Gelêrî di sala 1938'ê de parçe bû, Kongra Îslamî jî têkçû. Hema berî vê yekê bi salekê, "Stêrka Bakurê Afrîka" ji kongrê derketibû û bi navê Partiya Gelê Cezayirî kar dikir û xwesteka wê ya yekê derkirina Frense bû û lewma kanîbû li dora xwe ji hemû çînên gel piştvan peyda bike. Heya di nav karkeran de jî xurt bûbû.

Di salên 1937-1939'an de komunistan li dijî faşîzma Îspanya û ya Îtalya, li dijî Franko û Mussolînî xebat kirin û di sala 1939'ê de herdu partî qedexe bûn: Partiya Komunist û Partiya Gelê Cezayirî.

Cezayir di Cenga Cîhanê ya Duwenîn de

Di cenga duwenîn de, kolonyalîstên Alman û yên Îtalî destên xwe danîn ser aboriya Cezayirê û bi riya sermîriya Vîchy bi hezaran demokrat, niştîmanperwer û komunisten Frensî û biyaniyên Îspanî yên li dijî faşîzmê girtin. Gava Îngilîz û Emerîkanan di sala 1942'ê de ketin Marakêş û Cezayirê, ew destelatiya kolonyalist dan dest kesên bêhtir kevneperest ên mîna Amîral Darlan û General Ciro. Lê di bin zora hêzên Frensî yên li dijî faşîzmê, di sala 1943'ê de girtiyên bendexaneyan hatin berdan û zagonên Vîchy ên ni jadperest rabûn.

Di wê salê de Komiteya Frense bo Rizgarkirina Netewî, di bin serokatiya De Gaulle de avabû û rê da Partiya Komunista Cezayirî, ku karê xwe bike. Partiyê, rojnameyeka bi navê "Liberte (Azadî)" derxist û di sal û nîvekê de bi sed-hezaran dihat belavkirin û di wê demê de ciheki girîng di Komîteya Frensî de stand.

Di navbera salên 1940-1944'an de burjuwaziya Cezayirî cihê xwe di civatê de başkir û hêza xwe jî gihand. Li hemberê vê, emperyalist, ji ber sedema cengê sist û jar bûbûn. Di sala 1943'ê de "Daxweyana Gelê Cezayirî" derket. Têde daxwaz ji Frense hat kirin, ku mafê netewî yê gelê Cezayirî di çarenivîsê de bêtin dayin, divê hemû girtiyên ramyarî bên berdan û azadiyên demokrat hebin û rê bo hilbijartina danîşgeheka avakar piştî rawestandina cengê bo danîna rêbaza sergerana (dewleta) Cezayirî bêtin dayin. Berjewendên burjuwazî û zordariya Frensî hiştin, ku rêzên tevgera rizgariyê ji wan daxwazên xwe vegere û bi fermana 7'ê Adarê 1944'ê ya De Gaulle razî bibin, ewa ku hinek maf dida çînên serdest, di civata Cezayirê de.

Pareka netewî ji burjuwazî, bi rêberiya Ferhat Ebbas, dilsozê gel ma û bi wî re Komela Zanayên Cezayirî û Partiya Gelê Cezayirî, hevgirêdana "Evîndarên Daxweyanê û Azadiyê" avakirin û di demeka kin de, bingehekî gelêrî, di nava gelê bindest de bo xwe peydakir û roj bi roj koma reformîstan jar bû û tevgera li dijî kolonyalîzmê mezin bû. Di Gulana 1945'ê de serhildaneka xwînî peyda bû. Li bajarên Sêtîf û Xilma polîsan gulle berdan xwepêşdanên gelêrî. Dora 15.000 Cezayirî kuştin. Girtin û darvekirin li her derekê çêbûn û di 15'ê Gulanê de Hevgirêdana Evîndaran têkçû û gel ji ber birîna xwe nalî.

DÛMAHÎK HEYE

Haydariyên kurt li ser Cezayirê (Ji sala 1989'an)

Sîstema sergeranî	: Komara Gel a Demokrat
Paytext	: El Cezayir
Şêweya bandûrê	: 48 wilayet
Hejmara şênî	: 24,7 milyon kes
Firehiya axê	: 2.381.741 km²
Tundebûna şênî	: 10,4
Bajarên pêwîst û hejmara şêniyên wan	: El Cezayir (3.950.000), Oran (770.000), Ksontîna (520.000), Annaba (400.000)
Serokê komarê	: Bin Cedîd Şandlî
Serokê hikumetê	: Abdulhemîd Brahîmî
Zimanê fermî	: Erebî
Zimanên li Cezayirê	: Erebî (%85), Frensî (%15 - bi armanca bazarganiyê)
Gelên Cezayirê	: %56 Berberî, %19 Ereb, %24,7 Têkilî hev, %0,3 Frensî
Olên li Cezayirê	: %99 Misilman, %0,7 Cihu, %0,3 Filleh
Hesilata netewî ji bo her kesekî	: 2.490 dolar
Şaxên kar	: %23 ziraî, %27 endûstrî
Teviya deynên derweyî	: 15 milyar dolar
Înflasyon	: %6,9
Di bazarganiyê de firotin	: 10,2 milyar dolar
Di bazarganiyê de kirrîn	: 7,9 milyar dolar
Pêwendiyên bazarganî	: Frense (%25), Almanya Rojava (%10), Îtalya (%10), USA (%6), Welatên civaka Ewrupî yên din, Marok û Japonya
Dewlemendiyên Cezayirê yên pêwîst	: Petrol, gaza erdê (bêhtirî %90), hesin, fosfat, şarap, fêkî, turuncî, çerm û hişînahî
Rojnameyên Cezayirê yên pêwîst	: Al Şaab, Al Mucahid (Organa FLN), Horizont 2000 û Al Cumhuriye
Partiyên Cezayirê	: Weke partiyeka yekîtiyê FLN (Eniya Rizgariya Netewî)
Ajansa nûçeyan	: APS (Servîsa Çapemenî ya Cezayirê)

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdîmeka niştîman ku bi zozanên bilind û zîreya xwe tê nasîn

WAN

– III –

GOVENDA (FOLKLORA) Û CILÊN WANÊ

Êrdima Wanê bi govenda xwe dewlemend, navdêr û bi nav û deng e. Êrdima Wanê di dirêjahiya dîrokê de, buye qada bajarvaniyên (şaristaniyên) dîrokî yên renga-reng. Lewma ji, ev sixlet û taybetî êrdima Wanê, ji aliyê nirx û buhayên folklorî, gelek dewlemend kiriye. Di nav şêniyê derdorên Wanê de, bi hezaran stran, kilam, payizok, goranî, dilan, lorî, gale-gal, gotinên pêşiyan, helbest, leyistokên zanîn û peyda kirinê yên hozanî, qeside û her wekî din tên gotin û ev berhem gişt, niha jî hîn zinde ne. Ev berhemên çandî û folklorî bi hezaran salan kombûne û xwe dirêjî rojên niha kirine. Lewma em dikarin bi hesanî bibêjin, ku êrdima Wanê xwediyê xezîneyeka çandî û folklorî ye.

Nimûneyên folklorî yên Wanê, kin bê gotin, xwe di govenda gelêrî ya Kurdî de civandine. Lewma jî me di sernivîsê de gotina govendê li pêşiya gotina folklorê nivîsand, ji ber ku neynika folklora Wanê leyistokên govendî ne. Govenda Wanê li seranserî Kurdistanê bi nav û deng e. Bi giranî, hemû leyistokên govendî li ber dahol û zirnê tên leyistin. Gava mirov radibin govendê û govendê dikişînin, an destê hevdu digirin an jî destê hevdu diavêjin newqa hevdu. Şêweyên govendê yên bi navtir û bêhtirîn tên leyistin ev in: **Êbzî, Girsanî, Şêranî, Têmî, Nûra-iranî, Kelekvanî, Hawasorî, Hirhirî, Toyçûnî, Bablekanî, Şêxanî, Meyrokî, Sinanî, Nehanî û Teşiyokî.**

Cilên jinan: Jinên li derdorên Wanê "kofî"yan li serê xwe digerînin. Dora kofiyan jî bi çaw û kefiyên bi navê "lêçek" dizivirînin. Hemû lêçek jî, ji keviyên xwe bi neqşên motîfî yên rangereng hatine xemilandin. Kirasên jî newqê û jêr ve, ku ji çawên (qumaşên) qadife, canfes û hirî çêbûne, li xwe dikin. Dîsa kirasên fireh û ji newqê pêve qermiçî weldigirin. Ev kiras bi sîman tên xemilandin. Her jinek, li gora derfet û delîvên xwe yên diravî, kirasê xwe bi sîman dixemilîne. Li jêrê kirasan, bazind û bazbendên ji zîvî bi lingên xwe ve hildigirin, ku heryekek ji wan berhemekî hunerî yê pêwîste û bi destan hatine çêkirin. Li ser kirasan jî êlek û şapikên jinan li xwe dikin, ku bi motîfên kulîlkan û çîçekan ên renga-reng hatine kemilandin. Gava jin derdikevin nava bajêr, sûk an jî malan, ango gava jî malên xwe derdikevin, çarikan li xwe dikin, ku bi sîman hatine xemilandin û gelek caran ne yek-reng, bêhtir rengîn in. Bi van çarikan xwe dinixîminin. Hinde bazind û mohriyên rengîn jî dixin zend û stuyên xwe. Li gora rewşa diravî jî, zîv û zêrên pênc-yekî û berhemên xemilandinê yên hunerî û buha li xwe dikin.

Cilên mêran: Mêrên li derdorên Wanê, kumên range-reng dixin serê xwe. Li dora kuman jî "ehmediye" tên girêdan. Li jorê bedenê mintanên weke kirasan tên welgirtin, ku bê bastik (yaxa) tên çêkirin. Zendên mintanan dirêj in û ji banî heya xwarê bi pişkok (qimçe) in. Li ser van mintanan jî êlek tên welgirtin. Hemû êlek bi gelek motîfan hatine xemilandin. Mêrên derdorên Wanê şalwaran jî li xwe dikin û ev şalwar ji êrdimî û navçeyî ne. Şalwarên Wanê mîna şapikên gelêrî ne, lê cudahiyên piçûk di nava wan de hene. Şalwar hindekî fireh in, lê ber bi jêr ve ne pir dirêj in. Dorên keviyên jêr û devê berikan bi ta û benên filoşî, bi motîfên cure-cure xemilîne. Bi giranî şalwarên hişîn tên welgirtin. Di zivistanan de, zilam sakoyên ji çawê qadife li xwe dikin. Herweha hinde goreyên ji hiriya herêmî, ku bi motîfên rengîn tên çêkirin, dadikişînin piyên xwe. Solên Wanê jî êrdimî ne. Bi giranî rengê solan bi yekcarê reş in.

Navçeya Erdîşê

Firehiya axê	: 21.823 km²
Hejmara şênî	: 600.000 kes
Tundebûna şênî li ser her km²'yekê	: 27,5 kes
Zêdebûna şênî di salê de	: % 3,1
Navçeyên Wanê	: Elbak, Şax, Erdîş (Arceş), Payizava, Westan, Bêgir (Bargir) û Ebex
Hejmara gundan	: 566 gund

CIHÊN DANIŞVANIYÊ Û BELAVBÛNA ŞÊNIYÊ WANÊ

Elbak: Heya sala 1910'an navendê bajarê Çolamergê bû, ku hingê êrdima Çolamergê girêdayiyê Wanê bû. Di sala 1923'an de, gava ku Komara Tirk hatî danezanekirin, bû navçeyek. Navendê navçeyê, di kendal û qontarên Çiyayê Espirozê de hatiye avakirin. Ji aliyê bakur ve bi navçeya Ebexê, ji aliyê rojhilat ve bi rojhilatê Kurdistanê, ji aliyê başur ve bi êrdima Çolamergê û ji aliyê rojava ve ji bi navçeya Payizava hatiye zivirandin.

Firehiya axa Ebexê, bi qasî 2.598 km²'ye. Hejmara şêniyê navendê 12.000 kes e. Hejmara şênî bi tevayî 36.350 kes e. Du qopanî û 63 gund, girêdayiyê Ebexê ne. Bilindahiya navçê, ji deryayê 2.400 metre ye. Nêzîkî 112 kilometre ji navendê bajarê Wanê dur e.

Şax: Ev navçe, ev bû bêhtirî 100 salan e, ku hatiye damezirandin. Navenda navçeyê di newaleka teng de hatiye avakirin, ku li wir du çem xwe digihînin hevdu. Li rojhilatê navçê, navçeya Payizava, li başur navçeya Elkê, li rojava navçeyên Westan û Berwarî hene.

Firehiya axa Şaxê, bi qasî 1.826 km²'ye. Hejmara şênî li navendê Şaxê, 2.375 kes e. Hejmara teviya şênî, 19.650 kes e. Qopaniyek û 25 gund girêdayiyê Şaxê ne. Şaxê 1.512 metran ji deryayê bilind e. Herweha 82 kilometre ji bajarê Wanê dûr e.

Westan: Ev navçe berî zayinê hatiye avakirin. Gava ku Urartu li dora Wanê xwe bi cih kirin, navçeya Westanê jî, ji xwe re kirin navendeka danişvaniyê. Navenda navçeyê li dêmenên Çiyayê Artos û li keviya Zîreya Wanê hatiye avakirin. Li aliyê başurê-rojhilat navçeyên Şax û Berwarî, li aliyê rojava navçeyên Xîzan û Tûx, li aliyê bakur Zîreya Wanê hene.

Firehiya axa Westanê 1.201 km²'ye. Hejmara şêniyê navendê, 7.400 kes e. Hejmara şênî bi tevayî 39.250 kes e. Qopaniyek û 48 gund girêdayiyê Westanê ne. Navçe 1.770 metran ji deryayê bilind e. Ji bajarê Wane 48 kilometre dûr e.

Erdîş: Dîroka navçeya Erdîşê gelek kevn e. Di sedsala 18'an de, li Wanê saziyeka mîrî ya bi 14 sencaxan hebû, yek ji van sencaxan navçeya Erdîşê bû. Erdîş, piştî salên 1900'an buye navçe. Navçeya Erdîşê li ser deşteka rast hatiye avakirin, ku navê vê deştê, Deşta Avî hatiye danîn. Navçe, 5 kilometre ji Zîreya Wanê dûr e. Ji aliyê rojhilat ve bi navçeya Bêgirê, ji aliyê bakur ve bi navçeya Giyadîn, ji aliyê başur ve bi Zîreya Wanê hatiye zivirandin.

Firehiya axa Erdîşe 2.115 km²'ye. Hejmara şêniyê navendê, 29.582 kes e. Hejmara şênî bi tevayî 73.570 kes e. Du qopanî û 81 gund girêdayiyê navçe ne. Navçe 1.750 metran ji deryayê bilind e. Ji bajarê Wanê 95 kilometre dûr e.

Payizava: Ev navçe berê ne li cihê xwe yê niha bû. Di sala 1954'an de, ji nuh ve hatiye avakirin. Berî hingê, di sala 1936'an de, di navenda qopaniya Kirgêçît de, navçeya Payizava hatibû avakirin. Navçeya Payizava, li ser Deşta Hawasor hatiye avakirin. Li aliyê başur êrdima Çolamergê, li aliyê rojhilat navçeya Elbakê, li aliyê bakur navçeya Ebexê û bajarê Wanê, li aliyê rojava jî Zîreya Wanê û navçeyên Westan û Şaxê hene.

Firehiya axa Payizava bi qasî 4.063 km²'ye. Hejmara şêniyê navendê 3.500 kes e. Hejmara teviya şênî 40.000 kes e. Sê qopanî û 64 gund girêdayiyê Payizava ne. 1.740 metran ji deryayê bilind e. Payizava, 21 kilometre ji bajarê Wanê dûr e.

Bêgir: Dîroka vê navçeyê gelek kevn e. Di sedsala 17'an de, li Wanê saziyên mîrî hebûn û ji çend sencaxên Wanê, yek navçeya Bêgirê bû. Hingê navê navçe Bargir bû. Di demê de ev nav sivik buye û qulibiye Bergir û di dawiyê de Bêgir. Di domana dagirkariya Osmaniyan de buye navçe. Navenda navçê, li ser kendaleki hatiye avakirin, ku di nava newalekî de dimîne û ev newal jî xwe ber bi Zîreya Wanê ve vedike û fireh dibe. Newal ji di navbera Çiyayê Pîraşît li rojhilat û Çiyayê Ahurik li rojava de dimîne. Ji aliyê bakur ve bi êrdima Araratê, ji aliyê rojhilat ve bi rojhilatê Kurdistanê, ji aliyê başur ve bi navenda Wanê û navçeya Ebexê û ji aliyê rojava ji bi navçeya Erdîşê û Zîreya Wanê hatiye zivirîndin.

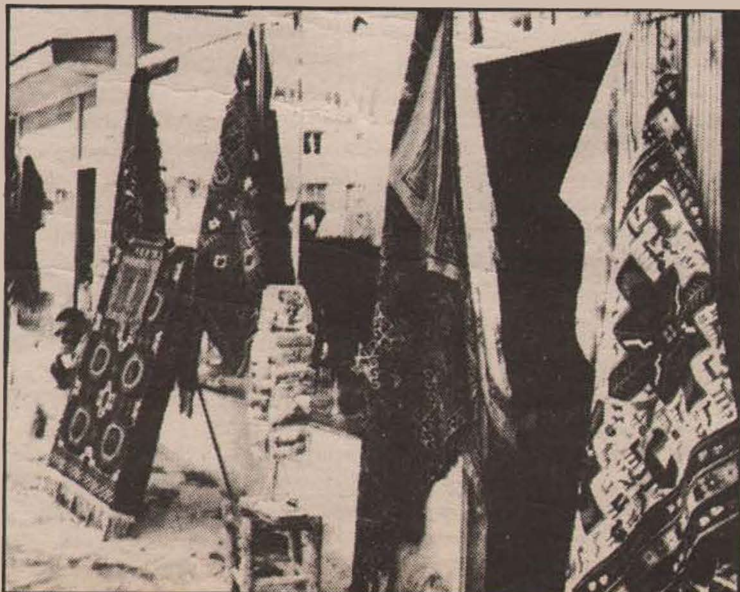
Firehiya axa Bêgirê, bi qasî 2.596 km²'ye. Hejmara navçeyê 11.350 kes e. Hejmara şênî tevlî gundan 63.250 kes e. Qopaniyek û 102 gundên Bêgirê hene. Bêgir, 1.735 metran ji deryayê bilind e. Ji navenda bajarê Wanê ji, 82 kîlometre dûr e.

Ebex: Ev navçe di sala 1869'an de, bi navê Mahmudiye hatibû avakirin. Hingê cihê navçê li cihê qopaniya bi navê Saray bû. Piştî damezirandina Komara Tirkiyê, di sala 1948'an de navenda navçeyê hate guhartin. Navçe, li ser erdekî rast ê bi navê Qurak-kalî hatiye avakirin. Di van salan de, navê navçê ji hatiye guhurandin. Li aliyê rojhilat, rojhilatê Kurdistanê, li aliyê bakur navçeya Bêgirê, li aliyê rojava bajarê Wanê û li aliyê başur ji navçeyên Payizava û Elbakê hene.

Firehiya axa Ebexê, bi qasî 2.380 km²'ye. Hejmara şêniyê navendê 4.500 kes e. Hejmara teviya şênî 50.250 kes e. Du qopanî û 77 gundên navçeya Ebexê hene. Ebex, 2.100 metran ji deryayê bilind e. 64 kîlometre ji bajarê Wanê dûr e.

REWŞA ÇUYIN Û HATINÊ, REWŞA RIYAN LI ÊRDIMA WANÊ

Li êrdima Wanê çuyin û hatin bi gelek şêweyan dibe. Êrdima Wanê, li ser riyên ku vedibin Kurdistanê, weke navendekî qonaxî ye. Rista deriyekî dileyize, ku ji rojava vedibe rojhilat an ji, ji rojhilat vedibe rojava. Ji ber vê yekê ji êrdima Wanê, ger di dîrokê de ji bo gelek bajarvaniyan, ger ji niha ji bo dagirkarên Tirkan, xwediyê sixletên mezin bû û xwediyê sixletên mezin e. Ji ber vê yekê, gelek derfetên çuyin û hatinê, li êrdima Wanê hatine bi cih kirin û avakirin. Li êrdima Wanê gelek rê hatine çêkirin. Riyê ku diçê Hindistanê ji bajarê Wanê derbas dibe. Bajarê Wanê li ser riyên transît dimîne. Ev rewş, taybetiyên Wanê mezintir dike. Çuyin û hatin him bi riyên erdî û him ji bi riyên asmanî dibe. Ji ber ku li Wanê baregeheki firokên leşkerî û firokên sivil ê mezin hatiye avakirin.

Berhemên çandî yên xebata destî

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

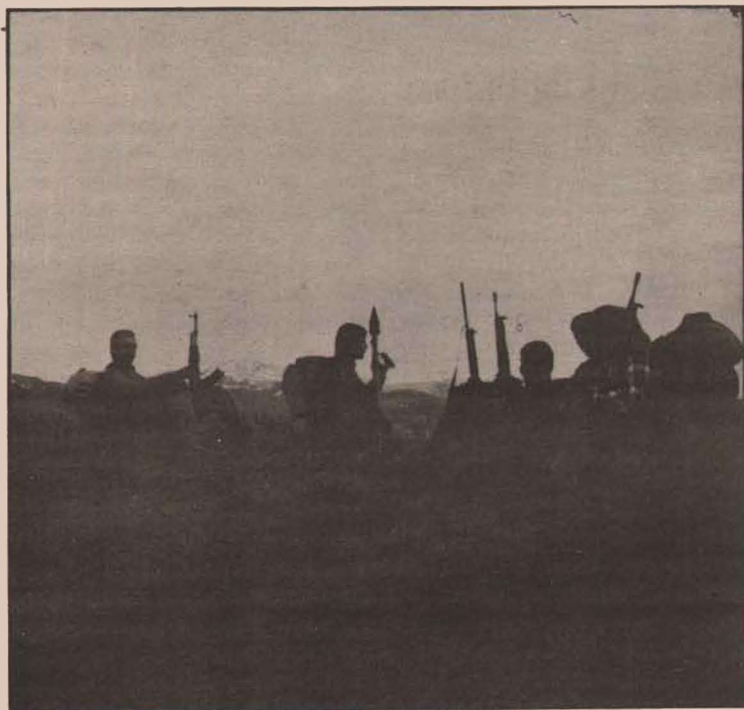
HILPIŞKÎNA NEWROZÊ LI ŞIRNEXÊ

● Li zivinga Dolay gundê Dereler navçeya Şirnexê, yekitiyeka ARGK êrîşî çengeki hêzên operasyonên leşkerî yên dijmin kir. Artêşa dagirkaran, lêdanên mezin girt.

● Pêşmergeyan êrîşek bir ser saziya televizyonê li derdorên Kizilsu. Xusarên diravî yên giran gihan dijmin. Di şerê derketî de jî, hinde endamên komên taybetî, serleşker û serbaz hatin kuştin an jî birindar ketin.

● Pêşmergeyan du êrîş birin ser gundê Cevizdûzû û zivinga Bilkasma. Xaniyên sixurên hevxebatkar hatin şewitandin. Hebûnên wan hatin herifandin.

● Şerekî giran di navbera yekitiyên artêşa mêtinger û pêşmergeyên ARGK de derket. Gava koma pêşmergeyan xwe dida paş, rêz bi rêz êrîşên mezin bire ser Ocaxên Komirê li Şirnexê, karakola Madenê, karakolên Cevizdûzû û Kirazê.

Di destpêka sala nuh de, li Çiyayê Cudi, lêdanên mezin û giran li yekitiyên artêşa dagirkarên Tirk hatibûn xistin. Ew livbazi, ji aliyê naskirin û nasdana merhela têkoşîna me, livbaziyeka gelek pêwist bû. Bili hemû demagojiyên dijmin, livbaziya Çiyayê Cudi, bû delilek ji bo xurtiniya têkoşîna me ya rizgariya neteweyî.

Bi gelemperi li teviya Kurdistanê, bi taybetî ji li herêma Botanê, têkoşîna me ya rizgariya netewî gihaye koçbereka gelek pêwist. Niha li hemû herêmên bakurê Kurdistanê, yekitiyên pêşmergeyan ên çekdarî, di nava xebat û bizaveka dijwar de ne. Li herêma Botanê jî, şer û pozberi bêhtir tund û dorfireh bûne. Herêma Botanê di şerê serxwebûn û azadiyê de, risteka pêwist hildaye ser milê xwe. Li gora vê ristê jî, roj bi roj xwe nêziki armancên şoreşê dike û ber bi livbaziyên dijwartir ve dileze.

Dagirkarên Tirk, ji bo rawestandina bilindbûn û pêşveçûna têkoşîna me ya rizgariya netewî, li herêma Botanê hêzên xwe yên leşkerî û gelek mezin bi cih kirine. Ji destpêka meha Kanunê 1988'ê û paşê bi girani di mehên Çilê û Sibatê sala 1989'ê de, li navçeyên Şirnex, Dih û Cizira Botanê, operasyonên leşkerî yên dorfireh pêkanin. Tenê yek armanceka operasyonan hebû: Lêdanan li hêzên me yên rizgariya netewî xistin û rawestandina hilpişkîna Newrozê. Ji ber vê yekê mêtinger, ji aliyekê ve berê xwe dan girsên gel, ji aliyê din ve jî hêzeki leşkerî yê mezin derxistin operasyonan.

Operasyonên mêtingeran, di rojnameyên wan de, bi sernivisên nola "Li Çiyayê Cudi operasyona mezin, terorist di çemberê de ne!" hatin bihistandin û operasyonên wan bi mehan berdewam kirin. Rojnameyên mêtingeran herweha wusa nivisin: "Yekitiyeka PKK a ji 200 kesan li Çiyayê Cudi ye." Lê bili van nûçe û operasyonên leşkerî, bi çi awahi nekarin encamekê bi destê

Dûmahik di rûpêla 19'an de

KONFERANSÊN YEKÎTIYÊN ERNK

Eniya Rizgariya Netewa Kurdistan - ERNK, roja 21'ê Adarê 1989'ê, kete saleka têkoşîna xwe ya nuh de. ERNK, ku di bin hoyên rewşa cengeka germ de bingehên wê hatine avêtin û buye berhema têkoşîneka dijwar û bi livbaziyên berxwedana çekdarî hatiye danezane kirin, di sala 1989'ê de jî hemû aliyan ve, xwe gihandiye koçbereka pêşveçûnê ya bilind û mezin. Wê rastiya ku PKK buye gelê Kurdistanê, ERNK di pratikê de bi cih kir û bi hezaran mirovên me di bin ala xwe de civandiye û xwe qulibandiye rêkxistineka hima cengê. Têkoşîna serxwebûn û azadiyê, êdî li Kurdistanê mewziyên pêşketî bi destê xwe ve aniye. Di nava hemû birên civaka Kurdistanê de ERNK, zanineka rizgariya netewî di jiyana karvanî de pêşve dibe. Weke berhemên karvanî yên pêşveçûna ERNK ji aliyê konevani ve, ERNK xwe gihandiye rêkxistiniyeka cengê.

Ev pêşveçûna konevani û karvani ya girsên gelê Kurdistanê, dibin sedemek, ku ERNK bi şeweka xurttir xwe bigihine avahiyeka rêkxistinî. Niha hemû mirovên me, ciwan û kal, mêr û jin, ji her temenî mirovên me, ji herdemê bêhtir dixwazin di nava rêzên têkoşîna rizgariya netewî de cihên xwe bigirin. Mirovên me, xwe di nava rêzên yekitiyên Eniyê de rêkxistin dikin û hima xwe ya yekbuyî, seferberî têkoşîna rizgariya netewî dikin.

Kedkarên welatparêz ên Kurdistanî, ku li gelek welatên Ewrupa diminin, niha yekitiyên xwe yên resen bi navên Yekitiya Karkerên Welatparêzên Kurdistan-YKWK, Yekitiya Jinên Welatparêzên Kurdistan-YJWK û Yekitiya Xortên Şoreşgerên Welatparêzên Kurdistan-YXK damezirandine. Di nava rêzên van yekitiyan de xwe rêkxistin dikin. Ji ber ku ev yekitiyên Eniyê nuh hatibûn damezirandin û heya konaxeki karê karvani bikaranibûn, diyare, ku hin bersiva pêşveçûna karvani rind nedane. Lewma divê ev yekiti, mina gavên nuh bên nasin, ku ji bo rêkxistiniya Eniyê hatine avêtin. Ev gavên nuh hatine avêtin, ji her alî ve, daxwaza pêşveçûnê û xurtbûnê hewce dikin.

Piştî çêbûna konferansan, paşê komcivinên (kongre) Yekitiyan wê çêbibin û di dawiyê de Kongreya Eniya Rizgariya Netewa Kurdistan-ERNK wê çêbibe. Bi vî awahi rêkxistina Eniyê ya gelê me, bêhtir bê xurtkirin û xebatên di vê barê de wê xwe bigihinin koçbereka nuh. Birên civaka me jî, wê xwe di rêkxistinên xwe de, bicivinin û xebata xwe pêşvetir bibin.

Nûçeyên konferansan ku gihanê rojnameya me ev in:

Dûmahik di rûpêla 20'an de

DI SERSALA QIRKIRINA HELEBÇE YA YEKEM DE LIVBAZIYÊN PROTESTO LI EWRUPA

Berî niha bi salekê, di navbera rojên 16 û 18'ê Adarê 1988'ê de, rejima Saddamê faşist û mirovkuj, bi çekên kimi û napalman li başurê Kurdistanê êrîşek bire ser bajarê Helebçe. Narinçokên jehrê û kimi barandibû ser gelê me. Bi hezaran mirovên me hatibûn kuştin. Sedem tenê ew bû, ku mirovên me Kurd û Kurdistani bûn. Bê cudahiya di navbera zaro, jin û mêran de, şirmijên ku nuh hatibûn cihanê jî, ketin bin barana mirinê. Bi hezaran mirovên me yên bê guneh û sivil, bi xinizi û hovi hatin qirkirin. Bi vê qirkirinê, niştimana me Kurdistan rasti qirkirineka din bû, ku di dîrokê de li diji gelê me hatine bikaranin. Mirovên me li pêşiya çavê cihanê hatin qirkirin. Bili çend dengên sist, cihan bi girani xwe bê deng hişt. Ev ji mina çarenivisa Kurdan wê bihata ditin û hat ditin jî.

Lê bili her tiştî, Kurdistan dijê. Helebçe wê Kurd bimine û wê bije. Gelê me êdî bi çarenivisa xwe razi nabe. Ji himbêza gelê me niha, mina rojeka ronak, têkoşîneka bi şan û şeref bilind dibe. Partiya gelê Kurdistanê ya şervan PKK, têkoşîna gelê me bi teviya cihanê dide nasdan. PKK, bi derketina xwe ya şoreşger, bi teviya cihanê da gotin, ku Kurd namirin û wê her hebin.

Heya ku PKK hebe, Helebçe jî nayê jî bîr kirin. Tole, bê gotin wê bê hilanin. PKK jî wê her hebe, jî ber ku gelê Kurdistanê namire û mirovên bimirin jî wê ji nuh ve bêne cihanê û bijvejin. Gelê me wê her jî mirinan şin bibe. Gjyana PKK wê li her deran be, li her deran wê hisabê bixwaze, wê bersiva nemafdariyên mezin bi şêweya ku ew fêm dikin bide. PKK wê bi wî zimanî bersiva dijmin bide, ku ew têdigihîje. Ji niha ve rihê PKK, xwe gihandiye tixûbên li derveyî Kurdistanê jî. Dijminên gelê me jî vê yekê dizanin, hebûna PKK jî bo wan hatineka weke mirinê ye. Rojnamekareki sixur ê navnetewan, di gotareka xwe ya hatî bervajî kirin de, wusa nivisibû, **"Li Ewrupa siha sor a PKK..."**

Êdî gelê Kurdistanê dikare xwedî li xwe derkeve. Partî, Enî û Artêşa gelê me hene. Hatin wê bibe ya gelê me...

Welatperwerên Kurdistanê yên li Ewrupa, dilxwazên ERNK, di yeksaliya qirkirina Helebçe de, bi gelek livbaziyên protestoyê, şanî kirin, ku li hemberê qirkirina li ser gelê me bê deng naminin.

Nûçeyên livbaziyan ên ku gihane rojnameya me ev in:

Roja 16'ê Adarê 1989'ê li bajarê

Dûmahik di rûpêla 20'an de

ŞEVÊN NEWROZÊ YÊN YEKÎTÎ, BERXWEDAN Û SERHILDANÊ

Şadimaniyên pirozkirina Newrozê berdewam dikin. Li bajarên Ewrupa yên bi navên Nürnberg, Gotenburg, Rüsselsheim, Paris, Duisburg, Saarbrücken, Hamburg û Stockholm, şevên pirozkirina Newrozê bi dilxweşî, şanazi û xurtî biserketin. Agahiyên ku ji şadimaniyên cejna Newrozê gihane rojnameya me, ev in:

Nürnberg-Almanya Rojava: Şeveka cejna Newrozê li bajarê Nürnbergê hat piroz kirin. Bêhtirî 1.000 welatperwer û vexwendi beşdarî şadimaniya cejna Newrozê bûn. Şadimani roja 4'ê Adarê 1989'ê çêbû. Bi fermana dewleta Almanya Rojava, polisên Almani xwestin, ku şadimaniyê rawestinin. Polisan, xwestin provakasyonekê birêve bibin û bi vî awahi têkilî û başdariya hejmara vexwendiyan jêr ve bikişînin. Ji destpêka şadimaniyê heya dawiyê, nêziki 200 polis, dora eywana şevê zivirandibûn. Lê weke ku hemû xebatên polisan ên ji bo rawestandinê di avê di çûn, herweha girsên gel bi şahiyeka mezin beşdarî şadimaniyê bûn.

Şev bi silava ji bo biranina şehidên şoreşên cihanê û şehidên şoreşa Kurdistanê destpêkir. Bi sê zimanan, Kurdî, Tirkî û Almani, axiftinên konevani çêbûn. Ji bajarê Frankfurtê koma muzikê ya bi navê **Koma Serkeftin,** hozana **Zozan** û **Koma Berxwedan** bi stranên xwe yên şoreşgerî û gelêrî, tevlî bernameya şevê bûn. Du komên folklorî, govendên Kurdistanê yên renga reng pêşkêş kirin. Di bernameya şevê de şanoyek ji hebû, ku jiyana gelê Kurdistanê ya rojenî tanî zimên. Bi riya filmên diasê, qirkirina Helepçe û dimenên erdnigari ji Kurdistanê hatin şanî kirin. Piroziya cejna Newrozê, bi kilam û govenda **"Apo hate Hilwanê!"** dawi bû.

Şev, gelek bi şahî û moraleka serkefti, derbas bû. Rêkxistinên bi navên, Yekitiya Hevkariya Gelên Tirk û Kurd, Yekitiya Karkerên li Nürnbergê, Komiteya Filistin û Libnanê, Dostên Gelê Kurd li Stuttgartê, Kovara Al KARAMAH, YRBK û bi navê hevalên xwe yên li Almanya Rojava girtine, Ali Haydar Kaytan, namebrûskên (mesaj) xwe gihandin cejna Newrozê.

Gotenburg-Swis: Roja 4'ê Adarê 1989'ê cejna Newrozê li bajarê Gotenburg hat pirozkirin. Li dora 200 welatparêz û vexwendi beşdarî şevê bûn.

Di bernameya şadimaniyê de, komên govendê yên zarokan leyistokên babêtî pêşkêş kirin û hozanên navçeyî bi stranên xwe bernameyê xurttir kirin. Di şevê de bi sê zimanan axiftinên konevani hatin çêkirin. Herweha şanoyek ji hatibû amade kirin. Di dawiya bernameyê de **Koma Nûjin** bi stranên xwe bernameyê domand û şeva Newrozê bi kilam û govenda **"Apo hate Hilwanê!"** bi dilxweşî dawî bû.

Rüsselsheim-Almanya Rojava: Şeveka Newrozê ya yekiti, berxwedan û serhildanê, roja 11'ê Adarê li bajarê Rüsselsheim çêbû. Li dora 1.800 kesi beşdarî şadimaniyê bûn. Şev gelek bi şahî û bizmiti derbas bû.

Bernameya şevê bi silava biranina şehidên şoreşê destpêkir. Koma muzikê bi stranên şoreşgerî, tevlî bernameyê bû. Hozanên bi navên **Yusuf** û **Seyidxan** û komên muzikê yên bi navên **Koma Serkeftin** û **Koma Berxwedan** di nava kutana çepikan û bangina dirûşman de stranên xwe yên şoreşgerî û gelêrî pêşkêş kirin. Bi axiftinên konevani yên bi sê zimanan, pêwistiya şevê hat şerhkirin. Filmên diasê ji, di şevê de hatin şanî kirin. Komên govendê yên ji Frankfurtê û Bonnê, leyistokên Kurdi yên babêtî leyistin. Bernameya şevê bi kilam û govenda **"Apo hate Hilwanê!"** bi dilxweşî dawi bû.

Dûmahik di rûpêla 20'an de

Gel, klîka Evren û Ozal nexwest

HILBIJARTIN, ŞEHTINA REJÎMA FAŞÎST KÛRTIR KIRIN

Hilbijartinên 26'ê Adarê, riyên şehtinên (krîzên) nuh jî bo rejima faşist a 12'ê Êlûnê vekirin. Rejim, ji sala 1983'an vir ve, dixwest sazbûna xwe ya konevani tewaw bike û kargêriyê bide destê sivilan. Hisabeki wusa danibû pêşiya xwe. Zagona hilbijartinan û partiyan, ku di sala 1983'an de, hatibû derxistin, divibû xizmeta vê armancê bikira. Referanduma zagona bingehin û hilbijartinên sala 1983'an, divibûn bibin bingehek ji bo ku cunta delametên xwe bibe serî û kargêriyê bide destê klikeka faşist a sivil. Lewma ev herdu buyer, ji bo rejima faşist, xaleki domani yên pêwist bûn. Lê rejima faşist a 12'ê Êlûnê, wê encama ku dixwest, di hilbijartinan de nekarî bi destê xwe ve bine. Herweha hilbijartin bûn sedemek, ku rejima faşist bikeve nav şehtinên nuh û encameka li diji daxwazê derkete holê. Rejima ku heya niha jî bi nola klika Evran û Ozal hebûna xwe berdewam dike, roj bi roj bêhtir dijitiya gel li hemberê xwe dibine.

Referanduma ku di sala 1988'ê de, di dawiya salê de hatibû çêkirin û hilbijartinên êrdimi yên 25'ê Adarê encamek derêxistin holê, ku bibin nimûne jî bo dijitiya gel li hemberê klika Evren û Ozal. Rayên ANAP'ê gelek kêm bûn. Hilweşîna ANAP'ê, tê maneya hilweşîna rejima faşist a 12'ê Elûnê. Klika Evren û Ozal, ji bo bikaranînên van neh salên dawiyê, berpirsiyar e. Niha girsên gel, êdî nema dixwazin di bin berpirsiyariya vê klîkê û bikaranînên wê de, bêhtir jiyana xwe berdewam bikin. Encama ku di hilbijartinan de derkete holê, delilê vê rastiyê ye.

Hilbijartinên 26'ê Adarê yên êrdimi, xwe gihandin koçberekê, ku bi qasi hilbijartineka gelemperî posideyên xwe hebin. Rayên ANAP'ê bi yek carê ketin piveka jî sedî 22'an. Herweha ANAP bû partiya sêwemin. Ev buyer, niha hilbijartineka gelemperi ya bi lez, dike hewcetiyek. Partiyên hêlwest (muxalif) tişteki wusa dixwazin.

Ketina ANAP'ê eşkere datine holê, ku girsên gel çiqas li diji klika Evren û Ozal in. Klika Evren-Ozal dixwest bi azinên pikoliyê, bertilê û kirrinê girsên gel di destê xwe de bigire û bi vî awahî xwestin temenê xwe hindekî din dirêj bikin. Girsên gel, bi şêweyeka dorfireh şelandin û dest danîn ser hebûnên gel. Tiştê bi destê xwe ve anîbûn, bi navê fondan civandin û bi şêweyê bertilê disa bilavî gel kirin. Mirovên ku ketibûn, bê mal û belengaz bûbûn, xwestin bo xwe bikirrin. Mirov dikare bibêje, ku rejim hebûna xwe, li ser bingeha vê talan û bertilê berdewam dike. Piştî ku pikolî jî tevli van azinan bû, girsên gel neçar mabûn, ku serê xwe li peşberê klika Evren û Ozal jî bo demekê biçeminin.

Dûmahik di rûpêla 21'an de